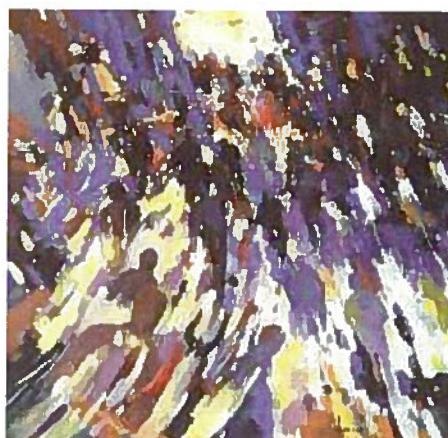

Fiangonana Protestanta Malagasy aty Andafy

Eglise Protestante Malgache en France
Malagasy Protestant Church in France
Madegassische Protestantische Kirche in Frankreich

- . **SORITR'ASAM-PIANGONANA FPMA**
- . **PROJET D'EGLISE FPMA**
- . **2004-2005-2006-2007**
- . ***FIOMBONANA MANAO ASA MISIONA
HO FANASITRANANA IZAO TONTOLO IZAO
SY HO FIZARANA NY FIAINANA BE DIA BE***

Siège national

47 rue de Clichy
753119 Paris Cedex 09

Tél. 01 45 96 03 05

PRESIDENT SYNODAL

PRESIDENT DE LA FPMA

DEDICACE

Le 27ème Synode National de la FPMA tenu à Toulouse en Novembre 2002 a adopté l'idée d'un Projet d'Église au sein de la FPMA, et a élu le Pasteur Seth RASOLONDRRAIBE pour être le Directeur de ce projet.

Le Synode Extraordinaire tenu à Rouen, en Novembre 2003, a décidé la mise en application de ce Projet, en même temps que l'orientation théologique de la FPMA qui s'intitule «COMMUNION EN MISSION POUR LA GUERISON DU MONDE ET POUR PARTAGER LA VIE EN PLENITUDE». Une Commission nationale a été par la suite formée pour l'encadrement et la mise en pratique des activités du Projet.

Nous remercions vivement la Fédération Luthérienne Mondiale (FLM/LWF) d'avoir accepté de financer ce projet.

Des réunions de formation et des Ateliers ont été organisés depuis, aussi bien sur le plan national que sur le plan régional, dans le cadre de ce projet.

La première Réunion de formation, au niveau national, est tenue à Troyes en Juillet 2004 sur le thème de «*Communion, guérison et vie en plénitude dans les familles*».

La deuxième, toujours au niveau national, au même endroit, s'est passée en Juillet 2005 sur le thème de «*Accompagnement et relation d'aide dans l'éthique et l'ecclésiologie d'une Communion en mission*».

La troisième réunion, toujours au niveau national, s'est déroulée au même endroit sur le thème «*Transmettre la foi à l'enfance et à l'adolescence*», en Juillet 2006.

Le dernier rassemblement national s'est tenu en 2007, à La Roche-sur-Yon.

Chaque formation au niveau national est toujours suivie de sessions d'approfondissement et de suivi dans chaque région de la FPMA.

Malgré son âge, la FPMA est encore une jeune Église. Il nous reste encore beaucoup à apprendre pour nous édifier. Mais nous sommes confiants en notre avenir, en nous tenant, dans la foi, à la promesse des Écritures, selon ce qui est écrit : «Dieu, en effet, n'est pas injuste ; il ne peut oublier votre activité et l'amour que vous avez montré à l'égard de son nom en vous mettant au service des saints dans le passé, et encore dans le présent.»

Hébreux 6, 10

Le Président Synodal, Président de la FPMA

Pasteur Jean A. RAVALITERA

Docteur en Théologie

Siège national

47 rue de Clichy
753119 Paris Cedex 09

Tél. 01 45 96 03 05

PRESIDENT SYNODAL

PRESIDENT DE LA FPMA

TENY FANOLORANA NY BOKY SORITR'ASAM-PIANGONANA

FPMA TAONA 2004 – 2008

Misaotra an'Andriamanitra isika, fa noho ny Fahasoavany dia afaka nanomboka sy nanatanteraka ireo Fiofanana isan-karazany ao anatin'ny SORITRASAM-PIANGONANA (SAP) efa nokasaina. Nisy ireo Fiofanana nifanesisesy, na izay natao isan-taona tao anatin'ny Lasy nasionaly (tany Troyes, tany La Roche-sur-Yon), na ireo natao tany amin'ny Faritany. Lohahevitra maro no niarahana nandinika tamin'izany, ary isaorana sy ankasitrahana ireo mpanompon'Andriamanitra niara-nifarimbora namelabelatra ireo lohahevitra ireo.

Ny voalohany, natao tany Troyes ny Jolay 2004 dia nanadihady ny lohahevitra hoe :

«*Communion, guérison et vie en plénitude dans les familles*».

Ny faharoa,,tany Troyes ihany ny Jolay 2005 dia nanadihady ny Lohahevitra hoe :

«*Accompagnement et relation d'aide dans l'éthique et l'écclésiologie d'une Communion en mission*».

Ny fahatelo, mbola tany Troyes ihany koa, dia nanadihady ny lohahevitra hoe :

«*Transmettre la foi à l'enfance et à l'adolescence*», tamin'ny volana Jolay 2006.

Ny fahefatra dia natao tany La Roche-sur-Yon tamin'ny novambra 2007.

Isaorana koa isika rehetra nandray anjara, tsy ny fanatrehana ireo fiofanana fotsiny ihany, fa ny fanomezantsika koa ny anjara biriky tao anatin'ireo sahan'asa natao nandritra ny fiofanana. Ireo rehetra vita hatreto no nakambana ato anatin'ity boky ity izay atolotra antsika rehetra amim-pitiavana ankehitriny.

Fa izao boky izao no vita dia noho ny ezaka nataon'ny tompon'andraikitra izay tsy nitsahatra nifofotra nanangona ireo tahirin-tsoratra efa nisy, sy nandray an-tsoratra ny raki-peo. Tonusina manokana ary hanehoantsika fankasitrahana ny ekipa ao amin'ny SAP izay tahirin'ny TALENY, Pasteur Seth RASOLONDRAIBE.

Ho voninahitr'Andriamanitra anie izay rehetra vita. Fa hoy ny Soratra Masina hoe :

«Samia mifanompo araka ny fanomezam-pahasoavana izay noraisinareo, dia tahaka ny mpitandrina tsara ny fahasoavana maro samihafa izay an'Andriamanitra. Raha misy olona miteny, dia *aoka izy hiteny* toy ny milaza tenir'Andriamanitra ; raha misy olona manompo, dia *aoka izy hanao izany* araka ny hery izay omen'Andriamanitra azy ; mba hankalazana an'Andriamanitra amin'ny zavatra rehetra amin'ny alalan'i Jesoa Kristy; fa Azy ny voninahitra sy ny fanjakana mandrakizay mandrakizay. Amena.»

I Petera 4, 11

Paris, faha-14 oktobra 2008

Ny Filoha Synodaly – Filohan'ny FPMA

Jean A. RAVALITERA, *Mpitandrina*

Docteur en Théologie

A. NY SORITR'ASAM-PIANGONANA FPMA

A.1. NY SORITR'ASA (LE PROJET)

Seth RASOLONDRABE,
Tonian'ny Soritr'asam-piangonana

A.1.1. INTRODUCTION

Ce projet a une longue histoire dans la mesure où le travail le concernant a commencé il y a bientôt quatre ans. En effet, le vingt-septième Synode réuni à Grenoble, au mois de novembre 2000, en a confié l'élaboration à la région Nord-est. Celle-ci, débordée, n'a pu aller jusqu'au bout. C'est pourquoi le Comité Permanent a désigné la région Sud-ouest pour unifier les analyses que proposerait chaque paroisse dans le but d'établir un projet et des axes de travail sur chaque thème abordé.

Le cahier des charges de la Commission du projet d'église a été défini à l'avance en ces termes :

- Exposer la vision de la FPMA
- Analyser la situation (**la conjoncture**)
- Dégager de cette analyse des **perspectives** et des axes de travail
- Evaluer la réalisation du projet
- Désigner un comité d'exécution veillant à l'application du projet FPMA

Lorsque la région Sud-Ouest a pris le travail en main, elle n'était en possession que des documents collectés lors du Camp National (**Zaikabe**) de 2001 à Barjac; quelques sondages étaient toutefois disponibles. Par ailleurs, peu de paroisses s'étaient livrées aux sondages. Les outils de travail dont disposait la Région Sud-Ouest étaient alors les comptes rendus des échanges et exposés que les pasteurs désignés pour cette tâche ont fait.

Les thèmes suivants ont été développés : Koinonia, Didachè, Diakonia, Martyria, Oikonomia.

Ainsi, à partir de ces documents à sa disposition, la Région Sud-ouest a proposé une synthèse assortie de nouvelles méthodes de travail.

Le vingt-huitième Synode de Toulouse nous a désignés pour diriger la mise en œuvre du projet. A notre tour, à partir de la synthèse proposée par la région Sud-Ouest, et en fonction de la **nouvelle vision** de la FPMA, nous Soritr'asam-piangonana FPMA

avons choisi et établi des objectifs prioritaires pour les trois années à venir. Nous préférons l'expression « **nouvelle vision** » à la place de « **vision** ». En effet deux événements importants, et qui touchent de près la FPMA, n'ont pas été pris en compte lorsque nous avons commencé l'élaboration du projet. Ces deux événements sont les Assemblée Générale de la Fédération Luthérienne Mondiale (Juillet 2003 au Canada) et celle de l'Alliance Réformée Mondiale (Juin 2004 au Ghana). Ces deux AG ont choisi successivement les thèmes suivants : « La guérison du monde » et « Jésus donne la vie en abondance ». Nous avons donc estimé qu'en tant que membre de ces deux Assemblées, la FPMA a le droit et le devoir d'intégrer ces deux thèmes dans sa propre vision d'où « **nouvelle vision** ».

Voici donc les motivations des objectifs que nous avons choisis et les propositions qui en découlent.

Pasteur Seth RASOLONDRABE,
Directeur du projet

A.1.2. L'EGLISE

L'Eglise chrétienne a été instituée par le Christ au sein de ceux qui Le reconnaissaient comme Seigneur et Sauveur. Celui-ci a mis son Eglise à part (Il l'a sanctifiée) pour qu'elle témoigne et manifeste l'être, les vertus de Dieu dans sa vie et son œuvre.

Selon les Saintes Ecritures, l'Eglise est le temple de l'Esprit bâti par Dieu ; Jésus-Christ dit Lui-même : « *Je batis mon Eglise sur ce roc* ». L'édification de l'Eglise est donc œuvre de Dieu. C'est pourquoi il convient d'écouter et de suivre ce que Dieu dit au sujet de Son Eglise pour qu'elle soit conforme à Son dessein et pour qu'elle soit reconnue véritablement comme Eglise.

Selon la confession d'Augsbourg, « *l'Eglise est l'assemblée de tous les croyants auprès desquels l'Evangile est prêché purement et les saints sacrements administrés conformément à l'Evangile* » ([1530], art. 7). De même, Jean Calvin dit : « *Partout où nous voyons la Parole de Dieu être purement prêchée et écoutée, les sacrements être administrés selon l'institution de Christ, là il ne faut douter nullement qu'il y ait Eglise* ». (IRC IV, 1, 9).

Et Martin Luther ajoute : « *Qui veut trouver Christ doit d'abord trouver l'Eglise...* ». Dans ce sens, l'Eglise est aussi **missionnaire** parce qu'elle accomplit dans le monde l'œuvre initiée par le Christ et poursuivie par Lui à travers l'Eglise : réconcilier les hommes avec Dieu et les réconcilier entre eux.

André Birmelé fait remarquer avec raison : « *Aux affirmations de foi et de doctrine s'ajoutent des contenus, des conceptions et des pratiques diverses qui s'expriment dans des piétés et des spiritualités plurielles, [...] des auto-compréhensions ecclésiales différentes et des conceptions multiples de l'inscription des Eglises dans le tissu social environnant* ». (Article Eglise, dans l'Encyclopédie du protestantisme).

La question se pose donc, qui es-tu Eglise Protestante Malgache à l'Etranger ?

A.1.3. FPMA QUI ES-TU ?

A.1.3.1. LES RACINES HISTORIQUES

La FPMA est née de la volonté de militaires et étudiants vivant en France après la deuxième guerre mondiale. Dans un premier temps, la communauté n'était qu'émotionnelle dans la mesure où ces militaires et étudiants voulaient seulement se retrouver pour prier et louer Dieu dans leur langue maternelle. Par la suite, le besoin d'avoir une structure bien déterminée s'est fait sentir par tous. Ainsi les protestants malgaches en France ont eu leur aumônier et après l'indépendance de 1960, la FPMA est devenue une Eglise à part entière.

Bien que tous protestants, ces malgaches de la FPMA sont issus de plusieurs missions différentes. Ces différentes missions ont donné naissance aux deux principales Eglises protestantes de Madagascar : la FJKM et la FLM. Elles collaborent au sein de la FFPM.

A.1.3.1.1. FJKM : LMS / MPF /FFMA

La FJKM, Eglise de Jésus-Christ à Madagascar, est constituée par les églises issues des trois missions protestantes, L.M.S (London Missionary Society), MPF (Mission Protestante Française) et FFMA (Friend's Foreign Mission Association). Ces missions ont évolué de différentes façons et confié progressivement le gouvernement de leurs églises à des malgaches qu'ils ont formés. Ainsi, après avoir reçu son autonomie en 1954, la LMS se transforme en Fiangonan'i Kristy eto Madagasikara (FKM), Eglise du Christ à Madagascar en 1962. En 1956, la FFMA, devient la Fiagonana Freny Malagasy (FFM). Enfin, en 1958, la MPF se transforme en Fiagonana ara-Pilazantsara eto Madagasikara (FPM).

Notons que ces trois missions sont sensiblement différentes du point de vue doctrinal. Les églises issues de la MPF sont presbytériennes. Celles issues de la LMS sont congrégationalistes. Et celles de la FFMA sont des Quakers. Ces divergences doctrinales n'ont pas empêché l'unification de ces trois Eglises au sein de la FJKM en 1968.

A.1.3.1.2. FLM : NMS / NLCA / LBM-LFC

L'Eglise Luthérienne Malgache, FLM (Fiagonana Loterana Malagasy), est issue de l'union de trois missions. La première, la NMS (Norwegian Missionary Society) est norvégienne. Cette société missionnaire avait rassemblé en un foyer unique toutes les

organisations isolées qui s'étaient fondées en Norvège pour l'extension du royaume de Dieu sous l'influence du Réveil au début du XIXème siècle. Celles-ci s'étaient bornées, jusque là, à soutenir de leurs dons d'autres sociétés missionnaires comme les sociétés missionnaires des Moraves ou de Leipzig. Nous savons que les deux premiers missionnaires de la NMS furent Engh et Nilsen. Ces deux missionnaires, et les autres qui vont suivre, ont été formés dans le séminaire de Stavanger. Ils sont donc, de tradition piétiste et possèdent une certaine expérience du Réveil.

Les deux autres missions, la NLCA (National Lutheran Church of America) et la LBM-LFC sont américaines. Ces trois missions se sont constituées en une seule Eglise en 1950, sur la base d'une seule et même dogmatique. La direction de la FLM est restée entre les mains des missionnaires étrangers jusqu'en 1957.

A.1.3.1.3. FFPM : FFMA / MPF / LMS / FLM

Actuellement, la Fédération des Eglises Protestantes Malgaches, FFPM, est composée de la FLM et de la FJKM. Mais en réalité, la FFPM est une émanation des deux Conférences inter-missionnaires : d'une part, les missionnaires de la FFMA, MPF et LMS, et d'autre part les missionnaires luthériens. En effet, en 1958, les deux conférences se sont transformées en FFPM. Elle est gouvernée par le Comité Protestant. Jusqu'en 1995, l'un des objectifs de la FFPM était l'unification de la FLM et la FJKM en une seule et même Eglise. Les deux protagonistes ont cependant *décidé* d'abandonner cet objectif lors de l'Assemblée Générale de la FFPM à Antsirabe en 1996.

A.1.3.2. PROFIL DE LA FPMA

La FPMA, c'est tout d'abord 8000 paroissiens répartis sur la France et l'Afrique. Elle rassemble des chrétiens de tradition et d'origine diverses dans 28 paroisses. Elle est implantée dans toutes les grandes villes de France métropolitaine mais aussi à l'Ile de la Réunion et en Côte d'Ivoire. Une certaine disparité apparaît néanmoins dans la taille des paroisses. Les plus grandes peuvent rassembler hebdomadairement jusqu'à 400 paroissiens alors que certaines églises locales n'ont que 50 membres.

En raison des racines historiques décrites ci-dessus, la FPMA rassemble en son sein des chrétiens de tradition piétiste, des puritains et des tenants de la plus pure orthodoxie. Chaque paroissien vit sa foi en tenant compte de son héritage (FLM ou FJKM) mais surtout dans la recherche d'une unité plus forte encore.

La FPMA a adopté un fonctionnement prébytérosynodal. Chaque communauté locale élit un Conseil Presbytéral composé de diacres. Elle tient un Synode National tous les deux ans qui élit un bureau synodal dirigé par le Pasteur Synodal.

A tous les échelons (paroisses, synodes et bureau synodal), la volonté d'avancer vers une plus grande communion encore est perceptible.

A.1.3.3. UN PROJET D'EGLISE POUR LA FPMA

L'Eglise est la communauté de ceux qui se rassemblent et qui s'engagent au nom de Jésus Christ et partagent des objectifs. Pour la FPMA, l'objectif que la FFPM a abandonné n'est plus tellement un objectif mais une réalité dans la mesure où, au sein de nos communautés, FJKM et FLM vivent déjà ensemble. Comme elle aime à le dire, la FPMA constitue les prémisses de L'Eglise Protestante Malgache Unifiée.

Le projet d'église pour la FPMA cherchera donc à manifester et à vivre l'Eglise sous tous les aspects décrits plus loin et suivant son orientation théologique.

L'expérience FPMA dure maintenant depuis plus de 40 ans. Depuis, deux événements majeurs sont intervenus dans la vie de la FPMA. D'une part, les contrecoups des problèmes de l'unité des Eglises protestantes malgaches. D'autre part, l'entrée de la FPMA au sein de la Fédération Luthérienne Mondiale (Lutheran World Federation) et de l'Alliance Réformée Mondiale. Tout ceci nous interpelle et nous place devant de nouvelles responsabilités. Il est temps que la FPMA refixe et redéfinisse son identité et ses objectifs. Il est également temps qu'elle révise et adapte ses objectifs par rapport à ceux de la LWF et de l'ARM auxquelles elle appartient. Dans le contexte actuel, quels seront ses objectifs prioritaires dans les trois années à venir ?

Ces objectifs ne sont pas tous nouveaux. Mais le fait de les inscrire dans un fondement théologique nouveau leur apportera une plus grande dimension encore.

Compte tenu de ses racines historiques et de sa dimension internationale, la FPMA aura à statuer sur plusieurs points : sa théologie, sa vocation, ses pratiques, ses ministres, ses forces vives, ses membres, etc.

A.1.4. LA FPMA ET SON ORIENTATION THEOLOGIQUE

Toutes les bases idéologiques et toutes les pratiques d'une église sont fondées sur ce qu'on appelle « orientation théologique ». Ainsi, les théologies du ministère, des sacrements, de l'Eglise, etc, s'articulent sur l'orientation théologique.

Chaque Eglise a sa propre orientation théologique. La FPMA, dans la mesure où elle prétend préfigurer le protestantisme malgache uniifié, doit avoir une orientation théologique à la hauteur de ses ambitions.

Le Synode de novembre 2002, sur proposition de la Région Sud-Ouest, a adopté comme « axe théologique » des pratiques de la FPMA le thème de « **communion en mission** ». Le corps pastoral qui s'est réuni le samedi 28 juin 2003 à Paris a estimé que ce thème pouvait être pris comme « **orientation théologique** » de la FPMA. Chaque branche de la théologie au sein de la FPMA peut et doit être vue sous cet angle.

A.1.4.1. LA FPMA, UNE COMMUNION EN MISSION

A.1.4.1.1. Une communion : don de La Trinité

Dieu a fondé l'Eglise sur La Parole et les sacrements. C'est une œuvre de création qui diffère totalement de celle de la Genèse. En effet, si Dieu fonde l'Eglise, c'est pour que celle-ci fasse corps avec Lui. Dans 1 Corinthiens 1 : 9, l'apôtre Paul écrit : « *Le Dieu qui vous a appelé à la communion de son Fils, Jésus-Christ notre Seigneur, est fidèle* ». Ainsi, la communion à vivre au sein de l'Eglise procède de celle qui unit le Père, le Fils et le Saint-Esprit. La communion dans l'Eglise est un don de cette communion divine, et Dieu donne en Se donnant. A travers le baptême en Jésus-Christ, Dieu, dans Sa grâce, reçoit les Siens, Son Eglise, dans Sa communion. La communion dans l'Eglise n'est donc pas

une façon de travailler, comme une simple alliance plébiscitée par les hommes et que l'on peut rompre si on la juge infructueuse. Elle est, au contraire, enracinée dans l'identité même de l'Eglise. La communion n'est pas un choix ; elle est à la fois vie de l'Eglise et signe identitaire.

L'Eglise de Jésus-Christ vit de l'amour et dans l'amour, sans orgueil ni division, ni autosuffisance. Elle est éclairée et conduite par l'amour unissant le Père, le Fils et le Saint-Esprit. Selon le Nouveau Testament, cette communion se manifeste dans l'union de l'Eglise participant au corps unique du Christ, vivant d'un seul pain et d'une seule coupe (I Cor. 10 : 6). C'est une Eglise liée par la charité dans l'Esprit et zélée pour préserver cette communion. « *Il y a un seul corps, un seul Esprit, un seul Seigneur, une seule foi, un seul baptême, un seul Dieu et Père de tous.* » (Eph. 4 : 4-6).

A.1.4.1.2. Une communion missionnaire

C'est en Christ que nous comprenons que la Trinité est une communion missionnaire : elle ne se contente pas de regarder à elle-même pour un développement personnel. Les trois personnes de la divine Trinité sont unies dans l'amour et la mission. Dieu a envoyé ce qu'il a de plus cher pour le monde :

- Le Père et l'Esprit Saint ont donné le Fils au monde
- Le Père et le Fils ont envoyé le Saint-Esprit pour l'Eglise et pour le monde
- Le Fils et le Saint-Esprit donnent au monde l'accès au Père, pour que nous puissions L'appeler « Abba, Père » (Rom. 8 v. 15).

Le Dieu qui a appelé l'Eglise à faire corps avec Lui est un Dieu en mission. L'Eglise en communion avec le Fils (I Cor. 1 v. 9) est appelée à la vie et à la mission de Dieu. Ainsi, l'œuvre missionnaire n'est pas une option pour l'Eglise, ni un surplus dans ses différentes activités, ni une œuvre réservée aux grandes communautés ou aux dénominations nanties. L'œuvre missionnaire définit la nature et l'identité de l'Eglise. Une église, en tant que telle, doit être missionnaire. Notre baptême signifie en même temps notre introduction dans la communion des saints et notre consécration pour la mission.

La FPMA devra mettre en place une première commission : la « commission théologique ». Cette commission va développer le thème de la « FPMA : communion en mission » et établira son articulation avec les théologies du ministère, des sacrements, de l'Eglise, etc.

A.1.4.2. LA FPMA ET SES PRATIQUES

Dans cette dimension pratique, la communion et la mission sont d'égale importance. Toutes les pratiques sont indispensables et ne peuvent être modifiées sous prétexte de mieux comprendre ou connaître telle ou telle mesure. C'est cette dimension globale qui permet d'apprécier ce que l'Eglise donne à voir et de la reconnaître en tant que telle.

Certes, ses membres portent la marque de l'imperfection humaine, mais Dieu les laisse avec cette marque pour les préserver de l'orgueil et les conduire à une confiance totale en Lui. Ainsi l'Eglise, communauté de personnes imparfaites mais ayant reçu divers dons de l'Esprit Saint, doit vivre et travailler d'un même cœur, dans la communion et la mission.

L'œuvre de l'église n'est pas le fait de quelques personnes seulement mais de tout le peuple de Dieu, toute communauté fondée comme unité de la FPMA, apporte sa contribution. Associés à Dieu et les uns aux autres dans le service, les hommes de Dieu forment un corps qui croît et se révèle véritablement comme corps du Christ.

La FPMA cherchera donc à approfondir et à accroître cette communion et mission des croyants dans ses pratiques : cultes dominicaux, liturgie, mission et évangélisation. Cette volonté d'approfondir et d'accroître la communion et la mission est à chercher d'une part, à tous les échelons (local, régional, national et international), et d'autre part, au sein de toutes les forces vives de la FPMA.

A.1.4.2.1. Les cultes dominicaux

Les cultes dominicaux et les visites, les relations d'aide et le catéchisme, sont au cœur de notre vie communautaire. Malheureusement, parmi les vingt huit paroisses qui composent la FPMA, rares sont celles qui peuvent se réunir chaque dimanche. Pour certaines, le

culte est mensuel et pour la plupart, bimensuel. Les raisons sont multiples : absence de locaux, manque de pasteurs, problème de financement des déplacements des pasteurs.

Ce problème des cultes dominicaux est un problème vital pour la FPMA. Dans la mesure où une communauté locale ne peut se réunir qu'une ou deux fois par mois, elle ne sera jamais stable ni dans la communion entre ses membres, ni dans sa vie spirituelle et financière.

C'est pourquoi, veiller à une célébration du culte tous les dimanches, dans chaque paroisse, est un objectif de base pour toute la FPMA.

A.1.4.2.2. Les liturgies

La liturgie désigne, dans un sens général, le culte chrétien dans son ensemble, avec ses différents éléments et son déroulement. Le mot est aussi en usage pour nommer le recueil des textes utilisés par telle ou telle Eglise pour la célébration de son culte". Dans les deux sens du terme, pendant plusieurs années, la FPMA n'avait comme liturgie que la liturgie FJKM pour ses cultes dominicaux. Depuis cinq ou six ans, nous avons adopté la liturgie FFPM, baptisée liturgie A. Depuis plus de deux ans, une autre liturgie, liturgie B, est à l'essai dans les différentes communautés FPMA.

Jusqu'à présent, la FPMA n'a pas encore sa propre liturgie. Aucune des trois liturgies, liturgie FJKM, liturgie A, que certains jugent trop luthérienne, ou liturgie B, ne fait l'unanimité. Il n'est même pas sûr que toutes les communautés locales au sein de la FPMA utilisent la même liturgie. Il manque également les liturgies du mariage, de consécrations, de cérémonies funèbres, etc.... A ce sujet, nous pouvons dire qu'il y a presque autant de liturgies que de pasteurs. Malgré son unité, il y a diversité de liturgies au sein de la FPMA.

Or, la liturgie détient une position clé pour la communion de l'Eglise, particulièrement dans sa tension entre les dimensions locale et universelle, entre diversité et unité. Ainsi, selon Gordon W. LATHROP "L'expérience réelle de l'unité – ou de la désunion en recherche d'unité – a été massivement vécue en liturgie. Les actes symboliques communs – ou le refus de symboles communs – ont été un moyen de privilégier, de goûter et de témoigner de notre unité comme de notre

désunion''. "Pour les chrétiens, la koinonia dans et entre les Eglises est un phénomène essentiellement liturgique car ce que nous désignons par Eglise est, avant tout, une assemblée liturgique".

Alors, comment trouver une koinonia liturgique au sein de la FPMA ? La commission liturgique devra se pencher sur cette question. Cette commission liturgique existe déjà et est probablement assez avancée dans son travail. Mais cette fois-ci, elle travaillera en étroite collaboration avec la commission théologique pour établir une koinonia liturgique. De cette façon, chaque communauté locale au sein de la FPMA sera reconnue comme FPMA à travers sa liturgie.

A.1.4.2.3. **Les réunions hebdomadaires**

"Fuis les passions de la jeunesse et recherche la justice, la foi, l'amour, la paix, avec ceux qui invoquent le Seigneur d'un cœur pur". 2 Tim 2 :22.

"Et chaque jour au temple et dans les maisons, ils ne cessaient d'enseigner et d'annoncer la bonne nouvelle de Christ-Jésus". Act 5 :42.

"Ne vous conformez pas au monde présent, mais soyez transformés par le renouvellement de l'intelligence, afin que vous discerniez quelle est la volonté de Dieu : ce qui est bon et agréable et parfait". Rom 12 :2.

La vie en Christ est une *rupture* avec la mentalité et la logique du monde présent : individualisme, volonté de puissance, amour de l'argent etc.... Chaque jour le chrétien est obligé de faire face à ces tentations. Sans une vie spirituelle équilibrée, sans les exhortations mutuelles entre frères et sœurs et sans la communion dans la prière, nous risquons de perdre notre identité chrétienne. C'est pourquoi, certaines communautés locales ont institué les études bibliques et réunions de prière hebdomadaires. Celles-ci sont l'occasion pour chacun de partager son expérience, d'exprimer ses difficultés. Les communautés FPMA qui ont commencé l'expérience ont constaté que dans ces réunions, l'accueil des nouveaux venus est plus efficace et l'aide ou soutien personnalisé beaucoup plus discret et désintéressé.

Chaque communauté FPMA est donc encouragée à instituer ces réunions. En effet, ces réunions

hebdomadaires sont d'une part, une autre expression de la communion et d'autre part, les moyens pour arriver à la koinonia et l'entretenir.

A.1.4.2.4. **Les camps et retraites spirituels**

Comme les réunions *hebdomadaires*, les camps et retraites spirituels sont d'autres formes d'expression de notre communion. C'est l'occasion pour les membres de la FPMA de consacrer plus de temps à l'étude d'un thème particulier, à la prière et à l'échange. C'est également l'occasion d'approfondir les relations et la connaissance mutuelle entre les membres.

A.1.4.2.5. **Mission et Evangélisation**

La FPMA est aussi missionnaire parce qu'elle accomplit dans le monde l'œuvre initiée par le Christ et poursuivie par Lui à travers l'Eglise : réconcilier les hommes avec Dieu et les réconcilier entre eux.

Les membres et les communautés au sein de la FPMA ne se contentent pas de regarder à eux-mêmes pour leur développement personnel. Comme les trois personnes de la divine Trinité tous les membres et toutes les communautés sont unis dans l'amour et la mission.

La FPMA cherchera donc à manifester et à vivre cette dimension de l'amour trinitaire dans le monde. C'est cette dimension, en effet, qui permet d'apprécier ce que l'Eglise donne à voir et de la reconnaître en tant que telle.

"La mission que Dieu confie aux chrétien est une des dimensions incontournables de la vie des églises et des fidèles. Tous, nous sommes concernés par le témoignage et la transmission de l'Evangile". Il sera souhaitable que chaque communauté FPMA ait des activités de témoignage auprès des non chrétiens ou des "chrétiens mal affermis".

Une commission qui sera appelée commission missionnaire sera chargée d'étudier cette question.

A.1.5. **QUELS DEFIS POUR LA FPMA ?**

Compte tenu de ses objectifs, plusieurs difficultés se posent à la FPMA. D'aucuns se demandent si l'expérience de la FPMA est viable à long terme. D'autres ont préféré renoncer à l'expérience. De plus, le contexte actuel ne facilite pas la tâche de la FPMA. En

effet, pendant plusieurs années, la FPMA était la seule Eglise Protestante Malgache en France. Nous pouvons dire qu'elle avait le monopole sur le monde protestant malgache en France. Elle était liée avec la FFPM par un protocole d'accord. Ce n'est plus le cas dans la mesure où la FFPM a renoncé à son objectif premier, à savoir l'unité de la FJKM et de la FLM. De plus en plus, les dirigeants de ces deux Eglises contestent ouvertement la raison d'être et l'existence même de la FPMA.

Par conséquent, les difficultés se trouvent à trois niveaux au sein de la FPMA. D'abord, au niveau du peuple de Dieu, ensuite au niveau de ses ministres et théologiens, et enfin au niveau des institutions.

A.1.5.1. AU NIVEAU DU PEUPLE DE DIEU

Les personnes membres de la FPMA sont issues des deux Eglises historiques malgaches, en l'occurrence la FJKM et la FLM... La FPMA n'est plus dans une situation de quasi-monopole. Alors les « concurrences » s'avivent entre FLM et FJKM implantées en France pour récupérer leurs ouailles qui se sont « égarés » dans le giron de la FPMA.

Ainsi, le monde protestant malgache en France est en phase de recomposition. Dans cette recomposition, plusieurs logiques dans le processus qui conduit à la construction d'une lignée croyante entrent en jeu. Parmi ces logiques, dans le milieu malgache en France, dominent la spiritualité, l'émotionnel, et le culturel. Chacune de ces logiques peut se développer indépendamment des autres. Dans telle ou telle communauté locale malgache en France, l'accent est mis sur telle ou telle logique.

Malgré tout, la FPMA tient bon. L'orientation théologique qu'elle a choisie, la koinonia, communion, entre à la fois dans la logique de la spiritualité, de l'émotionnel et du culturel. Elle est dans la logique de la spiritualité car elle tire son modèle de la communion au sein de la Sainte Trinité. Que l'on soit luthérien ou réformé, la communion n'est pas un choix ; elle est à la fois vie de l'Eglise et signe identitaire. La logique de la communion est également émotionnelle parce que l'une des raisons pour laquelle les soldats et étudiants malgaches en France se sont réunis pour la première fois, c'est l'éloignement et la volonté de louer Dieu dans leur

propre langue. Enfin, cette logique est culturelle dans la mesure où dans la société malgache la "communion" est l'une des premières valeurs. La situation actuelle ne peut donc que stimuler chaque membre de la FPMA dans sa recherche de la communion.

A.1.5.2. AU NIVEAU DES PASTEURS ET THÉOLOGIENS

« Je t'ai laissé en Crète, afin que tu mettes en ordre ce qui reste à régler, et que, selon mes instructions, tu établisses des anciens dans chaque ville ». Tit 1 :5

Au sein de la FPMA, les pasteurs sont en quelque sorte les gardiens de la légitimité de sa confession et de son orientation théologique. Parmi les pasteurs qui sont en charge des communautés FPMA, nous pouvons distinguer trois origines :

- Tout d'abord, les pasteurs qui ont reçu leur vocation au sein de la FPMA elle-même. Ce sont les plus nombreux. Ils ont choisi de suivre leur formation dans les facultés de théologie et Instituts bibliques de France : Arago, Montpellier, Strasbourg, Vaux sur Seine, Aix en Provence, etc... Ces pasteurs ne sont donc ni envoyés ni 'connus' par les Eglises malgaches FLM ou FJKM. Mais c'est surtout grâce à leur contribution que la FPMA est actuellement FPMA.
- Ensuite, les pasteurs qui ont eu leur formation de base à Madagascar. Ils ont déjà exercé le ministère pastoral soit au sein de la FJKM, soit au sein de la FLM. Ils viennent en France pour poursuivre leurs études ou pour une mission spécifique. Ils acceptent d'aider la FPMA pendant leur séjour en France. Ils ne sont pas très nombreux et rejoignent leur poste à Madagascar après leurs études ou leur mission.
- Enfin, les pasteurs retraités qui viennent se reposer en France. Ils sont très peu nombreux mais ils occupent souvent les postes de direction au sein de la FPMA.

Tous ces pasteurs n'ont pas le même degré de formation. Mais ceci n'est pas un problème, dans la mesure où ils

sont soumis à la même confession de foi. La difficulté que nous rencontrons se trouve au niveau des sensibilités différentes dans le domaine de la spiritualité et ses implications dans la pratique. Ces différentes sensibilités contiennent leurs richesses et leur part de vérité. Elles s'intègrent bien dans ligne théologique tracée par la FPMA. Le défi pour chaque pasteur de la FPMA est d'apprendre à vivre l'unité dans cette diversité.

A.1.5.3. AU NIVEAU DES INSTITUTIONS

La difficulté, apparemment, la plus sérieuse se trouve peut-être pour la FPMA sur le plan institutionnel. En effet, ni la FLM, ni la FJKM et par conséquent la FFPM ne veulent plus reconnaître la FPMA. Cette situation n'est pas trop dramatique pour la FPMA. Car d'une part, elle vit et se développe en France indépendamment de la FLM et la FJKM. D'autre part, comme nous l'avons déjà dit l'existence d'une FJKM et d'une FLM en France ne peut que stimuler les malgaches qui tiennent à la « communion » au sein de la FPMA. Conscient du fait que l'unité de l'Eglise n'est pas un choix facultatif mais un signe identitaire, la FPMA tend, et tiendra toujours, la main à ces églises sœurs comme la FJKM et la FLM.

La situation est surtout gênante vis-à-vis des partenaires européens. Les malgaches semblent en effet considérer la France comme une de leurs régions. Ceci est naturellement un tort fait contre la communion et la collaboration entre les Eglises sur le plan international.

La FPMA ne remerciera jamais assez la LWF et l'ARM pour l'avoir accueillie en leur sein. Nous avons pris cela comme un encouragement à poursuivre notre recherche de communion. Mais nous portons ainsi une grande responsabilité devant Dieu et devant son Eglise.

La commission des relations extérieures examinera en détail ces problèmes.

A.1.6. PROPOSITIONS

A.1.6.1. DESCRIPTION DU PROJET

A.1.6.1.1. But

Mobilisation, dynamisation et équipement de la FPMA à la mission holistique.

A.1.6.1.2. Objectifs

- Stabiliser les activités qui sont au cœur de notre communion.
- Transmettre à chaque communauté et à chaque membre de la FPMA sa nouvelle vision : « *La FPMA, une communion en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance* ».
- Vivre une communion inclusive : « *Communion, guérison et vie en abondance dans les familles* »
- Marquer notre présence dans la société.

A.1.6.2. DESCRIPTION DES ACTIVITES

A.1.6.2.1. Première phase

Pour stabiliser les activités qui sont au cœur de notre communion, pour améliorer notre spiritualité ainsi que notre engagement dans le Seigneur, chaque paroisse veillera à :

- Célébrer le culte tous les dimanches
- Avoir une réunion de prière et d'étude biblique hebdomadaire
- Organiser des retraites spirituelles et des camps
- Améliorer et approfondir notre communion dans le service
- Organiser des activités communes aux différentes branches de l'Eglise
- Développer des activités diaconales en faveur des membres et des non membres

Pour marquer notre présence dans la société, chaque paroisse est invitée dans un premier temps à :

- Organiser des activités de témoignage auprès des non-chrétiens ou des chrétiens mal-affirmés.
- Organiser des conférences sur les thèmes de la guérison et de la vie en abondance

A.1.6.2.2. Phase intermédiaire

Cette phase intermédiaire aura les buts suivants :

- Conscientiser et former les cadres de la FPMA à sa nouvelle vision : 'La FPMA une communion

en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance’.

- Transmettre à chaque communauté et à chaque membre de la FPMA cette nouvelle vision
- Définir des actions communes au niveau régional et national.

Cette phase comportera deux étapes.

● Première étape

Dans un premier temps, il est indispensable de mettre rapidement en place les commissions : théologique, liturgique, ministère, missionnaire et des relations extérieures.

La commission théologique travaillera jusqu’au mois de Février 2004. La tâche de cette commission sera double :

- Développer le thème suivant « FPMA : communion en mission » et établir son articulation avec les théologies du ministère, des sacrements, de l’Eglise, de la liturgie, etc.
- La publication du fruit de leur travail.

Les autres commissions commenceront leurs travaux au mois de février, sur la base des documents fournis par la commission théologique.

● Deuxième étape

La seconde étape consistera en une Assemblée Générale de tous les cadres de la FPMA. La date proposée est du **22 au 28 août 2004**. Le thème général de l’assemblée sera : « **Communion, guérison et vie en abondance dans les familles** ».

L’assemblée aura quatre visées :

- Conscientisation et formation des cadres à la nouvelle vision de la FPMA : « *La FPMA une communion en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance* ».
- La production de fiches théologiques de la FPMA, conformes à cette nouvelle vision. Ces fiches constitueront les bases théologiques qui définissent notre identité et qui nous rassemblent.

➤ Intégrer et traiter les problèmes particuliers de la **famille** dans le cadre de cette nouvelle vision, d’où le thème : « **Communion, guérison et vie en abondance dans les familles** ».

- Définition des actions communes aux niveaux régional et national.

A.1.6.2.3. **Troisième phase**

Mise en place des actions communes aux niveaux régional et national. (Cf AG).

A.1.6.3. **MISE EN ŒUVRE DU PROJET**

A.1.6.3.1. **Première phase**

Cette première phase est applicable et réalisable immédiatement selon la possibilité de chaque communauté. Nous proposons que, dans cette première phase, la mise en œuvre du projet soit sous la direction des pasteurs coordinateurs avec la collaboration d’une équipe désignée ou élue par les membres de chaque communauté locale.

Le coût de cette première phase est normalement compris dans le budget annuel de chaque communauté.

A.1.6.3.2. **Phase intermédiaire**

● Première étape : Les commissions

La commission théologique est confiée aux membres de la FMM (Le corps pastoral de la FPMA).

Par souci d’efficacité, les membres de la FMM qui ont participé à l’élaboration des fiches théologiques prendront en charge la direction des autres commissions. Chaque pasteur responsable de commission constituera son équipe dans sa ville ou région.

Le coût des travaux de commission et de la publication est estimé à 3.000 €.

● Deuxième étape : L’Assemblée Générale des cadres

L’organisation de l’Assemblée Générale sera assurée par la direction du projet avec la collaboration des pasteurs de Région.

A.2. FANAZAVANA NY SORITR'ASAM-PIANGONANA AMIN'NY FPMA

Dr Jean A. RAVALITERA,

Filoha Synôdaly, Filohan'ny FPMA

A.2.1. TSIAHY MOMBA NY TANTARAN'NY SORITR'ASAM-PIANGONANA FPMA

A.2.1.1. EFA NANKATOAVIN'NY FANJAKANA FRANTSAY ...

... ho ara-dalana ny fiorenan'ny FPMA, tamin'ny alalan'ny Fanambarana laharana faha-62/1161 nivoaka tamin'ny gazetim-panjakan'ny Repoblika frantsay (JORF) laharana faha-57 tamin'ny 3 martsa 1963, takila faha-2296. Tamin'ny taona 1980 no nanomboka nanana ny fizakan-tenany ara-pitantanana ny FPMA na dia mbola niankina tamin'ny FFPM aza teo amin'ny fitondrana. Tamin'ny 23 mey 1996 dia nomen'ny FFPM ny fahaleovantenany tanteraka izy. Nanomboka hatreо dia tompon'antoka tanteraka ny amin'ny fainany amin'ny maha-Fiangonana Kristianina mahaleo tena azy ny FPMA (namaritra ny rafitra itondrana azy, ny asa fanompoana samihafa sy ny mpiasa ao aminy, ny fombam-pivavahany sy ny fampianaram-pinoana omeny ny vahoaka kristianina miombona aminy, ny fifandraisany amin'ny Fiagonana samihafa mitovy firehana aminy, sns.).

A.2.1.2. TSIKERA SY FANAMARIHANA

...

... nataon'ny Fiagonana rahavavy nitazana ny FPMA ny tsy fisian'ny firehana teôlôjika hentitra narahiny. Na dia mametrakà ho isan'ny antom-pisiany ny maha-Fiagonana mampiray ny Malagasy kristianina protestanta monina sy mivahiny aty ampitan-drano masina azy aza ny FPMA, dia tsy tokony ho toy ny fikambana tsotra entanin'ny fihetsehampon'olombelona fotsiny na ny hetaheta tsotra te hivondrona izy tsy akory. Hadisoan-kevitra ho an'ny olona sasany tsy mahalala ny atao hoe Fiagonana izany. Ny Fiagonana rehetra dia tsy maintsy manana ny foto-pinoany sy ny tena antom-pisiany mifototra amin'ny firehana teôlôjika arahiny. Ny foto-pinoana sy ny firehana teôlôjika no andrafetany ny soritr'asa hataony. Vanim-potoana lehibe tsy azo lalovana eo amin'ny tantaran'ny FPMA ny nahafahany nanatrika, amin'ny

maha-fiangonana mahaleo tena azy, fihalonana iraisan'ny Fiagonana avy amin'ny firenen-tsamihafa. Hatreо dia manomboka milahatra amin'ireo Fiagonana rahavaviny rehetra eran-tany izy.

Ny Synôda Lehibe natao tany Toulouse (2002) no efa namaritra ny firehana teôlôjika arahin'ny FPMA : « *Fiombonana manao asa misiona... hanome fainana ampy ary fainana be dia be* ». Io Synôda Lehibe tany Toulouse io ihany koa no nanapa-kevitra ny amin'ny fanatanterahan'ny FPMA ny Soritr'Asa amin'ny maha-Fiagonana azy (Projet d'Eglise). Raha lazaina mivantana amin'ny teny fohifohy, ny fanatanterahana ny Soritr'asam-piangonana dia firotsahan'ny tsara sitrapo rehetra ato anatin'ny FPMA hiroso amin'ny fampijoroana tanteraka ny FPMA amin'ny maha-Fiagonana azy. Tsy ho lany andro amin'ny resaka mampiady hevitra kanefa tsy mitondra fandrosoana intsony isika.

Ny Fiagonana velona sy mandroso dia ny Fiagonana mibanjina ny ho avy, manatanteraka ny baikon'ny Tompo amin'ny nanorenany ny Fiagonana. Fanamby lehibe atrehintsika Kristianina amin'izao vaninandro ankehitriny ahitana ny fihenan'ny fanomezan-danja ny finoana kristianina eo anivon'ny vahoaka mihevi-tena ho mandroso eto amin'izao tontolo izao ny fitoriana ny Filazantsaran'ny famonjena raisintsika ao amin'i Jesoa Kristy Irery ihany. « *Fa isika tsy mba naman'izay mihemotra ho amin'ny fahaverezana, fa naman'izay mino ho amin'ny famonjena ny fanahy* » Hebreo 10, 39.

A.2.2. FANAZAVANA NY SORITR'ASAM-PIANGONANA (SAP) SY NY FANAHY ENTI-MANATANTERAKA AZY

- Andriamanitra no manana soritr'asa ho an'ny Fiagonana. Hoy mantsy ny Tompo ao amin'ny Matio 16, 18 hoe : “ ... ary ambonin'ity vatolampy ity no haoriko ny fiangonako ”.

Jesoa Kristy dia nanome lesona mivantana ny amin'ny fanaovana soritr'asa : Lioka 14, 28-32.

Ao amin'ny *Apokalypsy* toko 2 sy 3 dia hita fa manaramaso ny fizotran'ny misionany Jesoa ary manolo-tsaina ny Fianganana mba hahavitana izany tsara.

- Ny soritr'asa izay neken'ny Synôda hotanterahintsika dia fandraisan'ny FPMA anjara amin'ny misionan'Andriamanitra. Tokony hahatsiaro tena ho mpiara-miasa amin' Andriamanitra àry isika eo amin'ny fanatanterahana ny soritr'asa.
- Noho izany dia tsy avy amin'ny sain'olombelona na ny herin'olombelona fotsiny no ahavitana izany fa mila vavaka handraisana hery avy amin'Ilay Tompon'ny asa. Zava-dehibe mihitsy koa ny fahatsiarovantenantsika fa tsy andrankandrana foana na kitsapatsapa ny fanaovana soritr'asa, fa rehefa nekena ny hirosoana amin'izany dia mitaky fahatapahan-kevitra hentitra sy fandraisana andraikitra feno : “*Fa aoka ny teninareo hoe Eny, eny; Tsia, tsia; fa izay mihoatra noho izany dia avy amin'ny ratsy*” Matio 5, 37.

A.2.2.1. NY KENDREN'NY SORITR'ASA

Raha fintinina amin'ny fehezanteny iray ny kendren'ny Soritr'asam-pianganana FPMA dia : « *Fanetsiketsehana, Fanavitrihana, Fampitaovana ny FPMA ho amin'ny misiona holistika* » (Mobilisation, dynamisation, équipement de la FPMA à la mission holistique).

▪ **Misiona holistika** : asa fitoriana ny Filazantsara izay mahasahana ny olona manontolo sy ny lafim-piainana manontolo, ataon'ny fianganana manontolo amin'ny fotoana rehetra sy ny toerana rehetra. Mazava ho azy fa tsy tokony hisy ny fanavakahana eo amin'ny asa misiona hataon'ny fianganana. Ny olona tsirairay ao amin'ny fianganana dia tezaina handray andraikitra araka ny fanomezam-pahasoavana samihafa nozarazaraina avy amin'ny Fanahy iray ihany. Tsy tokony hisy sehatra tsy azon'ny fianganana hirotsahana amin'ny fitoriana ny Filazantsara eo amin'ny fiainan'ny olona. Tokony hazava tsara koa mba tsy ho fomba fialana andraikitra na entin'ny sasany hanaraoraotam-pahefana ny fanavahana ny “ara-panahy” sy ny “ara-nofo”.

▪ **Fanetsiketsehana (Mobilisation)**, na lazaina koa hoe fanentanana, satria tsaroana fa tsy dia mbola mirona

loatra amin'izany asa misiona izany ny FPMA. Noho izany, ny zava-dehibe ahafahana manentana sy manetsiketsika dia ny fampahatsiarovana hahatsapana (*consciousisation*) eo amin'ny Tafo tsirairay sy ny tompon'andraikitra ary ny mpino rehetra fa mila mizotra ho amin'ny misiona holistika isika. Misy manko ny Tafo tsy mijery afa-tsy ny raharahan-tokantranony kely ao, variana amin'ny antokon'olom-bitsy mifankahazohazo ao aminy, toy ny club kely, ka tsy manana fironana mihitsy hitodika any amin'ny hafa izay anirahan'ny Tompo mba hitoriana ny Vaovao Mahafaly.

Fa etsy andanin'izany, ao anatin'ny fanetsiketsehana atao ihany koa, amin'ny maha Soritr'Asa azy (*Projet*) misy mandrakariva lamina maty paika tsy maintsy arahina, dia mila fampahafantarana ny Tafo tsirairay sy ny mpino rehetra ato amin'ny FPMA fa fitaratra hitsaran'ny hafa ny fahamatorana eo amintsika amin'ny maha-fianganana ny finiavana hanaraka ny soritr'asa natsangana. Fitsipika iraisan'ny mpanao soritr'asa rehetra ny fanajana ny lamina arahina ara-potoana sy ara-toerana (calendriers) ary araka ny olona ezahina hotratrarina amin'ny fanatanterahana ny soritr'asa (personnes ciblées). Tsy tokony omen-danja eo amin'ny fanatanterahana ny soritr'asa mihitsy ny haitraira sy ny fiheverana fa azo atao ambin-javatra ny lamina eo amin'ny fiainan-pianganana. Raha misy, ohatra, ny vola fanampiana ho enti-manana ny fanatanterahana ny soritr'asa dia tsy maintsy arahina ara-bakiteny ny lamina rehetra ary hentitra mihitsy amin'ny fanesorana izay mety hanelingelina ka manjary vato misakana ny fandrosoan'ny maro.

▪ **Fanavitrihana (Dynamisation)**. Tena ilaina ny fanavitrihana na fanomezana hery satria na dia hahapsa tena aza ny FPMA ka vonona handroso ho amin'ny misiona holistika dia mila hery sy fahavitrihana ho entina manao izany. Ezaka lehibe dia lehibe tsy maintsy atrehina ato amin'ny FPMA izany, satria ny zava-misy hatreto dia ahatsapana fa mbola tena tsy ampy ny faharesen-dahatra eo amintsika ka tsy mbola tomombana mihitsy ny hery hanaovana misiona holistika : Tsy mety tratra fa tsy misy na tsy ampy, na ny isan'ny olona, na ny fotoana hanaovana izany misiona izany ankehitriny. Fanamby iray tsy maintsy atrehina ny tolona hialana

amin'ny fahazarana manamaivana ny mety ho hery ananantsika (potentialités) araka ny fanomezan'Andriamanitra ka fihinintsika fa tsy fointtsika ampiasaina amin'ny raharaha-pianganona. Nahoana no ahitana izany amin'ny sehatra sasany ivelan'ny fiangonana izay isika Kristianina ihany no maro an'isa any amin'ireny sehatra ireny, kanefa tsy mba entintsika ao anatin'ny fiangonana izany hery izany ? Mila ezaka ao anatin'ny fanavitrihana ny fahaizana mandrindra ny fotoana, ny fitaovana, ny olona, sns (gestion du temps, du materiel, du personnel, etc.) Nahoana koa no olana foana no arangaranga rehefa hanao zavatra amin'ny fiangonana, kanefa ahitana vaha olana sy fomba hohoarana izany rehefa any ivelany ?

▪ **Fampitaovana (Équipement).** Na dia misy foana aza ny olana dia misy mandrakariva ny olona vonona hiroso amin'ny asa. Tsy ampy kanefa ny fananana finiavana sy hafanampo fotsiny, fa tsy maintsy mbola manontany foana isika hoe : Manana mpiasa voafana hanao izany ve ny FPMA ? Manana traikefa amin'izany ve ? Raha eny ny valiny, dia ahoana ny fomba fiasa sy ny enti-manana ny amin'izany ? Tsy apetraka ho olana izany fanontaniana izany fa avy amin'ireo voalaza nisesisesy ireo no antony ilana ny atao hoe fampitaovana. Misy ny fitaovana ilaina maika, misy ny miandry kely kanefa tsy maintsy voafetra ao anatin'ny fotoana tsy dia maharitra ela loatra ny fananana izany. Fa misy ny fitaovana afaka miandry mandritra ny fotoana lavalava kokoa ny hananana azy ka hahafahana manomana maharitraritra ny ho enti-manana.

Ny Mpitandrina mpandrindra ao amin'ny tafo no tompon'andraikitra voalohany voantson' Andriamanitra hiadidy ireo zavatra ireo ao amin'ny tafo iadidiany. Raha tsy eo anefa izy dia tompon'andraikitra tsy afaka miala koa ny Filohan'ny Tafo, fa Tompo Iray ihany no niantso ho mpanompo mba "ho fanatanterahana ny olona masina, ho amin'ny asan'ny fanompoana ao amin'ny fiangonana, ho amin'ny fampandrosoana ny tenan'i Kristy "Efesiana 4, 12.

Ny lohahevitra

"**Fiombonana manao asa misiona**" no lohahevitra ankabopeny nomentsika ny Soritr'Asam-pianganon'ny

Soritr'asam-pianganana FPMA

FPMA. Amin'izao fihaonana voalohany izao kanefa dia nofaritana ho toy izao ny lohahevitra : "**Fiombonana, fansisiranana ary fiainana be dia be ao amin'ny fianakaviana**" (*Communion, guérison et vie en plénitude dans les familles*).

Amin'izao fihaonambe izao dia io lohahevitra io no hovelabelarintsika hanatanterahana ny fiofanana ary ezahina mba hapatitaka any amin'ny Tafo tsirairay. Dingana fampiharana ny lohahevitra ankabopeny sahady izany rehefa afaka nanomboka ny dingana voalohany tamin'ny fanatanterahana ny Soritr'asa isika hatramin'ny volana febroary lasa teo.

A.2.2.2. IREO ASA MIANDRY AVY HATRANY

Efa nalefa tamin'ny taratasy tany aloha momba ny *Tardalana amin'ny Soritr'Asam-pianganana ireo asa miandry avy hatrany any amin'ny Tafo izay tokony ho efa natomboka tamin'ny volana Febroary*.

Ny tanjona hotratrarina amin'izao fihaonambe izao dia hitanareo ao anatin'ny Aide-Mémoire izay nalefa mialoha ary voafaritra mialoha koa ny fomba fiasantsika amin'izany.

Mila fanamafisana anefa ho toy ny fanohizana sahady izao fihaonambe izao ny lafiny **fanetsiketsehana** sy **fanavitrihana** mba ho fampahafantarana ny maha-zavadehibe tokoa ny soritr'asam-pianganana. Fantatra fa ity taona 2004 ity dia mifanandrify amin'ny fanavaozana ny ankamaroan'ny tompon'andraikitra ato amin'ny FPMA. Misy ny tena manavao asa tanteraka mihitsy, kanefa misy koa ny tsy miraika mihitsy fa mbola entin'ny fahazarana mihevitra ny FPMA ho toy ny fikambanana tsotra fa tsy fiangonana. Fomban'ny tsy ampy fiofanana ny mifanilikira andraikitra na mifanome tsiny. Tsy fotoanan'ny fiadian-kevitra tsy mampandroso intsony anefaankehitriny fa efa fotoana hirosoana amin'ny asa. Marihina kely fa misy fampifangoana ara-voambolana izay miteraka somary fisavorovoroana kely amintsika amin'ny fanatanterahana. Ny hoe *KOMITY* dia ampiasaintsika mba hilazana ny rafitra manapa-kevitra eo anelanelan'ny Fivoriambe isan'ambaratonga (Tafo, Faritany, Nasionaly). Raha nampiasa ny hoe

“Komitin’ny Soritr’asam-piangonana ” isika dia tsy tokony mihitsy hifangaro amin’ny Komitin’ny Tafo io. Ny metimety kokoa angaha mba tsy hisian’ny fifangaroana dia “*Vaomieran’ny Soritr’Asam-piangonana*” no tokony ho izy. Ny zavatra rehetra volavolain’io vaomiera io dia entina ao amin’ny Komitin’ny Tafo izay mampita izany amin’ny Fivoriambé na manapa-kevitra amin’ny fanatanterahana eny anelanelam-potoana. Tsy tokony hifanakona na hifamingana mihitsy ny Vaomieran’ny Soritr’asam-piangonana sy ny Komitin’ny Tafo fa tokony hifanampy.

*“Andriamanitra tsy azo vazivazina, fa izay afafin’ny olona no hojinjany... Koa araka ny ananantsika andro hanaovana, dia aoka isika hanao soa amin’ny olona rehetra, indrindra fa amin’ny mpianakavin’ny finoana ”*Efesiana 6, 7-10.

A.3. FIREHANA TEOLOJIKAN'NY FPMA

Dr Péri RASOLONDRAIBE,

Filoham-boninahitra

A.3.1. TORITENY

Ho aminareo anie ny fahasoavana sy ny fiadanana avy amin'Andriamanitra Raintsika sy Jesosy Kristy Tompo.

Raisintsika ny fampianaran'ny apostoly Paoly ao amin'ny Korintianina, izay momba ny atao hoe fiangonana ary tandrify ny FPMA indrindra izany. Ka tsy izaho no hitoriteny fa ny apostoly Paoly.

Tsy ho toriteny izy ity fa fampianarana. Rehefa mamaky io taratasin'i Paoly io isika dia aoka ho soloina hoe FPMA ny teny hoe Korintianina. Atao hoe vao omaly izy no nanoratra azy ho antsika.

Ity dia taratasy nosoratan'ny apostoly Paoly ho an'ny FPMA, noho ny zavatra hitany ato dia ny amin'ny fizarazarana izany, ary ilazany ny teny hoe FIANGONANA, amin'ny maha FIOMBONANA azy (Koinonia).

A.3.1.1. FIANGONANA, FAMORONAM-BAOVAO

Lazainy ny maha famoronam-baovao ny fiangonana. Nantsoiny ho masina. Nohamasinina ao amin'i Kristy Jesosy.

Ao amin'ny toko 1 and. 2 : mamangy ny fiangonan'Andriamanitra, dia izay nohamasinina ao amin'i Kristy Jesosy, olona voantso sady masina ...

Miavaka amin'ny famoronan'Andriamanitra izao tontolo izao izany, izay hitan'Andriamanitra fa tsara.

Eo amin'ny fiangonana kosa, dia ao anatin'ny fiombonana amin'i Kristy ny famoronam-baovao. I Kor 1 : 9 "Mahatoky Andriamanitra, Izay nahatonga ny fiantsoana anareo hanananareo firaisansa amin'ny Zanany, dia Jesosy Kristy Tompontsika".

Amin'ny maha famoronam-baovao dia ny sitrapon'Andriamanitra no mampisy azy : araka ny tenin'i Jaona manao hoe : "tsy nateraky ny ra, na ny sitrapon'ny nofo, na ny sitrapon'ny olona, fa naterak'Andriamanitra" Jaona 1 : 13.

A.3.1.2. Fiangonana, FIOMBONANA AMIN'ANDRIAMANITRA TELO IZAY IRAY

Manana fiombonana amin'Andriamanitra Telo izay Iray ny fiangonana ary izany indrindra no maha izy azy. Iray aina amin'Andriamanitra izy ary izany no mitaratra sy mibaiko ny asany. "Hiray teny, ka tsy hisy fisarahana, fa mba ho tafakambana tsara hiray saina sy hevitra ... satria Kristy tsy voazarazara" (I Kor 1 : 10, 13)

Ny toko II, III, IV dia manambara ny fototra maha fiombonana ny fiangonana.

Ny fiangonana dia Tempolin'Andriamanitra, voalohany indrindra, miorina amin'ny Tenin'Andriamanitra. (Toko I, II).

Tsy amin'ny teny fahendrena, fandrao ho foana ny hazo fijalian'i Kristy (I Kor 1 : 17) fa miorina amin'ny fanehoan'ny Fanahy sy ny herin'Andriamanitra (I Kor 2 : 4), miorina amin'ny sain'i Kristy (I Kor 2 : 16).

A.3.1.3. ZAVA-PANAHY MOMBA NY KOINONIA (FIOMBONANA)

Zava-panahy lalina dia lalina ity fampianarana momba ny Koinonia ity.

Hoy ny ambarany ao amin'ny I Kor 2 : 12 - 16 : Fa isika tsy nandray ny fanahin'izao tontolo izao, fa ny Fanahy Izay avy amin'Andriamanitra, mba ho fantatsika izay zavatra nomen'Andriamanitra antsika.

Izany koa no lazainay, tsy amin'ny teny ampianarin'ny fahendren'olona, fa amin'ny teny ampianarin'ny Fanahy, raha milaza zava-panahy amin'izay olona araka ny Fanahy izahay. Fa ny olona izay araka ny nofo ihany dia tsy mba mandray izay an'ny Fanahin'Andriamanitra; fa fahadalana aminy izany sady tsy azony, satria araka ny Fanahy no amantarana izany. Fa ny olona araka ny Fanahy kosa dia mahafantatra ny zavatra rehetra, kanefa izy tsy fantarin'olona. Fa "iza no nahafantatra ny sain'ny Tompo mba hampianatra Azy?" (Isaia 40:13). Fa izahay manana ny sain'i Kristy.

A.3.1.4. FIANGONANA, TRANO ARAFITR'ANDRIAMANITRA

Lazain'i Paoly fa trano arafitr'Andriamanitra isika, kolokoloiny ka hanirahany mpanompo. I Kor 3 : 1 - 15 Tsy ny mpanompo no zava-dehibe fa Andriamanitra izay mampitombo, manavao ny fiangonana hiombona aminy tanteraka, mba hiombona amin'Andriamanitra Telo izay Iray isika.

Lazain'i Paoly koa fa Tempolin'Andriamanitra isika. I Kor 3 : 16s Tsy fantatrareo va fa tempolin'Andriamanitra hianareo, ary ny Fanahin'Andriamanitra mitoetra ao anatinareo? Raha misy manimba ny tempolin'Andriamanitra, dia mba hosimban'Andriamanitra kosa izy; fa masina ny tempolin'Andriamanitra, dia hianareo izany.

Tsy ny tsirairay fa ny fiangonana miombona amin'ny maha Koinonia azy no Tempolin'Andriamanitra. Ny fiangonana monina ao amin'i Kristy ary ny Fanahy Masina no mandrafitra azy hiray tanteraka aminy.

A.3.1.5. FIANGONANA, MASINA, FONENAN'ANDRIAMANITRA

Misy ny hoe Fifamponenan'Andriamanitra Telo Izay Iray.

Lazain'i Paoly koa fa ny fiangonana dia mandray anjara amin'ny fifamponenan'Andriamanitra.

Aza mijery ny tenanao intsony.

Tsy fikambanana toy ny fikambanana rehetra ny fiangonana fa itoeran'Andriamanitra ary monina ao amin'Andriamanitra.

Tsaroana ny teny ho an'i Mosesy : "Esory ny kapanao fa tany masina io itsahanao io".

Aoka tsy hisy intsony hiteniteny foana fa tany masina ny fiangonana.

I Kor III : 17 Fa masina ny tempolin'Andriamanitra, dia hianareo izany. Raha misy manimba ny tempolin'Andriamanitra, dia mba hosimban'Andriamanitra kosa izy;

I Kor III : 21 Ka dia aza misy manao olona ho reharehany; fa anareo ny zavatra rehetra : na Paoly, na Apolosy, na Kefasy, na izao tontolo izao, na fiaianana, na fahafatesana, na ny zavatra ankehitriny, na ny zavatra ho

avy; dia anareo izany rehetra izany; ary hianareo an'i Kristy, ary Kristy an'Andriamanitra.

A.3.1.6. ANAREO NY ZAVATRA REHETRA ... HO FANDRAFETANA NY FIANGONANA

Anareo ny zavatra rehetra. Diniho tsara izany teny izany. Tian-tsika mandrakariva ny hanana étiquette hoe : isika dia an'ny olona iray, manaraka an-dranona sy ranona. Ny pureté no ambony noho ny unité.

I Paoly dia miresaka fototra : anao ny zavatra rehetra, na i Paoly, na i Apolosy, na i Lotera, na i Calvin, sns... Tsy ianao no azy fa izy ireo no anao. Ireo dia nomen'Andriamanitra ho fandrafetana anao ho fiangonana miorina amin'Andriamanitra.

Toa mbola iainan-tsika ato amin'ny FPMA izany.

A.3.1.7. NY MANIMBA NY FIANGONANA

Ny fiombonana dia trano arafitr'Andriamanitra. Zavadehibe no andinihan-tsika hoe : momba ny natioran'Andriamanitra ny fiangonana. Maro ny zavatra lazain'i Paoly fa manimba azy io.

- Ny fireharehana
Ny mirehareha dia olona "vetaveta" (I Kor 5 : 13), manimba, mitondra loto amin'ny fiaianan'Andriamanitra Telo Izay Iray.
- Ny olana mitranga eo amin'ny fiangonana dia entina eo amin'ny mpitsaran'izao tontolo izao. (I Kor 6 : 1 - 11).
Mandona ny crédibilité n'ny fiangonana izany ary mahavoa ny identité n'ny fiangonana.
- Ny fahafahana kristianina : ho entina ho aiza ? I Kor 6 : 12 - 20.
Izaho tsy mety handevozin-javatra na inona na inona.
- Ny fijangajangana :
- Ary indrindra, I Kor 8 : 12 - 13 : Ny fahafahana dia entina mitsimbina ny hafa, fa tsy hamingana ny hafa.

A.3.1.8. FIOMBONANA MITONDRA SOA

Entina hanamafisana ny firaisansa ny fiombonana. I Kor 9 : 19 "Fa na dia afaka amin'ny olona rehetra aho dia mbola nataoko ho mpanompon'ny olona rehetra ihany ny tenako mba hahazoako maromaro kokoa."

Ny zavatra rehetra azo atao fa tsy ny zavatra rehetra no mahasoa ; ny zavatra rehetra azo atao nefo tsy ny zavatra rehetra no mampandroso. Aoka tsy hisy olona hitady ny hahasoa ny tenany, fa ny hahasoa ny namany. I Kor 10 : 23 - 24.

Mitady hahasoa ny hafa.

Eo amin'ny fanompoam-pivavahana, misy fanajana, ohatra, eo amin'ny fandraisana ny fanasan'ny Tompo, izay tena votoatin'ny Koinonia, dia mila fanajana. I Kor 11.

A.3.1.9. FANOMEZAM- PAHASOAVANA HAMPAHATANJAKA NY KOINONIA

Eo amin'ny toko faha-12, ny fiangonana dia tenan'i Kristy, izay manana rantsana maro. Omeny fanomezana (don de l'Esprit) ireo rantsana ireo, ho entina mampahatanjaka ny Koinonia. I Kor 12 : 25 "mba tsy hisy fisarahana eo amin'ny tena, fa mba hifampiahny ny momba ny tena rehetra."

Fiangonana, tenan'i Kristy manao asa soa eo amin'izao tontolo izao..

Tsy misy olona tsy nahazo izany fanomezana izany izay rehetra ao amin'ny fiangonana. Ny fanontaniana dia ny hoe : fantatrao ve ny anao ? Tsy talenta izy io fa "don de l'Esprit".

Misy don ambony noho ny hafa dia ny haminany : hanambara mazava sy sitrapon'Andriamanitra amin'ny fahasahiana, mamporisika sy mampionona.

A.3.1.10.KOINONIA MANDRAKIZAY

Toko faha-15 : Ity koinonia ity dia mitohy eo amin'ny mandrakizay. Ny fiaianana mandrakizay dia miaramafina ao amin'ity Koinonia ity. Tsy zavatra manidina fotsiny amin'ny hoe "lanitra", fa miorina ao amin'ity fiombonana ity.

Mitady izany amin'ny zavatra hafa ny olona fa tsy misy izany raha tsy ao amin'ity fiombonana ity ihany.

A.3.1.11.FEHINY

Fiombonana masina ny fiangonana, Tempolin'Andriamanitra masina, itoeran'ny Fanahy Masina, velomin'ny Tenin'Andriamanitra.

Isaorana anie Andriamanitra izay nampahamendrika antsika hanana anjara amin'ny lovan'ny olona masina.

Ho an'ny FPMA anie ny fahasoavan' Andriamanitra izao ka ho mandrakizay.

Amen.

A.3.2. FAMPIANARANA

Lohahevitra sarotra ny resaka Firehana Teolojika, ary tsy mora ny manazava azy, koa miala tsikera aminareo amin'ny voambolana mety ho hafahafa amin'izany izay tsy maintsy ampiasaina.

A.3.2.1. INONA NO ILANA NY FIREHANA TEOLOJIKA ?

- Ny Teolojiana tsirairay dia samy manana ny Firehana Teolojikany, na dia mety ho tsy conscient an'izany aza izy.
- Ny mpitoriteny tsirairay dia samy manana izany, arakaraka izay tsindriany eo amin'ny toriteny. Entiny mandrafitra ilay toriteny izany na conscient an'izany izy na tsia dia miseho eo ny firehany.
- Ny fiangonana tsirairay koa dia manana izany, ka ny Firehana Teolojikany no entiny mandrafitra ny foto-kevitra teolijikany rehetra.

Ohatra, ny fampianarana momba ny batisa, ny fanasan'ny Tompo, ny fahafatesana, ... betsaka ny fampianarana momba izany fa ny an' iza no raisiny, ka tsy atao "salades" fotsiny, izay mitovitovy endrika no raisina, fa misy iantonan'izy rehetra ary misy fifandraisany avokoa ny fampianarana.

Ny rafitra iainan'ny fiangonana koa dia entin'izany Firehana Teolojika izany. Eo amin'ny tantaran'ny fiangonana dia fitaovana atao hoe Mari-tady na Fil-à-plomb no ampiasaina hijerena na mahitsy na tsia ny finoana, ny fampianarana ny Soratra Masina ... ka izay tsy manaraka dia dinihina akaiky ary ahitsy amin'ny.

Ny fiangonana tsirairay dia samy manana ny Firehana Teolojikany. Ao ny Loterana, ny Réformée, ny Anglikana ... dia samy manana ny azy avokoa. Ary ny FPMA manao ahoana ?

A.3.2.2. INONA NO ILAN'NY FPMA NY FIREHANA TEOLOJIKA ?

Marina fa efa voafaritra ao amin'ny lalam-panorenana ny foto-pinoan'ny FPMA, saingy ankapobeny izany. Maro koa ny fiangonana manana izany.

Fa ny asa miandry ny FPMA dia ny Doctrine-ny izay itovizan'ny tafo Marseille sy Lille ohatra. Io no

fanontanian'ny olona voalohany : manana ny dogmatikany ve ity fiangonana ity.

Amin'izany no anehoany ny fiankinany amin'ny Tenin'Andriamanitra.

Misy fifandraisany koa ny fampianarana sy ny asa izay kendreny atao sy ny rafitra isehoany amin'ny maha fiangonana azy. Ary ny Firehana Teolojika no entina manampy amin'izany.

Satria ny FPMA dia fiombonan'ny mino avy amin'ny sampam-piangonana samihafa, FJKM, FLM, misy koa teto vao nanatona ny FPMA, sns ... dia ilaina ny hananana izany.

Samihafa amin'ny FFPM (fiangonana roa no mitambatra ao) izay fiaraha-miasa, ny FPMA dia fiangonana iray ary mila tondrozotra manainga sy manentana amin'ny firaosana fa tsy fitsipika mety hamono ny fitarihan'ny Fanahy Masina amin'ny mino.

A.3.2.3. NY FIREHANA TEOLOJIKA : FIOMBONANA MANAO ASA MISIONA

Tamin'ny fihaonan'ny Mpitandrina tamin'ny volana jona 2003 no mamolavolany ny Firehana Teolojika : "Fiombonana manao asa misiona, Communion en Mission".

Ny maha-Communion ny fiangonana dia efa ren-tsika teo (jereo toriteny).

Hatramin'ny fitsanganan'ny Tompo tamin'ny maty dia mitambatra ao amin'ny maha Andriamanitra an'Andriamanitra ny Fiangonana.

Nanao révolution ngezabe Andriamanitra, nandray risque ny handraisan'Andriamanitra ny fiangonana ao aminy.

Ny Firehana Teolojikan'ny FPMA dia mampivoitra ny fiombonana manao asa misiona.

A.3.2.4. NY FIREHANA TEOLOJIKAN'IREO FIANGONANA NIPOIRAN'NY FPMA

A.3.2.4.1. Ny firehana Réformée

Ny firehana ananan'ny ankamaroan'ireo nivoaka avy amin'ny Réforme dia Firehana Teolojika fototra :

"Alliance de grâce". Izay no ijereny ny fampianarana rehetra.

■ ALLIANCE DE GRÂCE

Izany Alliance de grâce izany dia atao' Andriamanitra amin'ny olona : Adama, Noa, Abraham, Jakoba, sns. "Izaho ho Andriamaniny ary izy ho oloko".

Tsy nahatanteraka izany Alliance de grâce izany anefa ny olona, ka mila ny fahasoavan' Andriamanitra hampiverina azy indray ao amin'ny Alliance.

■ MISY KARAZANY TELO NY ALLIANCE :

- Fanekem-panavotana izay ao amin'ny mandrakizay, fanekena nataon'ny Ray sy ny Zanaka.
- Fanekena araka ny asa, izay nahorin'Andriamanitra tamin'i Adama voalohany
- Fanekem-pahasoavana nataon'Andriamanitra tamin'i Adama faharoa, miankina amin'ny fahamendrehan'i Kristy

Voasoritra mazava amin'izany fampianarana izany : ny "souveraineté" n'Andriamanitra.

Tsy hoe maha-te ho tia akory ny olom-belona, fa efa mafihatoka hatrany amboalohany izy. Saingy noho ny fahasoavan'Andriamanitra sy ny heriny manokana no hanaovany izany.

■ NY ANJARAN'NY OLONA TSY MAINTSY TANTERAHANY

Na izany aza dia misy anjara tsy maintsy ho tanterahan'ny olona, raha tsy izany dia meloka amin'ilay fanekena izy. Marina fa fanekem-pahasoavana saingy ilay anjaran'ny olona tsy maintsy tanterahany.

Rehefa jerena dia toa lasa mirona amin'ilay tapany faharoa (ilay anjara tsy maintsy tanterahana) ny sain'ny olona.

Ohatra, ilay litorjia natao anikeheo, rehefa vita ny fanekena dia vakiana ny Sitrapon'Andriamanitra.

Firehana Teolojika miorina amin'ny fanekena izany.

Ry zareo tany amin'ny faritra Allemagne sy Tchèque dia mijery hafa indray ny firehana.

A.3.2.4.2. Ny loterana

Ny loterana sy ny niara-dia taminy dia nanao fa ny firehana teolojika dia aoka ho ny filazantsara madio : Fanamarinana amin'ny fahasoavana raisina amin'ny finoana.

Tsy misy na inona na inona ataontsika olombelona fa fahasoavana tanteraka.

■ FANAMARINANA MIROSO AMIN'NY FAHAMARINANA

Fa izao kosa : izay nahazo fahasoavana tamin'izany dia miroso amin'ny fahamarinana (justice). Justification mahatonga miroso amin'ny justice fa tsy ny mifamadika amin'izany.

Asan'Andriamanitra irery ny fanamarinana.

Ny Fahamarinana kosa (justice) dia natao hotondra rariny sy hitsiny, tsy ho an'Andriamanitra fa ho an'ny fiaraha-monina, ho an'ny olona.

A.3.2.4.3. Tsikera

Efa niharan-tsikera hatramin'izay ireo firehana teolojika ireo :

■ FAHASOAVANA SY LALÀNA ?

Ohatra : i Karl Barth, réformée izay nilaza fa ny manorina ny firehana teolojika amin'ny alliance dia mahatonga ny olona hiaina amin'ny légalisme. Miezaka mandrakariva hanatanteraka ny sitrapon'Andriamanitra. Niezaka i Karl Barth mba ho fahasoavana amampahasoavana mandrakariva no iainan'ny olona fa tsy fiainana à deux temps hoe eto aloha fahasoavana, ary eto kosa manao lalàna.

■ MAHATONGA FIOLONOLONANA ?

Ohatra faharoa, ny loterana, efa nisy tsikera koa fa lasa individualiste ny tsirairay : ahoana kosa ny fiangonana amin'ny maha-fiangonana manontolo azy ? Toy ny hoe afaka esorina ny tsirairay hanana relation verticale (amin'Andriamanitra) fa ahoana ny relation horizontale (amin'ny olona samy olona) ?

■ TOA RESAKA ARA-TSAINA FOTSINY ?

Amin'izy roa tonta dia lazain'ny olona hoe toa lasa resaka saina daholo izy ity (ireo réformateurs mantsy dia saiky

mpampianatra tamin'ny Université daholo). Toa zavatra intellectuelle no betsaka ?

Aiza ny resaka fitiavana, fiombonana, Fanahy Masina ... amin'ity zavatra ity.

A.3.2.4.4. Azo ampifamenoana ao amin'ny fiombonana ireo

■ FIOMBONANA, MIHOATRA SY MANDRAY NY FANEKEM-PIHAVANANA

Hoy izahay tao amin'ny FMM hoe azo ampifamenoana tsara ireo rehetra ireo, ka ny Alliance de grâce dia afaka akisaka handray ny Communion (Koinonia).

Ny Fiagonana, tsy ivelan'Andriamanitra ka misy fanoavana handraisan'Andriamanitra azy, fa ny Communion dia mahafoaka ny zavatra be lavitra noho ny Alliance.

Mety mahalaza azy ny fitondràn'ny vehivavy ny zanany ambohoka. Omeny toerana amin'ny fainan'io olona io ilay zaza. Ilay zaza anefa dia tsy manontany ilay toerana. Mihoatra noho izany ny fiombonana amin'Andriamanitra.

Manokatra toerana ho an'ny fiagonana Andriamanitra ary tsy sivy volana fotsiny izany fa mandrakizay. Andriamanitra manome toerana ho an'ny fiagonana avy amin'izany fiombonana izany.

Izany Communion izany dia mihoatra noho ilay Alliance de grâce, ka afaka mandray azy.

■ FIOMBONANA, MANDRAY ILAY

FANAMARINANA AMIN'NY FAHASOAVANA

Ilay fiombonana koa dia mandray ilay Justification par grâce, fa tsy ny fanoavana fa ny fahasoavan'Andriamanitra irery no mampihavana.

Ka ny fiombonana manao asa misiona dia mandray ny hoe : izay miombona dia manao asa misiona.

Koa ny fijery azy, na ny resaka justification na ny alliance dia voafono ary voazava kokoa ao amin'ny Communion.

A.3.2.4.5. Io firehana FPMA io dia mifototra ara-tSoratra Masina.

■ MIOMBONA AMIN'NY TRINITE NY FPMA, IZAY COMMUNAUTE D'ENVOI.

Andriamanitra dia maniraka mandrakariva. Mifaniraka Izy. Ny Ray sy ny Fanahy naniraka ny Zanaka, ary ny Zanaka sy ny Ray naniraka ny Fanahy, ary amin'izao fotoana izao ny Zanaka sy ny Fanahy maniraka ny Ray. Amin'izany no nanaovana grefy ny Fiagonana. Ny FPMA dia nataon'Andriamanitra grefy amin'Andriamanitra manao mission. Fitiavana no ivelomany sy iaretany.

Ny Ray miantso ny FPMA, ny Zanaka maniraka, ny Fanahy Masina mitoetra ao amin'ny FPMA.

Ao amin'ny hoe "antso iraka" ny FPMA. Toa an'i Kristy, ny Fiagonana, izay tian'Andriamanitra no irahiny. Tsy feheziny ho Azy izay tiany, fa ny malalany no zarainy. "Izy tsy niaro ny Zananilahy".

Raha tian'Andriamanitra ny FPMA dia irahiny. Izay ilay communion. Tsy misy elanelany ireo roa ireo : fitiavana sy iraka.

Izany rehetra izany dia vaovao mahafaly tsy misy aloka sazy amin'izany fa fahasoavana lehibe, vaovao mahafaly.

■ NY FPMA DIA VELOMIN'NY SAKRAMENTA.

Amin'ny fiagonana protestanta rehetra, toa lasa ankilabao ny Fanahy Masina. Mijanona amin'ny Christologie izy. Eo amin'ny fanekem-pinoana ihany no iresahana azy, fa tsy itoerana, ianarana sy ivelomana.

Ka mahatsara ny FPMA ny manaitra ny fiagonana rehetra fa tarihin'ny Fanahy Masina izy

- Ny Tenin'Andriamanitra manontolo no mitondra fanavaozana ny fiagonana. Lazain'ny FPMA fa miorina amin'ny Tenin'Andriamanitra, mandalina ny Tenin'Andriamanitra ...
- Ny Sakramenta no ivelomany.

■ NY BATISA

... dia sady fiombonana amin'Andriamanitra no fanosorana amin'ny asa misiona. Tsy ny Pasitera ihany fa ny Kristianina rehetra.

■ NY FANASAN'NY TOMPO

... dia tsy symbole fa Icône. Rehefa manokana trano vaovao ny gasy dia asiany fary, akondro ary vola eo.

Satria nino ny Malagasy fa ny zavatra tondroin'ny akondro : miteraka izy vao manaiky ho faty. Ny fary : mamy ...

Tsy symbole ireo fa tena ninoany.

Hoy Paoly : izay manatona ny latabatry ny Tompo amin'ny fo tsy mendrika dia manameloka ny tenany, satria misy présence réelle n'i Kristy eo.

Ny Fiagonana dia ampaherezina amin'ny firaosana amin'ny tenan'i Kristy, amin'ny firaosana amin'ny samy mino.

Rà iray dia ny ràn'i Kristy no manenika ny rà rehetra miombona amin'izany fanasàna izany. Ny ràn'i Kristy no mahatonga antsika ho olona iray ao amin'ny Tompo.

Izay tarihin'ny Fanahy, ... dia miroso amin'ny asa misiona.

A.3.2.4.6. *Inona ary no takian'ny Firehana FPMA (amin'ny ankapobeny)*

1- Fanamafisan'orina ny fiombonana manao asa misiona Ohatra : Fampianarana hatramin'ny zaza ka hatramin'ny taom-bolamena.

Tokony hatanjaka ato amin'ny FPMA izany.

2- Ny Education théologique ho an'ny Mpitandrina, Diakona, Komity, ka olona izay mahalala tsara ny foto-pinoana ny mpiandraikitra.

3- Fahalalàna tsara ny tantaran'ny Fiagonana. Tsy 40 taona ny FPMA fa 2000 taona, fa ny fototra iorenany dia Kristy.

Ilain'ny FPMA ny hahalala tsara ny fototra niaviany, miverina hatrany Palestina.

4- Fanolokoana ny aim-panahy maha kristianina

5- Ny fiaianana litorjika :

Mila fandalinana betsaka. Raha miteny isika hoe: ho an'Andriamanitra irery ny voninahitra : firehana inona no niavian'izany ?

- Ny culte samihafa, ny mariazy, ny fanokanana, sns ... mbola mila jerena avokoa.
- Fandinihana ny lova avy amin'ny 2000 taona.

Nahoana ny fiagonana no mampiasa labozia ?
mampitohy ny finoany amin'ireo fiagonana voalohany, ireo tany amin'ny Catacombe 2000 taona lasa.

Ny fiagonana efa naina 2000 taona ka ny aiza no manampy ? jerena izay mahasoa fa tsy ariana daholo.

Ziogan'ny mpitandrina : ny akanjo toy inona no anaovana amin'ny sacerdoce sy ny toriteny ? samihafa ve ? ...

6- Ny fiaianam-bavaka, ataon'ny tsirairay, na isantokantrano

7- Fampijoroana ny fiaianana sakramantaly.

Tonga fiaianana ho antsika ve ny sakramenta ?

Fandalinana ny hevi-dalin'ny batisa sy ny fanasan'ny Tompo. Fandiniana ny fanaovan' Andriamanitra antsika ho fiasam-pahasoavana, fanaovan'Andriamanitra antsika ho sakramentan'Andriamanitra eo amin'izao tontolo izao.

8- Fampijoroana ny ministera samihafa

9- Famaritana mazava ny asa misiona amin'ny maha aty an-dafy azy.

Mila fikatsahana izany ny FPMA.

10- Ny fandalinana koa mampijoro ny rafitra.

Episkopa : tsy manjakazaka ny anjara fiandrasana.

Inona no rafitra tadiavin'ity Firehana Teolojika ity, mba hisian'ny fahatanjahan'ny fiombonana ?

Isika, presbytero-synodaly ve mifanaraka amin'io firehana io. Endrika manao ahoana no iandrasana : ny komity ve sa ny mpiandry (pasteur no lazaiko amin'izany) ?

A.3.2.4.7. *Fizarana antoko*

Hizara antoko dimy isika ary hamaly fanontaniana tsirairay ny antoko isan'isany.

■ ANTOKO I : MINISTERA INONA AVY NO TOKONY HISY AO AMIN'NY FPMA ?

Inona no atao hoe ministera : nanavaka ministera telo i Calvin :

- **diakonia** : fiantràna. Fanomezana zarazaraina, ohatra : talenta
- **dokentes** : fampianarana
- **pastoraly** : fitondràm-piangonana, andraikitrity ny mpampianatra, fitaizam-panahy, Soratra Masina

Avahantsika protestanta ny ministra (mpitandrina) sy ny ministera : asa andraikitra omen'Andriamanitra anao ampiasaina ho an'ny Tompo, ho fanompoana an'Andriamanitra.

Ny ministera apostoly :

Apostoly, iraka nantsoin'ny Tompo (12 lahy) nomen'ny Tompo andraikitra vavolombelona, ambasadaoro.

70 lahy miavaka amin'ilay 12 lahy.

Pentekosta : nilatsahan'ny Fanahy Masina, nahaterahan'ny fiangonana. Talohan'i Jesosy, tsy nisy fiangonana.

Talohan'io Pentekosta io, nisy critères napetraka nanoloana ny fialan'i Jodasy. Natao ny latsa-bato ka Matiasy no voafidy. Tsy dia re loatra instony izy taty aoriana.

Paoly no apostoly faha-13, hiantoka ny fitoriana sy ny fampianarana.

Diacona 7 lahy :

Fitantanana ny latabatra. I Filipo (isan'ireo) lasa nitoriteny.

Rehefa nitatra ny fiangonana dia navahana ny loholona, ray aman-dreny nitondra (eveka).

Ny Presbytère :

Mpitandrina eo an-toerana

Episcopaux :

Tsy olona tokana fa collège des anciens, fikambanan'olona.

Presbytéraux

Amin'ny fiangonana Réformée ny diakona dia ministra manokana manana asa ivelan'hy fiangonana, vavolombelona

Ny Diakona any Suisse dia manao asa sosialy. Conseillers presbytéraux.

Inona no ho an'ny FPMA ?

- Fampianarana : tsy ampy. Manangana sekolin'ny mpitoriteny, hahafahana manofana olona hampianatra ara-pinoana. Mila hatsaraina, azo itarina, manao fitaizana tsy voafefin'ny rindrina.
 - Miainga amin'ny don ny rayonnement n'ny kristianina.
- Ny antsika sady Pastera no Mpampianatra.

Azo zaraina : Teolojiana sady mampianatra no manoratra vatsy sehatra azo hampiharana azy. Amporisihana hampita ny fianarany.

- Diakonia : MAMI. Azo itarina, mila cahier de charge.
- Sehatra fitoriana ny filazantsara : une Eglise qui n'est pas missionnaire est démissionnaire.
- Fampahafantarana ny FPMA. Ohatra, ny FPMA Lyon ni-parrainer Tetezam-pasika. Fantatry ny fiangonana ny fisiany.
- Modelin'ny Communion en mission : mivelatra ho an'ny hafa.
- Tsy mbola ampy ny maha Fiagonana antsika. Mila fitaizana

Maro ny ministera eto amin-tsika :

- Diakonia : MAMI, cahier de charge
- Mission, tsara atao mazava (caritatif)
- Fampielezana ny Soratra Masina
- Mila hamafisina ny fampianarana mpitandrina, teolojiana, diakona

Olana : Misy toerana tsy manana mpitandrina. Mila mpitandrina, fitaizana hamokatra bebe kokoa.

Inona no misakana ny FPMA tsy hanome bourse hianatra ?

■ ANTOKO II : FIJOROANA HO VAVOLOMBELONA MANAO AHOANA NO TAKIAN'IO FIREHANA IO ?

Fijoroana ho vavolombelona manao ahoana no takian'io Firehana io eo amin'ny FPMA

Inona no tokony ataon'ny Fiagonana mba hahatonga ny mpino tsirairay ho misionera ?

Toy ny fianarana rehetra dia tsy azo lazaina ho hay tanteraka izay nianarana raha tsy lasa fainana aloha. Noho izany, tsy mahay mizara raha tsy efa nandray aloha.

Mandray :

Miorina tsara amin'ny Soratra Masina.

Aorina tsara ato amin'ny structure sy programa FPMA ny fianarana tenin'Andriamanitra amin'ny halalan'ny Cellule

de Prière, Etudes Bibliques, Sekoly Alahady, Sekolin'ny Tenin'Andriamanitra ho an'ny lehibe (ohatra, mandritra ny fotoanan'ny Sekoly Alahady), lasy isan-taona, asa sosialy arahina asa fitoriana.

Zaraina :

Ny filazantsara. Jesosy maty ho antsika, nitsangana tamin'ny maty ary nitondra fianarana ho antsika. Ny asa rehetra ataon'ny fiangonana dia tokony isehoan'izany.

Ohatra :

Raha misy olona mila fanampiana dia antsoina koa izy hiara-mitondra amim-bavaka izany olana izany sy ny démarche rehetra ataony. Nisy valim-bavaka efa hita tamin'izany fa nanokatra lalana Andriamanitra, ary lasa vavolobelona io olona io satria nahita sy nahatsapa ny famonjen' Andriamanitra.

■ ANTOKO III : RAFITRA MANAO AHOANA NO ENTIN'NY COMMUNION EN MISSION ?

Rafitra manao ahoana no fifandrais'an'ny presbytero-synodaly amin'ny communion en mission

- Nojerena ny hoe inona ny "presbytero-synodaly"
- Mifandray amin'ny Communion en mission io rafitra io.

Presbyteros : mahatonga ny Kristianina ho responsable

Synodos : tsy miolonolona ny tafo fa miaramandeha

- Mila dinihina ny toeran'ny mpitandrina. Aiza ny toerany ? Inona no anjara asa omena azy ?

■ ANTOKO IV : AHOANA NO HANANAN'NY FPMA FOTO-PAMPIANARANA IOMBONANA ?

- Tenin'Andriamanitra : hiverenana ny foto-pampianarana nataon'i Lotera sy Calvin, ny fampianarana Protestantisma fototra.
- Fanafoanana ny fanindraindrana ny maha-FJKM na maha-FLM fa FPMA izao isika ary manana ny maha izy azy
- Fomba fampitana ny fototra.

Eto dia tsy mitovy ny hevitra ary mbola

mipetraka ny ady hevitra hoe :

andaniny : mikaondoha ny vahoakan'Andriamanitra isan-tokony, resahaha izay mampisaraka ary faritana izay iraisana.
ankilany : tsy resahaha izay mampisaraka.

- Vaomieran'ny fanofanana no hametrahana izany fanatanterahana izany

■ ANTOKO V : AHOANA NO FOMBA HANDRAISAN'NY FPMA NY LOVA SAMIHAFA HITANY FA HAHATSARA ?

Ahoana no fomba handraisan'ny FPMA ny lova samihafa hatrany amin'ny voalohany sy teo amin'ny toerana sy ny fotoana rehetra hitany fa hahatsara ?

Ny fiombonana ao amin'ny FPMA dia fampiraisana ny fiangonana rehetra. Ny tantaran'ny Fiangonana anefa dia manambara fa ny fitsanganan'ny iray matetika dia miankina amin'ny fanipahana ny hevitra na foto-kevitra vitsivitsy teo amin'ny fiangonana nisy teo alohany.

Raha mitsangana izy ireny dia samy nilaza fa ny azy ihany no marina.

Inona ary no fomba ho entin'ny FPMA hahafahana mihoatra izany, ka tsy hitsipaka ireo fiangonana sy firehana nihaviany ?

- Atao ny fandravonana ireo lova efa misy, ary atao amim-panetren-tena izany. Ny fitarihan'ny Fanahy Masina no angatahana, ary ilaina ny fiftorana tanteraka amin'ny filazantsara mandritra ny fandravonana sy ny fididianana ny lova tsara.
- Tokony hijoro tanteraka amin'ny fanao efa mampety ny firaisana ny FPMA, nefo tsy manipaka ny traikefa teo amin'ny fiangonana teo aloha rehetra

Fomba fandravonana ahoana anefa no tokony hizorana ?

Misy ny atao hoe "union" : unité dans la diversité.

Misy ihany koa ny "Fusion" : mitrandraka izay tsara avy amin'ny lova ny FPMA ary aravona ho zavatra iray izy rehetra.

Mizara telo ny hevitra :

- 1) Ilay union dans la diversité no tanterahana ;
- 2) Tonga dia miroso amin'ny firazisana tanteraka ;
- 3) Atao ho dingana voalohany ny unité dans la diversité hahafahan'ny kristianina mivelatra tsara eo amin'ny fampianaram-pinoana niaviany. Miroso tsikelikely any amin'ny Firaisana tanteraka rehefa tonga ny fotoana mahamety izany.

Fomba inona no hahatanteraka izany ?

Ny tanjona dia ny hiray saina ny mpitandrina rehetra, ary foto-kevitra iray (tokana) no ho banjinina.

Ilaina ny fiofanan'ny mpitandrina tsirairay avy, amin'ny alalan'ny seminera, Ecole Théologique, sns ...

Ilaina ihany koa ny fiofanan'ny mpino rehetra ato amin'ny FPMA eo ampanaovana ny fansasivanana ny lova rehetra efa noraisiny.

Ireo no fandravonana ny hevitra nivoaka. Fohy loatra ny fotoana, koa tsy vita ny fitrandrahana ny hevitra rehetra.

A.3.2.4.8. *Fanamarihana*

Fanamarihana, momba ilay fanontaniana faha-dimy.

Misy ilay atao hoe : Differenciated consensus. Misy loko samihafa fa eken'ilay consensus.

Amin'ny teolojia dia mirona betsaka amin'izany ny mpandinika.

Ny ezaka dia mifanazava sy mifampantanontany.

Aoka koa tsy hijanona hatreo Madagasikara fotsiny fa hatrany Palestina. Ohatra, ny fampiasana ny labozia izay tsy katolika fa efa talohan'ny nisarahana no nisiany.

A.3.2.4.9. *Ho famaranana, fampantanenana*

Tiako ny hizara amintsika ny fanantenana apetraky ny Tompo ho an'ity fiangonana ity : "Mba ho iray ihany izy rehetra"

Ny fanontaniana dia izao : mba mamaly vavaka ny Zanany ve Andriamanitra ? Efa ho Telo-alina izao ny isan'ny antokom-pivavahana.

Isan'ny valim-bavaka ho an'ny Tompo ny hisian'ny FPMA. Santatra, tsy ho an'ny fiangonana any Madagascar ihany fa eran-tany.

■ FPMA HITONDRA FANAVAOZANA HO AN'NY FIANGONANA ERAN-TANY

Noresahana tamin'ny fihaonan'ny LWF sy ARM vao haingana ny amin'ny hoe Mission en Unité. Isan'ny noresahana tao ny FPMA izay manao lien amin'ny Fédération LWF sy ny ARM.

Nahoana moa ny ERF sy ny EELF izay efa akaiky ny firaisany no mbola tsy miray ? Angamba mila tosika avy amin'ny FPMA ?

FPMA hitondra fanavaozana ho an'ny fiangonana mizarazara eran-tany, ka raha hiresaka ny FPMA ny olona dia ho izany no ho tsarovana.

Manana izany fanantenana izany aho.

Ho an'Andriamanitra irery ny voninahitra mandrakizay.

Amen

B. SEMINAIRE DE FORMATION DES CADRES FPMA

« Communion en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance »

TROYES, du 18 au 22 août 2004

AIDE-MÉMOIRE

B.1. Préambule

B.1.1 Dans le cadre de son « Projet d'Eglise » adopté par le Synode de Rouen, novembre 2003

B.1.2 La FPMA organise une première Assemblée Générale de ses Cadres

B.2. Objectifs

B.2.1 La FPMA et ses cadres, conscientisés et formés à sa nouvelle vision : « La FPMA une communion en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance ».

B.2.2 Cette nouvelle vision transmise à chaque communauté et à chaque membre de la FPMA.

B.2.3 Les actions communes, bien définies au niveau régional et national.

B.3. Visées

Le thème général de l'assemblée sera : « Communion, guérison et vie en plénitude dans les familles ».

L'assemblée aura *quatre* visées :

B.3.1 Conscientisation et formation des cadres à la nouvelle vision de la FPMA : « *La FPMA, une communion en mission pour la guérison du monde et pour partager la vie en abondance* ».

B.3.2 La production de fiches théologiques de la FPMA, conformes à cette nouvelle vision. Ces fiches constitueront les bases théologiques qui définissent notre identité et qui nous rassemblent.

B.3.3 Intégrer et traiter les problèmes particuliers de la famille dans le cadre de cette nouvelle vision, d'où le thème : « Communion, guérison et vie en plénitude dans les familles ».

B.3.4 Définition des actions communes au niveau régional et national et établissement du calendrier 2005.

B.4. Activités et méthodes de travail

B.4.1 Séance plénière : Exposés de la nouvelle vision de la FPMA et de ses principaux thèmes.

B.4.2 Séance de travail dans trois ateliers : Recherche et mise en évidence des articulations et des implications, de cette nouvelle vision, avec les différents aspects de sa mission et de sa vie ecclésiale.

B.4.3 Etablissement d'un calendrier pour la mise en application des résolutions

B.5. Adresse de l'Assemblée Générale

Lycée Agricole Charles Baltet, Saint Pouange, Troyes

B.6. Catégorie des personnes dont la présence est vivement souhaitée

B.6.1 Tous les pasteurs de la FPMA

B.6.2. Les présidents et diacres des paroisses FPMA

B.6.3 Les présidents et membres des branches et départements de la FPMA.

B.6.4 Les membres de la Commission Projet d'Eglise au sein des paroisses FPMA. Etc.

B.7. Documentations

B.7.1 "Teolojian'ny Fiombonana manao asa misiona"

B.7.2 "Ny maha izy azy ny FPMA"

B.7.3 "Projet d'Eglise"

B.7.4 "Ataoko ahoana no fahay raha tsy misy mampianatra ahy ?" (Président Synodal)

FANDAHARANA

ORA	ATALATA 17	ALAROBIA 18	ALAKAMISY 19	AZOMA 20	ASABOTSY 21	ALAHADY 22
06h30	Fotoam-pivavahana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo	Fotoam-pivavahana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo	Fotoam-pivavahana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo	Fotoam-pivavahana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo	Fotoam-pivavahana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo	
08h00						
08h00	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO
09h30	Fahatongavana	" <i>Ho fansitrana itao tonolo itao</i> "	" <i>Ieo hery velon'ny FPMA miatrika ny fiombonana manao asa misiona</i> "	" <i>Jesoa Kristy fainana be dia be ho an'ny Fianakaviana</i> "	" <i>Jesoa Kristy fainana be dia be ho an'ny Fianakaviana</i> "	Fotoam-pivavahana famaranana misy Fandraisana ny Fansan'ny Tompo
11h00		Dr Péri RASOLONDRABE	Dr Jean RAVALITERA			
11h00 12h30	Fotoam-pivavahana fanokafana	Tatitra Ateliers 1, 2, 3	Tatitra Ateliers 1, 2, 3	Tatitra Ateliers 1, 2, 3	Tatitra Ateliers 1, 2, 3	Fandrovonana
12h30	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO
15h00 16h30	Fahatongavan'ireo Komity Nasionalin'ny SAP	" <i>Fanazavana ny Soritr' Asam-piangonana</i> "	" <i>Ny fanamby ho an'ny Misionan'ny FPMA</i> "	" <i>Ny Fitondram-pianakaviana araka ny Soratra Masina</i> "	" <i>Fanazavana ny Soritr' Asam-piangonana</i> "	
		Dr Jean RAVALITERA	Dr Péri RASOLONDRABE	Dr Jean RAVALITERA	" <i>Fanazavana ny Soritr' Asam-piangonana</i> "	Fodiana
17h00 18h30	Fivoriana Fandaminana isan-karazany	Fanazavana ny fizotran'ny Ateliers*	" <i>Ny ilana ny Ratitra itondrana ny Fiangonana</i> "			Fandrovonana (tohiny)
18h30	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO	SAKAFO
20h00 22h30 22h30	Fivoriana (tohiny) sy Fiaraha-mivavaka	Ateliers 1, 2, 3	Ateliers (tohiny)	Ateliers (farany)	Calendrier SAP 2005	
	Fiaraha-mivavaka	Fiaraha-mivavaka	Fiaraha-mivavaka	Fiaraha-mivavaka	Fiaraha-mivavaka	Fiaraha-mivavaka

Misy telo ny ateliers :

1. **Teololia sy Litoria** : tarihin'i Dr Péri RASOLONDRABE, Filoham-boninahitra
 2. **Fitondram-piangonana** : tarihin'ny Dr Jean RAVALITERA, Filoha Synodaly
 3. **Misiona sy fandraisana ivelany** : tarihin'ny Pst Seth RASOLONDRABE, talem'ny Soritr' Asam-piangonana
- SAP = Soritr' Asam-piangonana

B.8. HO FANASITRANANA IZAO TONTOLO IZAO

B.8.1. Ainga

Ny lohahevitra hoe : **"Ho fanasitranana izao tontolo izao"** dia nalaina avy tamin'ny fanevan'ny Fivoriamben'ny Fiombonan'ny Fiagonana Loterana Eran-tany na ny LWF, natao tany Winnipeg, Canada, tamin'ny Jolay 2003. Nanana solontena roa nanatrika izany Fivoriambé na Assemblée izany isika FPMA. Ny Soratra Masina nanatsoahana izany faneva izany dia ny Apokalypsy 22:2, "... ary ny ravin'ny hazo dia ho fanasitranana ny firenena maro".

Ny bokin'ny Apokalypsy dia maneho fa ny hazon'aina izay mitondra fanasitranana ny raviny dia naniry teo amoron'ny onin'ny ranon'aina, izay mivoaka avy amin'ny sezazia fiandrianan'Andriamanitra sy ny Zanak'ondry. Ny tian'ny faminaniana hambara dia izao: ao amin'ny ony miboboika avy amin'ny Zanak'ondry, Ilay fanati-pitiavana, amin'ny RANY, amin'ny Fanahiny, no misokatra ho an'ny olona indray ny lalana mankeo amin'ny hazon'aina, izay nosakanan'ny anjely tsy ho azon'ny olona hatonina, araka ny Genesisy (3:24). Manana fanantenana hiombona amin'ny hoavina Andriamanitra ny olombelona noho ny amin'I Kristy.

Kristy no manasitrana. Izy no Tompon'ny fanasitranana ary Izy no maniraka ny Fiagonana hanasitrana. Mat 10:1, 8: "Sitrano ny marary". Mar 16:18: "Hametratana aminy'n marary izy dia ho sitrana ireo". Asa 4:30 : "Amin'ny aninjiranao ny tñanao hanasitrana ny marary". Ny fanasitranana izao tontolo izao dia isan'ny misiona na iraka ampanaovin'ny Tompo ny Fiagonana satria momba ny maha-izy azy ny Fiagonana ny manasitrana.

B.8.2. Fanasitranana sy Famonjena

Ny Fiagonana dia irahin'ny Tompo hitory ny filazantsaram-pamonjena sy hanasitrana. Izy tenany koa nanao izany. Ny fanjakan'Andriamanitra izay nambarany

fa akaiky dia mitondra fanasitranana ho an'ny olona sy ny fiaraha-monina. Inona no atao hoe "fanasitranana" ary ahoana no ifandraisan'izany amin'ny famonjena? Fanontaniana apetraky ny olona izany satria misy tokoa ny kristianina mino sy matoky ny herimpanasitranan'Andriamanitra nefo tsy sitrana amin'ny aretiny izy mandrapahafatiny.

B.8.2.1. TEO AMIN'NY TESTAMENTA TALOHA

Ny finoan'ny zanak'Isiraely dia nanao fa ny fahotana – tsy fahitsiana eo anatrehan' Andriamanitra, dia toy ny aretina izay mikiky ao anaty; izay mety hiseho ho hitamaso amin'ny endrik'aretina tokoa. Tsy miandry any amin'ny fainan-tsya hita (Hades) ny sazin'ny ota fa miseho eto amin'ity fainana ity toy ny fahavoazana samihafa. Arak'izany ny fahasitranana amin'ny aretina dia mariky ny famindram-po sy famonjen'Andriamanitra. Noho izany , toa amin'ny Isiraely, ny fahasitranana sy famonjena dia iray ihany. Jeremia (17:14): "Jehovah ô, sitrano aho, dia ho sitrana; vonjeo aho, dia ho voavonjy". Ny fampiasana symetrie amin'ny endrim-pitenenana eto dia mampivoitra ny fitovian'ny fanasitranana sy famonjena.

B.8.2.2. AMIN'NY TESTAMENTA VAOVAO

... anefa dia misy fiavahany ny famonjena sy ny fanasitranana amin'ny aretina.

Voalohany, efa misy fahasamihafana amin'ny hoe "afak'aretina" na voatsabo sy ny hoe nahazo fanasitranana. Ao amin'ny Testamenta Vaovao dia misy olona afak'aretina nefo tsy sitrana. Ohatra ireo boka sivy lahy araka ny Lioka (17: 15-19). Misy indray kosa izay tsy afak'aretina nefo sitrana. Ohatra i Paoly apostoly nangataka tamin'ny Tompo mba hoesorina ny tsilo tao amin'nynofony. Tsy afaka izany tsilo izany sy ny fanaintanana momba azy saingy hoy ny Tompo taminy: "Ampy ho anao ny fahasoavako, fa ny heriko dia

tanterahina amin'ny fahalemena” (II Kor. 12: 7-9).

Nahazo fanasitranana izy ny dia tsy afak'aretina aza.

Ny hoe voatsabo ka afak'aretina dia famerenana ny toe-pahasalamana izay simba teo aloha. Fotokevitra “protologique” no miasa amin’izany. Izany fijery miverina any ampiandohana (protos= voalohany). Tsy misy zava-baovao mitranga fa famerenana amin’ny laoniny ny toe-javatra.

Ny hoe fanasitranana kosa dia fitondrana fainam-baovao sy be dia be ho an’ny olona. Fotokevitra “eschatologique” no miasa amin’izany. Ny “eschaton” dia ilazana izay hiseho any amparany. Amin’ny resaka fanasitranana, ny fainana any amin’ny “eschaton” no abosesik’Andriamanitra aty amin’ny ankehitriny. Ny fainana be dia be ao amin’ny onin’ny ranon’aina avy amin’i Kristy no atolot’ Andriamanitra amin’ny fanasitranana. Mitondra fanovam-panavaozana (transformation) izany fanasitranana izany. Arak’izany fijery eschatologique izany dia mitovy ny fanasitranana sy famonjena.

B.8.2.3. NY FIANGONANA DIA IRAHIN’I KRISTY LOHAN’NY FIANGONANA

... ho amin’ny itsaboana hahafaka aretina sy ho amin’ny fanasitranana. Samy efa nanomezan’ny Tompo fahefana ny Fiagonany avokoa ireo iraka roa irao (Mat.10:1). Miaina amin’ny atao hoe “Teolojian’ny hazo fijaliana” ny Fiagonana, ka miombona amin’ny fangirifirian’ny olona –toa an’i Kristy (Jereo Marka 1:40 –44, Nota: ny matoan-teny Grika “splanka”, izany hoe “miontana ny tsinay” no nadika amin’ny teny Malagasy hoe “onena”). Miombona amin’ny maha-izy azy ny Fiagonan’i Kristy ny fanasitranana sy ny fitsaboana ny marary.

B.8.3. Ny sehatry ny Fanasitranana/fitsaboana.

Inona no mila fanasitranana/fitsaboana ?

B.8.3.1. NY OLONA TSIRAIRAY

Mila **fitsaboana** ny olona amin’ny ara-batana (ohatra ny VIH/SIDA), ny ara-tsaina (olona voan’ny fahaverezantsaina, dépression), ara-pifandraisana (relations), ara-pihetseham-po (émotions). Ny

Fiangonana manontolo dia tokony hanana anjara amin’ny famerenana ny fahasalamana’ny olona amin’ny laoniny.

Mila **fanasitranana** koa ny olona –dia ny fiombonany aina sy fanahy amin’Andriamanitra ao amin’i Kristy izany ka iainany sahady ankehitriny ny tena fainana izay miafina ao amin’i Kristy ka haseho amin’ny fahafenoany amin’ny fisehoan’i Kristy –amin’ny “Eschaton” (Kol.3:3). Ny Tenin’ Andriamanitra sy ny Sakramenta no mampisy izany fanasitranana izany sy mampivelatra azy hanenika ny fainana manontolo.

Ny ifandraisani’reo roa ireo (Fitsaboana sy fanasitranana), araka ny Soratra Masina, dia ny fampiasan’ny Fiagonana ny fanomezam-pahasoavana hanasitranana amin’ny alalan’ny vavaka. Ambaran’ny Soratra Masina mazava manerana ny Testamenta Vaovao izany fanasitranana izany, izay azo antsoina koa hoe “fanasitranan’ny apostoly”. Ny FPMA dia efa notsidihin’ny Fanahy amin’ny fanasitranana amin’ny alalan’ny vavaka. Maro ny olona izay mamony fotoampifohazana no vavolobelona midera an’Andriamanitra ny amin’izany asam-panasitranany izany.

Tsara ho fantarina anefa fa tsy voatery hiaraka mandrakariva ny fanasitranana sy ny fahafahan’ny aretina. Tsy ny tsy fahampian’ny finoan’ny olona na ny tsy fahampian’ny finoan’ny mameatra-tanana no tsy isehoan’ ny fahafahan’ny aretina avy hatrany eo amin’ny olona ametrahan-tanana fa miankina amin’ny fotoanan’ Andriamanitra izany. Andriamanitra no manafaka ny aretina ka Izy ihany no mameatra ny fotoana hisehoan’izany, na ho eo no ho eo na miandalandalana (Mar. 8:22-26). Ny fanasitranana kosa anefa dia omen’ Andriamanitra ny olona na dia tsy miseho avy hatrany aza ny fahafahan’aretina. Indraindray amin’ny tranga sasany, ny fahasitranana dia miseho amin’ny alalan’ny fahafatesana mahasambatra ao amin’ny Tompo.

B.8.3.2. NY ARETIN’NY FIARAHAMONINA

Mitondra ratra maharitra sy aretiny lalim-paka ny fiarahamonina noho ny adim-pahefana, famorian-karena, fanavakavahana, herisetra sy tsy firaharahana misy eto amin’izao tontolo izao. Amin’izao taonjato iainantsika

izao dia mbola raikitapisaka eo amin'ny vahoaka ny takaitra navelan'ny fanjanahantany, ny ady ideolojika, ny fanavakavahana ara-bolokoditra sy ara-pihaviana, ny fandripahana foko (genocide). Maro ny olona sy antokon'olona ary firenena manontolo izay mbola mitondra ny henatry ny lasa ka simbain'izany ny fiaiany ankehitriny.

Ilain'ny fiarahamonina ny hisian' ny fanasitranana ny fahatsiarovana (guérison de la mémoire). Kendrena amin'izany ny hanaisotra ny heloka tafalatsaka lalina (interiorisée) sy ny henatry ny lasa ka mitady izay lalana vaovao hiarahana miasa hanorenana sy hanatsarana ny hoavy. Inona no azon'ny Fiagonana atao amin'izany? Ahoana no hirosoany amin'ny advocacy (fanohanana sy fisoloam-bava izay iharam-pahavoazana toy izany)? Ohatra iray. Tany Australie, isika LWF dia nampifanatona ny Loterana fotosy hoditra sy ny teratany (Aborigènes) ka niantso ny andaniny hifona noho ny tsy rariny (injustice) nataony tamin'ny teratany. Natao ampahibemaso vory vahoaka izany fifonana izany. Ny ankilany kosa dia nantsoina mba hamela heloka ny andaniny. Ilain'ny Fiagonana ny haneho ampahibemaso izany fiekena ny fahadisoana teo amin'ny lasa izany sy hamafa izany amin'ny fifamelana. Fa na dia samy miara-miasa eo amin'ny Fiagonana aza ny taranaky ny mpanjanaka sy ny voazanaka dia samy mbola mitondra ny ratra lalina sy henatry ny lasa ihany. Asa moa na efa nisy fifamelana sy fifampihavanana teo amin'ny Protestanta Frantsay sy Malagasy?

B.8.3.3. NY FIAGONANA KOA DIA MILA FITSABOANA SY FANASITRANANA

Manana aretina maro koa ny Fiagonana. Inona avy ireo ?

B.8.3.3.1. Fisaratsarhana sy fitsitokotokoana.

Aretina ratsy mahazo sampam-piangonana (dénominations) izany nefä mahazo ny tafo koa. Nanimba ny asa misionan'ny Fiagonana, dia ny fijoroany ho vavolombelona, ny fisaratsarhana. Mamono ny aim-panahin'ny mino koa ny fitsitokotokoana ao amin'ny tafo. Tsy tarihin'ny Fanahy

ny Fiagonana anjakan'ny fisaratsarana sy ny fitsitokotokoana (Gal. 5:16-26). Mila firaiana ao anaty fifankatiavana ny Fiagonana.

B.8.3.3.2. Fihoronana amin'ny tena

Mitombo isa ny Fiagonana sy tafo izay mihevitra ny antompisiany ho fanatevenana ny ao anatinny fotsiny ihany. "Fiagonan'ny mpianakavy" na "Fiagonan-drazana" ka tsy misaina afatsy izay hampifalifaly izay ao amin'ny fiagonana ihany. Isaina ho naman'ny vakodrazana ny fiaianam-piangonana. Mila miroso Maherivaika amin'ny asa-misiona ny Fiagonana. Fireharehana amin'ny fananany sy ny fahefana eo aminy Miha mahazo laka amin'ny fiagonan-dehibe sy manankarena ny fireharehana amin'ny fananany (ara-bola sy ara-pitaovana) ka ampiharany fahefana amin'ny fiagonana madinika. Tonga fakam-panahy ratsy eo ampelatanan'ny Fiagonana ny harena samihafa omen' Andriamanitra hampiasaina amin'ny misiona. Mazàna dia fotokevitra araka ny tsena fampiasan'ny ONG no entin'ny Fiagonana sasany mandrefy ny fanampiana ataony ho an'ny Fiagonana madinika. Mila ny fitarian'ny Fanahy Masina ny Fiagonana.

B.8.3.3.3. Lany solika.

Mitombo isa ny Fiagonana sy tafo efa lany solika fitaiza ka tsy misy aim-panahy intsony. Efa toy ny maty ny Fiagonana. Ao ireo izay vitsy dia vitsy ny mpiangona nefä ny trano fiagonana mizezina. Ao ireo izay maro olona ihany nefä dia tsy manana aim-panahy ary tsy fantatra intsony izay tena antompisian'ny Fiagonana. Tafiditra any amin'ny aty fon'ny Fiagonana ny "secularisme". Mila fanavaozana avy amin'ny famelombeloman'ny Fanahy sy ny Tenin' Andriamanitra ny Fiagonana.

Ahoana no hisian'ny fanasitranana ao amin'ny Fiagonana -tsy hoe "tsabo" ihany fa tena fiaianam-baovao? Ny foto-pizian'ny Fiagonana dia ny hiombondalana amin'ny Missio Dei (Misionan'Andriamanitra). Ny fanasitranana dia ivonjotra amin'izany misiona izany. Mila fibebahana ny Fiagonana raha tsy izany dia hafindran'ny Tompo ny fanaovan-jirony ka hitoetra ao amin'ny aizina izy raha tsy mibebeke (Apok 2 -3). Afaka manao izany ve ny Fiagonana ?

B.8.3.4. NY “MPANASITRANA MARATRA” (THE WOUNDED HEALER).

Ny Tompo no tondroina amin’izany araka ny Isaia (53: 4-6), “Ny dian-kapoka taminy no nahasitranana antsika”.

Izy ilay mpanasitra maratra na noratraina no miantso ny Fiagonana hoe: Manaraha Ahy!

Toy izany koa ny Fiagonana; amin’ny fahalemeny no anirahan’ny Tompo azy mba hiankinany amin’ny herin’Andriamanitra ao amin’i Kristy. Tsy tanteraka fa manana aretina maro ny Fiagonana nefa irahin’ny Tompony izy na dia izany aza. Ny fiekeny ny tsy fahatanerahany sy ny fanekeny ho tarihin’ny Fanahy Masina no ahafahany hijoro ho vavolombelona sy hitondra fanasitranana eto amin’izao tontolo izao. Amin’ny finoana dia miseho ho mpanasitrana marary ihany koa ny Fiagonana. Eo ampamitany ny irak’i Kristy no ahazoany fanasitranana sy iainany feno amin’ny famonjena efa noraisiny.

Tapitra.

B.9. NY FANAMBY HO AN'NY MISIONA FPMA

Dr Péri RASOLONDRABE,
Filoham-boninahitra

B.9.1. Ainga

Mba hampazava ny atao hoe fanamby na défi, dia hovakintsi ka ny tantara ao amin'ny I Samoela 17: 4-11, 25-26 momba an'i Davida sy Goliata. Ny fanamby mipetraka amin'ny Fiagonana raha ny misiona no resahina dia tsy asa saina fotsiny izay azo idifiana raha manahirana. Ny fanamby resahina dia izay mihaika ny Fiagonana hitsangana sy hamaly, toy ny nataon'i Davida raha nandre ny fihaikâna nataon'i Goliata tamin'ny miaramilan'i Saoly sy ny vahoakan'Andriamanitra.

Tamin'ny isan-taonan'ny Fifohazana FPMA tamin'ny volana Jolay (2004) lasa teo dia nisy lahateny nataoko momba ny "Fanambin'ny Taonjato faha-21 amin'ny Misionan'ny Fiagonana". Isan'ny notondroiko tamin'izany, ohatra, ny fanatontoloana ny toe-karena (mondialisation de l'économie neo-liberale) izay mampitombo fatratra sy haingana ny fahantrana erantany sy ny toe-tsaina mpanjifa, izay manombana ny zavatra rehetra ho entam-barotra (marchandises). Nolazaiko tamin'izany koa ny olana apetraky ny toesaina "Post-moderne" sy ny fitondrantena (post-modernity) izay miaraka aminy. Izany dia fanamby lehibe izay mihaika ny aty Eropa satria laviny ny fahefan'ny foto-pisainana iorenan'ny fiainana tandrefana manontolo araka izay ahafantarantsika azy ankehitriny – tsy ara-ekonomia ihany fa ara-pivavahana sy arapotokevitra koa. Ao koa ny fanamby apetraky ny IT (Technologie de l'Information) izay hanova amin'ny fomba lalina tsy ny fomba fisainan'ny olona ihany fa ny fiziany indrindra koa. Fanamby mihaika ny Fiagonana koa ny fitombon'ny herisetra sy fampihorohoroana mifamatotra amin'ny antokom-pivavahana.

Nisy anefa nanontany ahy hoe: "Raha izany no fanamby ho an'ny misionan' ny Fiagonana amin'ny ankabobeny, manao ahoana kosa ny fanamby ho an'n FPMA?

Amin'ity lahateny ity dia ny fanamby ho an'ny misionan'ny FPMA fotsiny no ho resahina.

B.9.2. Fanamby

Ny Lalàm-panorenan'ny FPMA dia manao ny Fanekem-pinoana NISEANA ho isan'ny fototry ny finoan'ny Fiagonana. Ny Fanekem-pinoana Niseana dia manambara ny mariky ny Fiagonana (izay maha izy azy ny Fiagonana) ho "IRAY, MASINA, KATOLIKA, APOSTOLIKA". Ireo dia mariky ny Fiagonana misionaly, izany hoe, Fiagonana izay manana ho antom-pisiany ny hanao asa misiona, fa tsy hoe Fiagonana sendra mba manao misiona fotsiny. Tsara ho marihina ny fahasamihafana amin'ny hoe Fiagonana misionera, i.e. manondro asa, sy ny hoe Fiagonana misionaly, i.e. manondro fiziana.

Ny fanamby mipetraka dia izao: Fiagonana misionaly, miaina feno ireo mariky ny Fiagonana ireo ve ny FPMA?

B.9.3. Ny FPMA sy ny Mariky ny Fiagonana Misionaly

B.9.3.1. FIAGONANA IRAY

Ny Fiagonana misionaly dia manandratra ho avo ny maha-iray (une) ny Fiagonan'i Kristy ka miezaka fatratra amin'ny fampiraisam-piangonana (Efes. 4:4-5). Ny fisarahana sy ny fitsitokotokoana mantsy dia manimba ny misionan'Andriamanitra sy ny asan'ny Fiagonana. Ohatra ny Fiagonana tao Korinto dia lany andro tamin'ny adilahy sy fifampiandaniana ka tsy afaka niroso tamin'ny asa misiona.

FANAMBY I

Noho ny amin'ny misionan'Andriamanitra, ho fanasitrana izao tontolo izao sy hitondra fiainana be dia be ho an'ny olona, **azo antenaina ho tonga Fiagonana iray ve ny FPMA ?**

Apetraka ho fanamby izany satria raha ny feo heno sy ny fihetsika tsikaritra amin'ny tafo sasantsasany eto

amin'ny FPMA dia tsy tena miroso miatrika ny FPMAn'ny hoavy isika fa manao dia miverina amin'ny fifikirana amin'ny lasan'ireo Fiagonana roa tonta (FJKM sy FLM). Ireo Fiagonana roa ireo anefa dia efa nihazakazaka nivoatra tsy araka izay itazonantsika azy intsony.

Misy sary tiako ho jerentsika hanaovana fampitahana. Isika FPMA dia nantenaina sy nametrahan'ny Fiagonana tany Madagasikara fitokisana fa ho mpialoha lalana –na tanin-ketsan'ny FPMM (Fiagonana Protestanta Miray eto Madagasikara). Feno fisalasalana anefa ny maro hiroso amin'izany (ny any antanindrazana koa efa tsy misaina izany intsony). Dia niverina ato antsaiko ny nanjo ny Zanak'Isiraely rehefa nivoaka an'i Egypta izy. Rehefa tonga teo akaikin'ny tany nampanantaina azy izy dia naniraka mpisafotany Mosesy hijery sy hamantatra an'i Kanana. Rehefa niverina ny mpisafotany dia nanakivy ny Isiraely no nataon'izy ireo, nilaza fa tsy tokony hiditra handova ny tany nampanantenain' i Jehovah ny olona. Kaleba sy Josoa ihany, izay tanora indrindra tamin'ireo mpisafotany, no namporisika ny olona handroso noho ny teny fampantanenana nataon'i Jehovah. Nefà nikendry hitorabato azy roalahy ny vahoaka. Tezitra tamin'ny Zanak'Isiraely Andriamanitra, noho ny tsy fahatokiany sy tsy fanoavany ka dia nasainy nirenireny tany an-efitra 40 taona izy ireo (Nomery 13–14).

Heveriko ho mitovy amin'izany tantara izany ny nanirahana ny FPMA hisafo ny momba ny Fiagonana miray, nefà isika indray no miahatra tsy hiditra amin'ny firaiana. Marihina fa ny toe-tsaina tsara entina miatrika ny firaiana'ny FPMA dia tsy ny fidongiana amin'ny lasa na fitadiavana ny marimaritra iraisana, fa ny fandalinana ny harem-pinoana sy teolojika ao amin'ny lasa hanatanjaka ny fiombonana (Communion) hiatrika ny ho avy.

Ahoana no hahafahan'ny fijery (vision) “Communion en mission” (fiombonana manao asa misiona) manafaka ny fatoran'ny FPMA amin'ny lasa? Ny fampiasana ny hoe “unité dans la diversité” ve mahavaly izany fanamby izany? Araka ny traikefa dia hita fa mora mivaona ho “Diversité sans unité” io fiheverana io raha adika amin'ny pratika. Heveriko fa ny firosoana ho amin'ny

tena Communion tanteraka no afaka ahatonga ny FPMA ho Fiagonana iray ka miray amin'ny asa misiona maha Fiagonana misionaly azy.

B.9.3.2. FIAGONANA MASINA

Ny Fiagonana misionaly dia masina, tsy hoe satria tanteraka izy na miala ny fahalotoana misy eto amin'izao tontolo izao (miolonolona irery), fa izao kosa, masina izy satria fiombonana izay atokan'ny Fanahy Masina ho amin'ny asa misiona (I Pet. 2:9). Ny firotsahany feno amin'ny misionan'Andriamanitra no isehoan'ny fahamasinany.

FANAMBY II

Moa ve mirotsaka feno amin'ny misionan' Andriamanitra, izay nanamasinana azy teo amin'ny batisan'ny tsirairay ny FPMA? Manao ahoana moa izany hoe mirotsaka feno amin'ny misiona izany? Izany dia ny miaina araka ny maha-Fiagonana misionaly azy. Ny Fiagonana misionaly dia misoro amin'ny:

- Fitoriana sy fizarana ny Tenin'ny Filazantsara (Proclamation)
- Asa fanasoavana mitondra “transformation” eo amin'ny fiarahamonina (Service, diakonia)
- Fisoloambava (Advocacy) hampanjakana ny rariny sy ny hitsiny
- Fifampiresahana amin'ny olona hafa fivavahana (dialogue inter-religieux)
- Fikajiana ny tontolo iainana.

Ireo dia tsy hoe lisity ny fitakiana atao amin'ny FPMA raha toa ka te-ho Fiagonana Masina izy. Tsia. Ny asa-misiona dia tsy miainga amin'ny lalàna fa mifototra amin'ny Filazantsara; tsy asa andidian'ny Tompo ny Fiagonana mba hataony fa izao kosa, fisehoan'ny maha-izy azy ny Fiagonana (araka ny fiziany). Noho izany ny Fiagonana misionaly dia miseho eto amin'izao tontolo izao araka ny fiziany ho :

- Fiagonana mpitory/mpitondra hafatra (Eglise messagère)
- Fiagonana manompo (Eglise serviteur)
- Fiagonana mpiandany amin'ny ampahoriana (Eglise avocate)

- Fiagonana mpanasitrana (Eglise de guérison)
- Fiagonana mampanjaka fandriam-pahalemana (Eglise de paix)

Koa ny fanamby ho an'ny FPMA dia izao: Ahoana no hiainan'ny FPMA feno ny maha izy azy: Fiagonana masina miroso amin'ny asa-misiona aty an-dafy ?

B.9.3.3. FIAGONANA KATOLIKA1

Ny Fiagonana Iray, Masina dia “kath’oulos”, izany hoe, manerana izao rehetra izao. Tsy hoe ara-jeografia fotsiny izany fa araka ny lanjan’ny finoan’ny Fiagonana koa. Ny finoan’ny Fiagonana dia marim-pototra araka ny fiorenany amin’ny Tenin’Andriamanitra, tsy hoe amin’ny faritra na fotoana iray ihany fa amin’ny toerana sy ny fotoana rehetra. Ny Fiagonana misionaly dia “kath’oulos” –manerana. Noho izany ny Fiagonana tsirairay dia samy tompon’andraikitra amin’ny misionary eo amin’ny faritra misy azy avy. Nefo amin’ny maha- manerana azy dia irahin’Andriamanitra koa izy hitory ny Filazantsaran’ny famonjena amin’ny teny sy ny asa any amin’ny faritra hafa.

FANAMBY III

Afaka hiara-miasa amin’ny Fiagonana rahavavy hafa ve ny FPMA ka haniraka misionery amin’ny kontinanta hafa? Ilaintsika FPMA ny mirotsaka amin’ny fiaraha-maniraka sy miantoka misionery amin’ny Fiagonana hafa (ezaka ekomenika izany) mba tsy ahalatsaka antsika amin’ny “provincialisme”, izany hoe voafetra amin’ny toerana misy ihany.

B.9.3.4. FIAGONANA APOSTOLIKA

Ampiasain’ny Fiagonana hanondroana zavatra samihafa ny teny hoe apostolika. Amin’ny Fiagonana sasany dia ny fanaraha-maso amin’ny fiandrasana (épiscopé) araka ny rafi-pitondrana ara-tantara eo amin’ny Fiagonana no heverina amin’ny hoe apostolika. Amin’ny sasany dia ny

finoana –finoana araka ny fototra navelan’ny apostoly no tondroina aminy. Ny raisintsika ho mariky ny Fiagonana amin’ny maha-apostolika azy anefa dia ny fanirahan’Andriamanitra azy (Grika: apostollein = maniraka, apostoly= iraka) sy ampaherezany azy hanatanteraka izany iraka izany, dia ny hitondra ny vaovao mahafaly amin’ny olona rehetra. Mazava ny fifandraisan’ny maha- Fiagonana misionaly sy apostolika, dia Fiagonana irahin’Andriamanitra ho amin’ny asa misiona. Aty Europa no anirahan’Andriamanitra ny FPMA. Tsy ankisendrasendra izany.

FANAMBY IV

Ahoana no hampiasan’ny FPMA ny fiaianam-panahy maha-Malagasy Kristianina azy sy ny kolotsaina maha-Malagasy azy mba hanatanterahany ny maha apostoly azy aty Frantsa ?

Azo lazaina fa maro amin’ny kristianina aty Europa no efa nandao ny Fiagonana sy ny finoana. Maro koa ny fianakaviana tsy manam-piagonana intsony. Nirahina ho apostoly amin’ny Europeana “seculier” ny FPMA. Azon’ny FPMA fantarina ve izay hetahetam-panahy ananan’ny olona aty ary azon’ny FPMA omena azy ireo ve izay ahafaka hetaheta azy? Azo saintsainina ve fa ao aoriana kely dia hampisy fotoampivavahana manokana amin’ny fiteny Frantsay na Anglisy ny FPMA mba hanolokoloana ireo vazaha Frantsay na Anglisy manatona ny FPMA ?

B.9.4. Farany momba ny Advocacy.

Maro ny fijaliana iaretan’ny olona noho ny retraketraka sy herisetra samihafa mianjady aminy. Voahodidin’ny olana sosialy maro ny FPMA. Inona no advocacy (fijoroana hiosolo vava izay ianjadian’ny tsy rariny – injustice) izay hirosoan’ny FPMA na himasoany? Amin’ny maha-fiagonana –fa tsy sekta –azy dia tsy ho azon’ny FPMA atao ny hiolololona na hirindrimbelona fotsiny amin’izao eo anatrehan’ny tsindrihazolena sy tsy andrariny misy eo amin’ny fiarhamonina. Ohatra ▪ ny herisetra atao amin’ny ankizy (fampiasana ankizy tsy ampy taona, fanerena ny ankizy hiady, fivarotana ankizy ho andevo, fampijaliana ankizy ao antokantrano, sns)

¹ Ny teny hoe “Katolika” dia nilazana ny Fiagonana Kristianina manontolo talohan’ny fisamahan’ny Fiagonana. Ny Fiagonana Romana (maraka amin’ny evekan’i Roma) no mitondra izany anarana izany fa ny sisa kosa dia minia tsy mampiasa izany na dia anarana manondro azy koa aza izany. Mihamaro anefa ny Fiagonana Anglikana sy Protestanta (Loterana sy hafa koa) izay mampiasa ny anarana Katolika anondroany ny tenany dia ny maha-misionaly azy sy ny maha-manerana izao rehtra izao ny finoany sy ny fanirahana azy. Ny FPMA, toy ny Fiagonana Protestanta hafa koa dia afaka mampiasa izany teny izany mba hilazany ny tenany amin’ny maha- Katolika Evanjelika azy.

- ny herisetra atao amin'ny vehivavy (fivarotana vehivavy ho andevo, tsy fanomezana zo feno ho an'ny vehivavy, fampijaliana azy ao antokantrano, sns)
- fisetrasetrana amin'ny tontolo iainana (pollution, radiation, fako toksika, sns)

FANAMBY V

Tokony banana fotokevitra iray hitolomany eo amin'ny fiarhamonina ny FPMA. Azony atao ny miaraka amin'ny Fiagonana hafa amin'ny fanatanterahana izany. Amin'izany ny FPMA dia miseho amin'ny maha Fiagonana misionaly fanasin'ny tany azy.

B.9.5. Fehiny

Araka ny I Samoela 17, Davida dia noheverin'ny olona sy nantsoiny hoe zaza. Ny fiadiana nentiny hisedra an'i Goliata dia antsamotady sy vato kilonjy ary tehin'ny mpiandry ondry. Nefa resiny ilay nihaika ny Fiagonan'Andriamanitra. Betsaka ny fanamby izay mihaika ny FPMA, nefo Andriamanitra izay nomba an'i Davida dia mbola manome toky ihany koa hiara-dia amin'ny Fiagonany.

Tapitra.

B.10. NY FISIAN'NY ASA FANOMPOANA SAMIHAFA AO ANATINY SY NY ILANA NY RAFITRA ITOND'RANA NY FIANGONANA PROTESTANTA

Diversité des ministères dans l'Ecclésiologie réformée
et la nécessité de l'Institution dans la direction de l'Eglise

Dr Jean A. RAVALITERA,
Filoha Synôdaly, Filohan'ny FPMA

Tsy kisendrasendra nateraky ny fisainan' olombelona ny fananganana rafitra hitsinjarana ny fanompoana samihafa ao amin'ny fiangonana fa vokatry ny fandaminana nataon'Andriamanitra hatrany am-boalohany, ka nakana ohatra tamin'ny fainan'ny fiangonan'Andriamanitra ao amin'ny Testamenta Taloha (Zanak'Israely) sy ny fandaminana nataon'ireo Apostoly rehefa nihamaro ny isan'ny olona tonga Kristianina. *Tsy mba nametraka filaharana ara-piamboniana* (hiérarchisation) *teo amin'ny fitsinjarana ny asa fanompoana ny Protestanta, fa araka ny fahatsapana ny hasarobidin'ny fanompoana eo amin'ny fainam-piangonana no nanomezana lanja sy nahatonga tombom-panajana nomena ny tompon'andraikitra isan-tokony.* Araka izany dia tsy mitovy ny hevity ny hoe "ordination" eo amin'ny fijery Protestanta sy any amin'ny fiangonana hafa, satria amin'ny Protestanta dia *tsy "filaharana" no hevity ny hoe "ordre" fa "fandaminana" mba hahatonga ny asa fanompoana tsy hisangaro na hisampitsabaka ka mety hahatonga fikorontanana.* Tsy tokony hampifangaroina koa na lalaovina ny hevity ny teny mba hahatonga fisainana mitovy amin'ny an'izao tontolo izao, satria amin'ny kristianina dia *tsy voninahitra ny fandraisana andraikitra fa fahatsiarovan-tena ho mpanompo* (vakio *Lioka 22.25-26; 17.10.*).

Ara-poto-pinoana dia eken'ny Protestanta fa avy amin'Andriamanitra ny asa fanompoana rehetra ao amin'ny Fiangonana, ka tsy inona izany fa fampiharana eo amin'ny fainan'ny fiangonana ny fanomezam-pahasoavana samihafa nozarazaraina avy amin'ny Fanahy iray ihany. Fa satria sarobidy eo amin'ny Fiangonana ny Tenin'Andriamanitra izay mamelona sy mitaiza azy, dia nohajaina kokoa ireo fanompoana mifototra amin'ny fampianarana sy ny fitaizam-pinoana ara-tSoratra Masina (asa fanompoana samihafa nataon'ny mpitandrina manokana taty aoriana).

Tamin'ny andron'ireo Réformateurs tany amin'ny taonjato faha-16 dia nozrainy ho telo miavaka tsara ny asa fanompoana teo amin'ny Fiangonana :

- **Ministri docentes** na "fanompoan'ny fampianarana "(ministère doctoral): fampianarana sy fanofanana ny olona ho mpitoriteny sy hampianatra ny Tenin'Andriamanitra.
- **Ministri ministrantes** na "fanompoan'ny fitandremana, fiandrasana "(ministère pastoral): fitandremana faritany, fiangonana an-tanandehibe sy ambanivohitra.
- **Ministri administrantes** na "fanompoan'ny fitantanana "(ministère diaconal et administratif) : fitsinjarana ny asa fiantrana samihafa sy ny fitantanana ny fananana sy ny fitaovam-piangonana.

Ireto misy ohatra voarakitra an-tsoratra teo amin'ny fiandohan'ny fiangonana protestanta milaza momba izany fitsinjarana andraikitra izany : Ny "Ordonnance de Réformation" navoaka tany Bâle tamin'ny 1 avrily 1529 dia nilaza ny fisian'ny asa fanompoana efatra :

- **Lütpriester** (Pretra na Pastora),
- **Predicanten** (Mpitoriteny),
- **Diacon** (Diakona),
- **Sacristen** (Sakristana)².

Tao amin'ny fiangonana tao Zurich, io taona 1529 io ihany koa, dia nahitana izao fitsinjarana andraikitra manaraka izao : " Pasteur, Lecteur, Diacre, Peuple "³. Tsikelikely anefa tato aoriana dia niravona ho roa ihany ireo fitsinjarana andraikitra ireo, ka tsy nisy afa-tsy ny rafitra mamaritra ny asa fanompoan'ny mpampianatra sy

² Von E. STAHELIN, herausgegeben, *Das Buch der Basler Reformation*, Basel, 1529, p. 200s

³ A. L. RICHTER, "Ordnung so einer Ersam Statt Basel ", in *Die evangelischen Kirchen ordnungen des 16 Jahrhunderts*, Weimar, vol. 1, p. 136ss

ny mpitandrina : *Ministri docentes*, ary ny rafitra mamaritra ny fanompoan'ny loholona sy ny diakona : *Ministri ministrantes*⁴

Tsy hofariparitantsika ny antsipiriany momba ireo andraikitra ireo, fa votoatiny vitsivitsy no homarihana mialoha ny handinihantsika lalindalina kokoa momba ny antom-pisian'ny rafitra ifampitondrana ao amin'ny Fiangonana.

B.10.1. Zava-dehibe amin'ny Fiangonana Protestanta hatrany am-piandohana

...ny fananana olona tsara ofana mba hampianatra sy hitaiza ny vahoakan' Andriamanitra ara-pinoana mifototra amin'ny fandalinana ny Soratra Masina.

Ireo toeram-panomanana ambony (académies) nanovozan'ny mpitondra fiangonana protestanta fahalalana avo lenta tsy latsaka noho ny an'ny pretra ao amin'ny fiangonana katolika Romana dia saika naorina hatrany am-panombohan'ny Réformes. Ireto ireo mbola malaza mandraka ankehitriny fa misy Faculté de Théologie sy ny taona niorenany : Lausanne (1537), Strasbourg (1538), Genève (1559), Leyden (1575), Franeker (1585) nafindra toerana taty aoriania, Sedan (1601) nafindra toerana ihany koa, sns. Na dia tsy natao " filaharana ambony "(ordre majeur) tahaka ny fiheveran'ny katolika Romana ny Pretra izay hany manana fahefana hanome fampianarana foto-pinoana eo amin'ny fiangonana (Magister) aza ny asan'ny mpitandrina, dia tsy nataon'ny Protestantia ho ambanin-javatra mihitsy izany andraikitra izany. Tahaka ny fahefana nananan'ny apostoly tany aloha teo amin'ny lafiny fampianarana dia zary lasa foto-kevi-dehibe mihitsy mandraka ankehitriny eo amin'ny Protestantia ny fametrahana fa tsy misy fiangonana azo lazaina ho efa tena miorina marina raha tsy misy mpitandrina mampianatra ao aminy.

B.10.2. Ny asa fanompoan'ny loholona sy ny diakona

... dia noraisina ho asa fanompoana fanampiny ihany teo amin'ny fiangonana (fonction auxiliaire), ka *tsy misy*

mihitsy loholona sy diakona raha tsy misy mpitandrina. Misy andraikitra voafaritra amin'izany fanompoana fanampiny izany izay tanterahina ao anatin'ny fampianaram-pinoana (catéchèse), fitarihana fanompoam-pivavahana (liturgie), asa fiantrana (diaconie) ary indrindra ny fitsipi-pifehezana (discipline).

Marihina tsara fa fiheverana tena diso ary tsy manana fiorenana ara-poto-pinoana mihitsy ny fananganana ny antsoina hoe Loholona (anciens) ho natokana ho an'ny olona antitra fotsiny na ireo diakona efa "misotro ronono" mbamin'ny tsy voafidy intsony amin'ny fifidianana fanavaozana. Raha lazaina mivantana dia fanomezan-danja ny fijerena tavan'olona ao am-piangonana izany ka misy ny maha-menamaso ety ivelany sy heverina ho ilaina mihoatra noho ny sasany. Fanamaivanana ny fisian'ny fanomezam-pahasoavana samihafa zarazaraina ao amin'ny fiangonan'Andriamanitra ary farasisan'ny fitadiavamboninahitra tahaka izay efa nitenenan'ny Tompo Jesoa mafy ny mpianany (*cf Matio 20: 20-28; Lioka 22. 24-27*).

B.10.3. Ny asan'ny diakona sy ny loholona (ministri administrantes)

... dia *adidy ateraky ny fanomezan-dalana avy amin'ny vahoakan' Andriamanitra* mba hikatsahana ny mahaso eo amin'ny fiainam-piangonana (activité autorisée), ka tsy azon'izay te hanao izany fotsiny atao fa *tsy maintsy voafaritra ao anaty rafitra*. Mila fitandremana mandrakariva fa manimba ny asam-piangonana ny fisian'ny olona mihevi-tena ho manana fiavahana amin'ny hafa noho ny "fifampiraharan'Andriamanitra mivantana aminy" ka nanomezana azy "fanambarana manokana" na "fiantsoana manokana" (ireny no antsoina hoe "illuminés")⁵. Mandrakariva ny fisian'izany antokon'olona izany dia tsy maintsy mifara amin'ny fitsitokotokoana ka mampivaky ny fiangonana hanjary hisy antokony misaraka amin'ny maro (sectorisme).

⁴ W. F. DANKBAAR, " L'office des docteurs chez Calvin ", in *RHPR*, 1964, p. 369-388 ; J. F. OSTERVALD, *De l'exercice du ministère sacré*, Amsterdam, 1737.

⁵ J.A. RAVALITERA, " Toe-tsaina sy toe-plainana tokony hananan'ny diakona sy ny mpanao raharraham-piangonana... ", in *Ataoko ahoana no fahay raha tsy misy mampianatra ahy ?*, Lunel, Edisiona manokana, 2003, tak. 14

Asa iarahana manatanteraka amin'ny hafa ny asan'ny loholona sy diakona fa tsy andraikitry ny samirery (activité collégiale), ka amin'izany dia *asa ateraky ny andraikitra misolo tena vondron'olona* (fonction représentative) ary *voafaritra ao anatin'ny toerana sy fotoana voafetra* (fonction temporaire et spatiale). Efa nahazatra ny Protestanta hatrany am-boalohany ny fananganana fihaonana isam-paritra mba hisian'ny vondrom-bavaka sy fiaraha-mandinika Soratra Masina ary fifanakalozan-kevitra hampandrosoana ny fiaianam-piangonana ankapobeny miainga avy amin'ny fijerena ny zava-misy (cellule de prière et réunion de quartier). Nitatra nivelatratr tsikelikely ireny ka nanjary niteraka **rafitra isan'ambaratonga** : fihaonana an-toerana, synodam-paritra, synodam-paritany, synoda lehibe. Zava-dehibe amin'ny protestanta ny fahatsiarovana fa zarazaraina ny fanomezam-pahasoavana (sacerdoce universel) ka tsy misy olona afaka hitompo tena ho manana fahaizana manokana tsy mety ananan'ny hafa (afa-tsy ny fahalalana notovozina tamin'ny fianarana sy fiofanana maharitra). Noho izany, neverina fa mety ny fifanolosoloana eo amin'ny fifampizarana andraikitra mba hahazoan'ny tsirairay avy mampiasa ny fanomezam-pahasoavana ananany amin'ny fanompoana ao amin'ny fiangonana. Tsy mitovy mihitsy hatrany am-boalohany ny andraikitra nomena ny diakona sy ny loholona, fa tamin'ny FJKM any ant-tanindrazana no nampisy fifangoarana izany rehefa noheverina fa mety hanjary loholona avy hatrany ny diakona rehefa tonga zokiolona. Tsy tokony alain-tahaka avy hatrany àry izany fahadisoankevitra izany, satria tsy misy andraikitra mihitsy azo faritana fotsiny tsy ateraky ny antson'Andriamanitra sy ny zavatra ilaina takiana eo amin'ny fiaianan'ny fiangonana.

Ny loholona dia omena andraikitra amin'ny fanampiana ny mpitandrina amin'ny fampianaram-pinoana (catéchèse) fa indrindra ny fanoloran-kevitra sy fitadiavana ny fomba entin'ny fiangonana misahana ny adidiny ara-bola ; ao koa ny fanentanana amin'ny fanatanterahana ny fanompoam-pivavahana (animation liturgique) sy ny fanaraha-maso ny fanatanterahana ny asa fanampiana sy fiantrana ataon'ny fiangonana (suivi de la diaconie), aryny lehibe indrindra amin'ny

andraikiny dia ny fampiharara sy fitaizana mba hahay manaja ny fitsipi-pifehezana (pratique et exercice de la discipline). Natsangan'ny Réformateurs izany rafitra izany tany am-boalohany mba hahafahan'ny fiangonana manana fitsipi-pifehezana tena azy manokana ka hananany fahaleovantena teo anatrehan'ny fitondram-panjakana izay nanana ihany koa fifehezana nentiny nandrafetana ny fitsipi-pitondrantena teo aminy (introduire une discipline vraiment ecclésiastique et donc pour assurer à l'Eglise une certaine indépendance par rapport à l'Etat et à sa police des moeurs)⁶.

Adidin'ny fiangonana voalohany ny fitoriana ny Filazantsara sy fitaomana ny olona handray ny famonjena atolotr'Andriamanitra maimaimpoana amin'ny fahasoavany ao amin'i Jesoa Kristy. Fa mila fanohanana ara-bola mba ho entiny manatanteraka ny asany ny fiangonana. Andraikitry ny loholona amin'ny fampiharana ny fitsipi-pifehezana ao amin'ny Fiangonana ny mametrakta fetra mba tsy ho ny raharraham-bola no hibahaha be dia be amin'ny adi-hevitra amin'ny fampandrosoana ny fiaianam-piangonana ka mety hanaloka ny tena antom-pisian'ny fiangonana. Tsy tokony hohadinoina mandrakariva fa maimaimpoana ny fahasoavan' Andriamanitra na dia mila tohana ara-bola aza ny fiangonana (La grâce de Dieu demeure gratuite même si l'Eglise a un coût).

Mahasarotiny dia sarotiny ny protestanta ny fanajana ny fitsipika ifampifehezanaefa nifanarahana, ka tsy mba toe-tsaina protestanta mihitsy ny manambitamby izay olona hita fa minia tsy manaja ny fifampitondrana, na dia olona maha-menamaso ny mpiara-monina sy manana andraikitra aza izany olona tsy manaja fifandaminana izany. Ara-potokevitra, ny "fanjakam-pisorona "(sacerdoce universel) iainan'ny fiangonana dia tsy mamela ny fision'ny olona mety "hihevi-tena fa tsy handeha mihitsy ny asan'ny fiangonana raha tsy eo izy". Mila olona tena matotra ara-pinoana sy feno fanetrentena ary manana ny fanahin'ny fanompoana ny fitantanana ny raharraham-piangonana. Tsy mety ho hita tsy amin'ny alalan'ny fitondrana amim-bavaka

⁶ H. D'ESPINE, *Les anciens conducteurs de l'Eglise*, Delachaux et Niestlé, Paris et Neuchâtel, 1944 ; F. LIENHARDT, "Das Wesen des Amtes nach reformierter Auffassung", in *Die Kirche Jesu Christi und das Wort Gottes*, hrsg Von W. ZOELLNER und W. STAETHLIN, Berlin, 1937.

izany, koa nahazatra ny kristianina protestanta mihitsy ny nifady hanina sy nivavaka maharitra mialoha ny fífidianana ny mpanao raharaha eo aminy, tahaka izay nataon'ny apostoly tany aloha (Asan'ny apostoly 1. 24-26 ; 13. 2-3; 14. 23; II Korintianina 6. 5; 11. 27.).

B.10.4. MILA RAFITRA IFAMPITONDRA NY FIANGONANA

- *Hampisongadina ny fifampizarana andraikitra eo anivony ;*
- *Hisian'ny fifampifehezana mba hahatonga ny fiaianam-piangonana tsy handeha amin'ny fikotranana fa amin'ny fiadanana, ho eo ambany fitarihan'ny Fanahin'Andriamanitra fa tsy ny saina amam-piheveran'ny olombelona fotsiny ihany (I Korintianina 3. 11-15; 4. 1,20; 14. 30-33; Galatiana 5. 13-15; I Timoty 4. 6-13).*
- Ny Rafitra eo amin'ny fiangonana dia miainga amin'ny sary *fanoharana ny fiangonana amin'ny vatana iray, Tenan'i Kristy ka miasa amin'ny isan-tokony sy isantonony* (Romana 12. 3-8; 14. 19; I Korintianina 12. 4-22; Efesiana 4. 11-16).
- Ny Rafitra dia *mikendry mba hahafahan'ny fiangonana manataneraka ny andraikiny araka ny iraka* (misiona) *ampanaovin'Andriamanitra azy mandram-pihavin'i Kristy indray.*

Misy ireto voambolana teôlôjika telo ireto entimamaritra ny fananganana rafitra ao amin'ny fiangonana, ary manasongadina indrindra ny andraikitra andrasana amin'ny vahoaka kristianina eo amin'ny fanatanerahany ny *iraka* (misiona) ampanaovin'ny Tompo azy ireo :

Asam-pisoronana (Sacerdoce)

... araka ny voalazan'ny apostoly Paoly ao amin'ny Filipiana 2. 17, mifototra amin'ny fisoronana nataon'i Kristy hanavotana sy hamonjena ny olona *rehetra*. Ny asam-pisoronana dia mampahatsiaro fanatitra fisoloana mba hanomezam-boninahitra an'Andriamanitra sy ho fampihavanana ny olona amin'Andriamanitra. Kristy no nahavita ny fisoronana feno sy tanteraka (Hebreo 2. 11; 9. 11-14; 10. 10,14,29; 13. 12). Ny apostoly Petera dia

manamafy ny vokatr'io fisoronana nataon'i Kristy io eo amin'ny fiainan'ny mino ka mahatonga azy ireo ho *taranaka voafidy, fanjaka-mpisorona, firenena masina, olona nalain'Andriamanitra ho an'ny tenany (I Petera 2. 5-10)*. Manohy ny asan'i Kristy ny fiangonana. Io asa io no fanompoam-bahoaka tanterahiny amin'ny fijoroany ho vavolombelona (leitourgia) araka ny Romana 15. 16,27; II Korintianina 9. 12; Filipiana 2. 17,25,30.

B.10.4.1. ASAM-PANIRAHANA (APOSTOLAT)

... ho fijoroana vavolombelon'ny fitsanganan'i Jesoa Kristy tamin'ny maty, fitoriana ny Tenin'Andriamanitra sy fampielezana ny Filazantsara ho an'ny olona manontolo sy ny olona rehetra, mandeha isan-dingana araka ny baiko namaritan'ny Tompo azy. Endrika telo no isehoan'ny asa, dia *faminaniana (prophétie) amin'ny heviny fitorianteny na fanambarana ny Tenin'Andriamanitra manova fo ny olona sy manambara ny zava-miafina ny amin'ny fitsanganan'ny tena amin'ny maty sy ny fiavian'ny Tompo indray (mystères de la résurrection et de la Parousie) (Romana 10. 14-15; 11. 4-24,29) ; *fanorenana ny fiangonana (fondement de l'Eglise)* : Kristy no fanorenana, fa ny fiangonana dia miorina amin'ny fahafatesana sy fitsanganan'i Kristy tamin'ny maty ary ny fanambaran'ny apostoly (I Korintianina 3. 10-11; Efesiana 2. 20; I Tesaloniana 2. 13; Galatiana 1. 9-10 ; Asan'ny apostoly 4. 29;5. 12); *fampianarana (didascale)* rehefa milaza amin'ny Romana fa Kristy no faran'ny lalâna (Romana 6. 14-23) ary tamin'ny Kolosiana Lohan'ny fanapahana sy ny fahefana rehetra Kristy, ka tsy fehezin'ny zavatra ety ambany ny mpino fa mibanjina ny zavatra any ambony (Kolosiana 2.6-23 ; 3. 2-5).*

B.10.4.2. ASA FANOMPOANA (MINISTERES)

... izay mampisongadina fa tsy fikambanan'olona tsotra ny fiangonana ka isian'ny mpikambana mavitrika sy ny osa. Vatan'i Kristy velona ny Fiangonana ka ny rantsana rehetra amin'ny vatana dia manana ny asany voatokana sy iantsoana azy. Ny asa fanompoana eo amin'ny fiangonana dia antso sy adidy tsy maintsy tanterahin'ny

mpino. Endrika isehoan'ny fahasalamana ara-panahy eo amin'ny kristianina ny fahavononana hiasa fa tsy ho mpitazana fotsiny na mpandrisika fotsiny sy mpitsikera ny manao kanefa tsy mihetsika akory (L'Eglise n'est pas une société qui compte des membres actifs et des membres passifs. Elle est le corps vivant du Christ, dont tous les membres ont une fonction propre. Servir est une vocation et une obligation qui s'impose à tous les croyants)⁷.

Aoka tsy hampiasaina ho toy ny anaram-boninahitra amin'ny maha-olombelona ny asa fanompoana .

B.10.5. FEHINY

Ilain'ny Fiagonana ny Rafitra ifandaminana. Misy ny zava-mitranga eo amin'ny toe-piainan'ny tsirairay (événement), kanefa rehefa miombona dia antsoin'Andriamanitra hiara-miasa ary fehezin'ny rafitra (Institution). Fa hoy ny Soratra Masina : “ Koa dia aoka isika hiezaka hitady ny momba ny fiadanana sy ny momba ny fifampandrosoana ” (*Romana 14. 19*).

⁷ J.A. RAVALITERA, *Mifidy ny anjara tsara*, TP FJKM Imarivolanitra, Antananarivo, 1998, tak. 3-4.

B.11. FANASITRANANA NY FIANAKAVIANA

Dr Péri RASOLONDRABE,
Filoham-boninahitra

B.11.1. Ainga

Inona no mahatonga antsika handinika manokana ny fianakaviana? Eo amin'ny fianakaviana no ahatongavan'ny olona eto amin'izao tontolo izao, anolokoloana azy, anomanana azy ara-pihetsehampo sy ara-toekarena ary anabeazana azy handray anjara amin'ny fiarahanonina. Ao amin'ny fianakaviana no ahitantsika ny hevity na maha-olombelona. Ao no ahatsapantsika fitiavana sy intimité, mampisy heviny ny fainantsika sy ananantsika fifaliana. Nefa ao ihany koa no iainantsika fangirifiriana, fanaovana antsisimbala ary setrasetra (abus).

Ny fianakaviana dia mitaratra ny savorovoro (ambiguité) izay momba ny fainan'ny olombelona, izay noforonina ho tsara araka ny endrik'Andriamanitra nefo afaka manota. Ny ahavony sy ny halalin'ny fainana maha-olona (la condition humaine) dia miseho eo amin'ny fainan'ny fianakaviana.

Ny kolotsaina sy fiarahanonina samihafa dia samy manangana ho rafitra (institution) eo amin'ny fiarahanonina ny fanambadiana, fianakaviana ary ny fianahana (genre). Samy hafa anefa no tondroiny ho fianakaviana.

Ny atao hoe fianakaviana, araka ny mahazatra, dia olona manana rohim-pihavanana izay miara-monina amin'ny tokantrano iray. Izany dia mety ho ankohonana izay ahitana mpivady izay monina mitokana, miaraka na tsy miaraka amina ankizy. Mety ho fianakaviana amin'ny heviny malaladalaka koa izany izay ahitan havana akaiky hafa (toy ny dadatoa sy nenitoa, dadabe sy nenibe, cousins/ cousins) izay miara-monina ao antrano iray na mifanolobodirindrina. Ny fianakaviana sasany dia ahitana mpikambana hafa izay havana ihany saingy tsy avy amin'ny ra iombonana fa havana amin'ny fandraisana azy manokana, toy ny amin'ny fananganan'anaka (adoption). Noho ny antom-pifandraisana toy ny fahafatesana, fisaraham-

panambadiana ary fanambadiana indray (remariage) dia miampy mpikambana hafa indray ny fianakaviana, dia zana-bady, raikely sy renikely.

Ankehitriny, indrindra aty Europa, dia mpiasain'ny olona amin'ny heviny malalaka ny hoe fianakaviana ka entimilaza vondron'olona izay mira-miaina sy miara-monina nefo tsy misy rohim-pihavanana ara-dalàna (ohatra, olona miray trano nefo tsy vita raharaha-panambadiana, mpinamana, olona miara-monina amin'ny vondrom-pivavahana (communauté religieuse)).

Ny fomba enti-mamaritra ny fianakaviana dia misy fiatrainy amin'izay azo raisina ho isan'ny fianakaviana na avela any ivelany sy ny antony anaovana izany fanavahana izany. Ny fianakaviana dia mety misokatra handray olona hafa ho ao aminy. Ny sasany dia mihidy tanteraka ka tsy azon'ny hafa itsolahany mihitsy. Izany famaritana ny fianakaviana izany dia tsapan'ny olona sasany, (toy ny tokan-tena sy izay tsy mifanarakava amin'ny normes) ho manavakavaka sy manao tsindry hatoka (oppressive).

Eo amin'ny fianakaviana no anantenana hianarantsika ny miaina sy mandela ny rariny (justice), indrindra ny amin'ny mety sy tsy mety, ny mahitsy sy ny mivaona. Ny fianakaviana koa anefa dia toerana isehoan'ny tsy rariny mihoapapana, indrindra atao amin'ireo zay malemy sy marefo (vulnerables).

Ny fianakaviana dia mila fanasitranana noho ny ratra izay ifanaovan'ny mpikambana ao aminy. Nefo ny fianakaviana koa dia mety ho fialofana ahazoam-panasitranana ho setrin'ny fahavoazana ara-toekarena, politika sy sosialy.

B.11.2. Dysfonctionnement eo amin'ny fianakaviana

Nanomboka teo amin'ny faraparan'ny taonjato faha-20 dia nampiasain'ny mpandinika momba ny fainan'ny fianakaviana ny teny hoe "dysfunctional family" amin'ny fiteny Anglisy na azo adika tsotra amin'ny Frantsay hoe "famille disfunctionnelle" (na dia mety tsy

ho tena fiteny amin'ny Frantsay aza izany). Amin'ny teny Malagasy dia azo adika amin'ny hoe "fianakaviana mandringa", i.e. tsy mandeha araka izay tokony ho izy fa miy karasoka any ho any.

Raha hiresaka fitsaboana na fanasitravana fianakaviana isika dia tsara ny mamantatra izany dysfonctionnement izany –na izay antsoin'ny mpandinika sy mpitazana ho dysfonctionnement misy eo amin'ny fianakaviana. Mazava fa arakaraka ny "normes" ampiasaina amin'ny fandinhana ny fianakaviana no ilazana fa mandeha tsara na mandringa izy. Misy fijery sy fomba fanao samihafa azo itondrana ny fandinhana. Ohatra, azo atao ny manomboka amin'ny fitanisana ireo endriky ny disfunctionements fahita amin'ny fianakaviana ary avy dia zohiny ny fototra nihaviany. Azo atao koa ny miresaka disfunctionements mifandray amin'ny fototra na soatoavina iorenan'ny fianakaviana, ka zohina hatreo ny endrika isehoan'ireny amin'ny fiainan'ny fianakaviana. Ity zotra faharoa ity no harahintsika noho ny fotoana voafetra.

B.11.2.1. DYSFONCTIONNEMENT AMIN'NY SOATOAVINA IORENAN'NY FIANAKAVIANA.

Ireto soatoavina lazaina manaraka ireto dia saika hita amin'ny traikefa zary kolotsaina rehetra na dia misy aza ny sasany manampy soatoavina hafa. Ny Soratra Masina koa dia manamafy azy ireo. Ireto avy izany: FITIAVANA, FITOKISANA, ANTOKA (sécurité). Mifampiakina sy mifameno ireo telo ireo, ary mitaky soatoavina hafa koa izy hamatotra azy, ary ny fitambarany dia miterak soatoavina hafa indray, toy ny fiadanana, stabilité (marintoetra), fanaovantsoa, sns.

B.11.2.1.1. Fitiavana

Ny fitiavana tsy misy tambiny (na tsy mitaky na manantena valiny) no isan'ny fototra iorenan'ny fianakaviana ary koa andry lehibe manohana azy. Raha tsy amin'ny toerany ny fitiavana na miova soratra izy dia mangozohozo sy mitriatriatra ny rafitry ny fianakaviana. Mety ho afa-mandeha ihany izy, nefo mandringa, rehefa avy eo anefa dia mianjera. Mety tsy ho afa-mandeha

mihitsy izy (paralysée) ka miala-aina ao anaty fanaintainana.

Mandringa ny fiainan'ny fianakaviana raha ny fitiavana tsy misy valiny soloina amin'ny :

- fitiavana mitaky ny manantena valiny
- fitiavana-tena
- fitiavan-javatra
- fankahalana –izay lafiratsin'ny fitiavana. Mora ilatsahan'ny olona ny fankahalana satria tsotra sy mahitsy tsy be savoritaka sy mankarary toy ny fitiavana izy.

B.11.2.1.2. Fitokisana (confiance)

Amin'ny maha-institution fototra azy eo amin'ny fiahamonina, araka izay nametrahan'Andriamanitra azy, ny fianakaviana dia toerana anjakan'ny fifampitokisana, izay ahitana fatokiana sy fatokisana. Isan'ny fehizoron'ny fifampitokisana ny justice –rariny sy hitsiny.

Misy dysfonctionnement eo amin'ny fianakaviana raha voatohina ny fitokisana (confiance). Izany dia mety ateraky ny "abus" samihafa, na avy amin'ny ray amandreny izany na avy amin'ny zanaka (ohatra, fanaovana tsy andrariny sy fanjakazakana ary fampiasan-kery).

Mandringa koa ny fiainan'ny fianakaviana raha donin'ny fahadioam-panantenana matetika ny fitokisana. Ohatra, tsy mahatanteraka ny andraikiny ny mpikambana ao amin'ny fianakaviana na manao fampanantenana poakaty.

B.11.2.1.3. ANTOKA (sécurité)

Raha mitaha amin'ny zava-mananaina hafa ny olombelona dia hita fa tsy teraka teo ampofoan'ny natiora izy fa mila fianakaviana hamatsy azy amin'izay ilainy rehetra –fa raha tsy izany dia maty izy. Ny famatsiana na fiantohana ilainy dia mahafaoka izay ilain'ny vatany, fitomboan'ny sainy, kolotsaina, hairampiarahamonina, fihetsehampo, sns. Raha bangoina, ny fianakaviana dia miantoka ny "bien être" ho an'ny mpikamba tsirairay ao aminy.

Mandringa anefa ny fainan'ny fianakaviana raha voadona izany antoka izany. Mety ho avy ao anaty na avy ao ivelany no miteraka ilay fahavoazana ka mahatonga ny fianakaviana tsy hahazaka tena, i.e. tsy "viable". Ohatra, tsy mifandanja ny hery enti-miantoka sy ny isan'ny olona iantohana. Noho izany dia tonga voaporitra mafy (stressée) ny fitiavana, voa toy izany koa ny fitokisana. Miezaka mandeha mandringa ihany ny fianakaviana tsy ampy antoka nefo tsy ela dia midaraboka izy raha tsy misy fitsaboana mahomby atao aminy.

B.11.2.2. FISEHOAN'NY FANDRINGAN'NY SOATOAVINA EO AMIN'NY FAINAN'NY FIANAKAVIANA

B.11.2.2.1. Fahavoazan'ny fitiavana.

(1)."Maty ny afom-pitiavana" izany no ilazan'ny olona sasany ny anton- javatra. Inona no mahatinga izany? Tsy ampy ny fifampidinihana sy ny fifampihainoana. Raikitra amin'ny as (velom-po) sy ny zavatra hafa mahaliana ny rehetra ka tsy voalanjalanja ny atao. Voaharin'ny serasera (communication) isika olombelona ka simba ny fainana raha banga izany.

Mahazo laka ny fanaovana olona ho "zatra" ny ho "akoho taman-trano" na koa ho "fanjaitra hazo"! (amin'ny Anglis: taken for granted). Izany dia olona izay tsy isahiranana, tsy anontaniana ny heviny, neverina fa efa an'ny tena ka "izay lazaiko no ataony". Isan'ny antonjavatra mampikomy ny ankizy sy ny tanora ankehitriny izany -ampiasainy ny hoe "ce n'est pas évident!"

Mazàna eo amin'ny fianakaviana misy hevi-draikitra atao ho marina ho azy intondrana ny fainan'ny ankohonana. Ohatra ny revolution lehibe momba ny "genre" izay efa mahazo laka ankehitriny ho fanitsiana ny tsy nety tamin'ny hevitra nitondrana ny vehivavy amin'ny fomba mitanila sy manao tsindry hatoka ny zo maha olona azy. Ara-boajanahary ny olona dia miavaka

ho lahy ny ho vavy araka ny fianahany. Fiavahana arabatana izany antsoina hoe "sex masculin na feminin". Ny "genre" indray kosa dia maneho fanasokajiana araka ny lamim-piarahamonina (construction sociale) izay mandray endrika samihafa arakaraky ny kolotsaina. Amin'ny fiaraha-monina iray ohatra, ny vehivavy no matsaka rano fa tsy maka kitay. Amin'ny fiaraha-monina hafa indray dia ny mifamadika amin'izany no hita. Hitan'ny vehivavy anefa fa izany construction sociale izany dia ny lehilahy izay te-hampanjaka ny fitondrana "patriarchale" (fitondran'ny ray mahefa) no nampisy sy nanamafy orina ireny fisokajiana ny anjaran'ny lahy sy ny vavy ireny. Tsy voa-janahary ny "genre masculin na feminin" fa lamim-piarahamonina noforonin'olona ka azo ovana. Hita fa amin'ny zavatra misy karama sy tombotsoa dia azon'ny lehilahy atao izay asa noheverina fa anjaran'ny vehivavy ihany. Ohatra, cuisinier, tailleur, jardinier, sns. Isan'ny mampandringa ny fianakaviana ny fjeri tsy mitovy amin'ny "genre" ka mahatonga ny fitiavana ho voasedra mafy eo anivon'ny fianakaviana.

(2). Diso fiainga hatrany amboalohany ny fitiavana ka rehefa sedrain'ny onjam-piainana sy ny tinadin'ny fainan'ny fianakaviana dia "vaky sambo".

Hay tsy fitiavana manolotena no fototra niorenany fa fitiavan-tena, fitiavan-karena, fitiavan-javatra, fitiavana fahafinaretana.

Tonga fitaovana ny mpikambana ao amin'ny fianakaviana. Noho izany dia mihoa-pefy ny sasany mba hanefany ny hetahetany. Ohatra, mangalatra, miloka, mijangajanga.

(3) Mitondra ny tsy eran'ny aina ny fitiavana (stressée, poussée à la limite)

Fitiavan'ny fo tsy miaraka amin'ny fitiavan'ny saina ka mampitondra enta-mavesatra ny fianakaviana. Ohatra, ankohonana tsotsotra ihany nefo rangahy te-hanome firavaka volamena lafovidy ho an-dramatoa. Telo taona manefa ny vidin'ny firavaka ka tsy voaloa ny ecolage-ny ankizy.

Misy fianakaviana sasany mitaiza zana-kavana roa na telo nefy ny zanaka mbola madinika ao an-trano, ary ny enti.manana tsy ampy. Tonga miafy ny nateraka satria ny

fitiavana refesin'ny fanaovana adidy. Mazàna ihamaram-pahavoazana tsy hay tsaboina ny ankizy tratran'ny toe-javatra toy izany.

(4) Rehefa ny fitiavana no voatohina dia mandringa ny fiaian'ny fianakaviana:
fisarahan'ny mpivady
miady lava ny mpiray tampo
tsy misy fifanajana ao antrano
tsy misy fifampitokisana

B.11.2.2.2. Fahavoazan'ny fitokisana

Ireo dysfonctionements hita:

(1) Tsy matoky ny ray amandreniny ny zanaka

Isan'ny antony mahatonga izany matetika dia ny "abus" ataon'ny ray amandreny amin'ny zanany. Misy ny ray amandreny "lozabe", masiaka ary tsy azo idinihana fa ny heviny ihany. Manao didy jadona tsy ampiheverana izy ireny ka manao hoe "Raha mbola ho zanako koa...!" Misy koa ray izay manao inceste amin'ny zanany, na lahy ny vavy. (Aty amin'ny tapatany avaratra dia maro ny vehivavy tsy manaiky ny hiantsoana an'Andriamanitra hoe "Ray" noho ny loza mamoafady niainany tao antranon-drainy. Aleon'izy ireny mampiasa ny hoe Andriamanitra Mpamorona.

Ao ihany koa ny fahadisoam-panantenana noho ny antony samihafa ka mahatonga ny zanaka hitady izay azony antoka any ivelan'ny fianakaviana.

(2) Tsy mifampatoky ny mpivady

Fahita ny fampiharana mandrivorivo ny "patriarchie", "izaho no lohany!" Ampiasain'ny olona amin'ny fomba vilana ny tenin'i Paoly ao amin'ny Efesiana 5:22 "Fa ny lahy no lohan'ny vavy". Mazàna dia tsy tohizany ny teny izay milaza fa ho tahaka an'i Kristy Lohan'ny Fiagonana ka nanolorany ny ainy hamonjy azy sy nanomanany azy toy ny ampakarina ho amin'ny Parousia.

Ny fampharana herisetra -fifamonoana, na ny lahy ny ny vavy. Mety miafara amin'ny fanampoizinana izany.

Fijangajangana, izay lazain'ny Soratra Masina fa mandoto, tsy ny manao izany ihany fa ny Fiagonana manontolo koa.

(3) Tsy matoky ny zanaka ny ray amandreny:
Ao ny zanaka misoloky ray amandreny mba hahazoany vola hanaovany ny sitrapony. Hita amin'ny ankizy kely izany fisolokiana izany ary hita amin'ny zanaka lehibe koa.
Ao koa ny zanaka tsy azo anankina-javatra hatao satria na tsy manao izy na ataony zara fa vita. Zanaka tsy namana fa mandiso fanantenana!
Ao koa ny zanaka tsy mahatratra ny refy apetraky ny ray amandreny. Mazàna dia enta-mavesatra amin'ny zanaka ny miotra hiala amin'ny aloky ny rainy na ny reniny.

Sarotra ny mamerina ny fifampitokisana rehefa nitolefika izy. Ny fitsaboana dia mety manampy kely ihany fa fansitranana no tena ilaina.

2.2.3. Fahavoazan'ny antoka na securité

Ity dysfonctionnement ity dia mahazo ny ankamaroan'ny fianakaviana amin'ity planeta tany ity amin'izao taonjato faha-21 izao.

Tsy tsara antoka ara-toekarena ny fianakaviana.
Na dia samy miasa aza ny mpivady dia kely ny fidiram-bola. Manamnpy trotraka raha sendra tsy miasa ny iray amin'ny mpivady.
Mahatsiaro ho mandry tsy lavo loha ny ankizy (insecurité), matiry na mandeha "tapa-tsinay lava". Noho izany rehefa tsy zakan'ny ankizy intsony ny fahantrana ao antrano dia mandositra izy na miala amin'ny fianarana, na mivaro-tena, mangalangalatra, miadiady, manakorontana ny fiarahamonina , migadra amin'ny farany.

Miady lava ny mpivady noho ny tsy fahampiana ao antrano, manomboka misotrosotro sy miloka na ny lahy na ny vavy. Mifamono eo anatrahan'ny ankizy izy mivady ka mifindra any amin'ny ankuizy ny aretina.

Tsy tontosa ny fanabeazana ny taranaka ho olombelona feno, ara-tsaina sy ara-pihetseham-po ary manana ny

fahaiza miaina eo amin'ny fiarahamonina. Ny fahantrana dia tsy tokony hitondra amin'ny teojavatra toy izao, nefo maro no latsaka amin'izany ankehitriny.

Tsy maha antoka faha-marintoerana (stabilité) sy fiadanampo ho an'ny rehetra ny fianakaviana.

Miteraka fikorontanana eo amin'ny fianakaviambe (famille élargie): miditra antsehatra ny rafozana sy na ranaotra mbamin'ny iraitampo ka tonga maloto ny rivotra iainan'ny fianakaviana

Miteraka fikorontanana amin'ny fiarahamonina: kizintina sy mora misafoaka na ny lehibe na ny ankizy.

Mitombo eo an-tanana ny zavatra very sy ny zavatra simba miafara amin'ny ady izany.

Mihataka ny Fiagonana ny fianakaviana sedraimpahasahiranana. Tafalatsaka lalina amin'ny fisalasalana ny amin'Andriamanitra izy, dia ny fitiavany sy ny heriny hamonjy.

Azo tsaboina ny fianakaviana raha jerena amin'ity zotra iray ity. Nefa mila fanasitranana ihany koa izy fa matetika ny takaitra napetraky ny fahantrana dia sarpialana.

B.11.3. Fitsaboana sy fanasitranana ny fianakaviana

Alohan'ny hiresahana fitsaboana ny fanasitranana dia tsara ny miresaka **fisorohana** sy fanamafisana orina.

B.11.3.1. FANAMAFISANA ORINA IREO SOATOAVINA FOTOTRA AMIN'NY FIANAKAVIANA

B.11.3.1.1. Eo amin'ny fianakaviana kristianina:

Omen-toerana lehibe ny serasera (communication). Resahina malalaka ny amin'ny fitiavana, fitokisana ary ny securité sy ny anjaran'ny tsirairay avy amin'ny fitandrovana ireo mba hampanjary ny fiainan'ny fianakaviana. Tsy nisy nifidy ny fianakaviana hisy azy ny olona, ka tsy tokony ho fanerena no ampasaina ao amin'ny fianakaviana fa fanabeazana. Samihafa ny hery sy lanjan'ireo soatoavina fototra telo ireo amin'ny isam-

pianakaviana ka anjaran'izy ao amin'ny fianakaviana ny mampiasa ny hery eo amin'iray ho enti-mitsabo na manarina ny lesoka eo amin'ny hafa.

Ny fiarohana manao zavatra, na asa na kilalao, dia manatanjaka ireo fototra iorenan'ny fianakaviana.

Ny fiaraha-mivavaka sy mandinika Soratra Masina dia mampahery ny finoana (Efes. 6:14), izay manampy tosika ireo soatoavina. Izany hoe, ny finoana miorina amin'ny Tenin'Andriamanitra, no manandratra ireo soatoavina ireo tsy ho soatoavin'ny kolotsaina ihany fa ho "vatosoa" itarafana ny aim-panahin'ny fianakaviana. Ny fivelomana amin'ny vavaka sy ny Tenin'Andriamanitra dia mahatonga ny rehetra ao amin'ny fianakaviana tsy hanamaivana ireo soa toavina ireo, fahampiasa azy ho lalana isehoan'ny finoany.

B.11.3.1.2. Azon'ny Fiagonana atao:

Manampy ny fianakaviana amin'ny fampisiana fampianaranana sy dinika momba ny fianakaviana, indrindra ho an'izay mikasa hananbana tokantrano. Ilaina koa ny hisian'ny fampianaranana toy izany any amin'ny SKT, Choral, Skoto, Katekomena, sns.

Fanaovana programa samihafa izay andraisian'ny fioanakaviana anjara amin'ny maha-fianakaviana azy.

B.11.3.2. FITSABOANA –ATAO DIENY VAO MITSIDIKA NY OLANA!

Serasera (communication) mitohy sy maharitra no ilaina miaraka amin'ny fahaiza-mihaino-liana (écoute active).

Tsy afaka na miala amin'ny alalan'ny faniriana fotsiny tsy akory ny olana fa tsy maintsy atrehina.

Fanatonana mpanolotsaina izay afaka handrasa sy hamakafaka ny olana misy ka hahita ny vaha-olana tandrify. Mety misy ao amin'ny Fiagonana ireeo mpanolotsaina ireo nefo mety misy koa eo ivelany. Ny fanalahidy dia ny fahavononana ho tsaboina ka hamela ny olana ho vhana.

Ny Pastora na mpitandrina koa dia misy efa niofana tamin'ny fanaovana dinika momba ny fianakaviana, ny sasany dia azo ofanina. Azo ofanina toy izany koa ny loholona, diakona, mpiandry, hom amin'yn fitsaboana ny olana eo amin'ny fianakaviana. Antso manokana avy

amin'Andriamanitra anefa io ka tsy izay rehetra maniry habao no ho afaka hanao izany.

B.11.3.3. FANASITRANANA

Misy dysfonctionnement eo amin'ny fianakaviana izay tsy takatry ny fitaboana ka ilana fanasitranana.

B.11.3.3.1. *Mivelona amin'ny Tenin'i Kristy (Kol. 3:16): "Aoka ny tenin'i Kristy hitoetra betsaka ao anatinareo"*

Ny Tenin'Andriamanitra no afaka mamelona indray ny fitiavana fototra amin'ny fanoavana an'i Kristy. Tsy fahalalana ara-tsaina na “par coeur”ny Soratra Masina no mitondra izany fanasitranana izany fa ny fahalalana sy fiainana azy, Tsy système ny Teny fa Herin'Andriamanitra.

Miaina ny herin'Andriamanitra ao amin'ny fanjakany araka ny lazain'I Paoly hoe “Fa ny fanjakan'Andriamanitra tsy amin'ny teny fa amin'ny hery” (I Kor. 4:20).

Tsy efan'ny fianakaviana efa mandringra samy irery izany ka ilana ny Fiagonana sy ny sampana velona ao amin'ny hanao “accompagnement”, hiara-dia amin'ny fianakaviana.

B.11.3.3.2. *Milona amim-bavaka.*

Hoy ny apostoly, “Mahareta amin'ny fivavahana ka miambena amin'izany amin'ny fisaorana” (Kol. 4:2). Ny Fiagonana no miara-mivavaka amin'ny fianakaviana, mitondra azy toy ny fitondran'ny mpisorona ny olona. Ny vavaka ho fanasitranana dia tsy lahateny atao amin' Andriamanitra –toa isika indray no hampianatra Azy, fa fiasan'Andriamanitra entiny mampisy fahagagana eto amin'izao tontolo izao. Tsy “pro-creation” ihany no nomen'Andriamanitra antsika tamin'ny famoronana fa “Co-creation” ihany koa. Eo amin'ny vavaka no isan'ny isehoan'izany maha-co-createur antsika izany, satria tsy monologue no atao –tsy dialogue akory aza, fa **trialogue** (ny mino, Andriamanitra ary ny fanasitranana eschatologique izay antsoin'ny vavaka amin'ny finoana handray toerana eto amin'ny fotoana). Izany no vavaka araka ny fampianaran'i Jesosy azy.

Ministera goavana eo amin'ny Fiagonana ny ministeran'ny fanasitranana ary ananany anjara lehibe ny fanasitranana ny fianakaviana. Tsy tokony hiandry ny loza ho tonga ny Fiagonana vao taitra, fa toky hanaramaso akaiky ny olon'Andriamanitra ka hitondra ambavaka sy ho amin'ny fanasitranana ny olona raha vao hita fa misy mandringa kely eo amin'ny fianan'ny fianakaviana..

Tapitra.

C. TARI-DALANA AMIN'NY SORITR'ASAM-PIANGONANA

Pasteur Seth RASOLONDRABE,

Tonian'ny Soritr'asam-piangonana

C.1. FIARAH-A-MIVAVAKA ISAN-KERINANDRO

Araka ny efa voalaza amin'ny tari-dalana ankapobeny mikasika ny Soritr'Asam-piangonana dia tsy vita amin'ny herin-tsaina sy hafanam-po fotsiny izany. Mila ankinina amam-bavaka isan'andro izany. Amin'ny alalan'ny vavaka sy ny famakiana ny Tenin'Andriamanitra isika no maka saina avy Aminy mba hanaovana tsara ny asany.

Tsara ho marihina fa Jesoa Kristy izay tena Andriamanitra raha nanao ny asa izay nanirahan'ny Ray Azy dia nila nivavaka (Jereo Mar 1, 35). Nangetaheta fiaraha-mivavaka tamin'ny Mpianany koa Izy (Jereo Mat 26, 36-45).

Toy izany ihany koa ireo Apostoly, tena nilona tamimbavaka isan'andro teo am-panaovana ny asa nanirahan'ny Tompo azy ireo. Araka ny voasoratra ao amin'ny Efesiana 6, 10-18, ny vavaka dia isan'ireo fitaovam-piadiana izay tsy maintsy itafian'ny mpino. Hoy mantsy ny voasoratra : « ...ary mivavaha mandrakariva ao amin'ny Fanahy amin'ny fivavahana rehetra sy ny fangatahana, ka miambena amin'izany amin'ny faharetana sy ny fangatahana rehetra ho an'ny olona masina rehetra » (Efe 6, 18).

Mba hahazoantsika miroso haingana amin'izany fiaraha-mivavaka izany dia indro misy fitarihan-dalana ampitaina amintsika. Azo hatsaraina araka izay zavamisy eo an-toerana ity. Azo heverina fa tsy dia misy fandaniana ilaina satria azo atao any amin'ny toeram-piangonana na any amin'ny tokantranon'ny iray amin'ny Mpiandraikitra.

Toy izao no mety ho endrik'izany **Fiaraha-mivavaka isan-kerinandro izany**. Azo hatsaraina araka izay zavamisy eo an-toerana ity

■ **Toerana** : Fiangonana, na Tokantranon'ny iray amin'ny Mpiandraikitra

■ **Fotoana** : Ora iray na ora iray sy sasany no mety ho faharetan'ny fiaraha mivavaka ka izay andro mety maha afaka ny maro no anaovana izany. Misy manao izany isaky ny Azoma 6 ora hariva ka hatramin'ny 7ora 30 hariva. Misy amin'izany ora izany ihany fa ny Alatsinainy kosa.

■ Ny atao

Hira sy vavaka
Famakiana ny Salamo voatendry amin'io andro io
Hira sy vavaka indray
Famakiana ny teny voalahatra sy fanazavana fohy izany
Fiaraha-mivavaka
a)- *Tanisaina ireo ranom-bavaka (Ny Fiagonana, ny tsirairay ets...)*

b)- *Hira sy vavaka isan'andininy mandra-paha tapitry ny ranom-bavaka*

d)- *Famaranana Hira sy vavaka nampianarin'ny Tompo Azo atao ny miara-miala hetaheta sy mihinana mofo mamy ao aorian'ny fotoana.*

Fiangonana Protestanta Malagasy aty Andafy

Soritr'asam-piangonana FPMA

FANONTANIANA

Ny finoana

Ny asa vitako

Hafa

Tsy fantatro

6- Firy ny olona iray tokantrano aminao ?

Izaho irey

2

3

4 na mihoatra

Misaotra indrindra anao nanome fotoana sy namaly am-

Nom _____	
Adresse _____	
Code postal _____ Ville _____	Tél. _____
Remarques / Observations _____	

8- Sitrakao ve ny hamangian'ny Fiagonana anao ?

Miarahaba anao, tompoko !

Ra no

anarako, avy ao amin'ny Fiagonana FPMA

Manao fanadihadiana mikasika ny fivavahana izahay, ary te hahafantatra misimisy kokoa ny hevitry ny malagasy monina eto

Vonona koa izahay hifanampy amin'izay mitady sy mangetaheta zavatra mikasika ny fiainam-panahy.

Koa manana fotoana fohy ve ianao hamaliana fanontaniana tsotra mikasika ny fivavahana ?

Eny Tsia

(Rehefa voapetraka ny fanontaniana dia tanisaina ireo valinteny azo omena)

1- Mety azo fantarina ve, tompoko, ny antokom-pinoana na antokom-pivavahana misy anao ?

☐ Katôlika romanina	☐ Protestant
☐ Evanjelika	
☐ Silamo	☐ Israelita
	☐ Bodista
	☐ Hafa
☐ Tsy misy	

2- Manana fiagonana iangonana ve ianao ?

- Eny Tsia

3- Impiry eo ho eo ianao no mankany am-piangonana ?

☐ Isan'alahady	☐ Matetika
☐	☐ Indraindray
☐ mihitsy	☐ Tsy miangona

4- Mino sy mahatoky ve ianao fa raha miatrika ny fitsaran'Andriamanitra anio, dia ho isan'ireo olombonjenka handova ny fiainana mandrakizay ?

☐ Eny	☐ Antenaiko
	☐ Tsia
☐ Tsy fantatro	

5- Raha tonga eo amin'ny fitsaran'Andriamanitra tokoa ianao anio, ka anontanian'ny Tompo hoe "Inona no tokony hamelâko anao hiditra amin'ny lanitro ", inona havalinao Azy ?

C.2. Mikasika ny fanisam-bahoaka (recensement)

Ho fanajana ny lalàna misy sy hisorohana ny olana mety hitranga dia ilaina fahamalinana eo amin'ny fitantanana ny "fichier" misy ireo anarana sy adiresin'olona izay eo am-pelatanan'ny Komitin'ny Soritr'asam-piagonana.

Tsara ny manamarika fa natao ho fitaovana enti-miasa eo amin'ny fanatanterahana ny Soritr'asam-piagonana io "fichier" io, fa tsy natao hapanitaka na hozaraina amin'iza na amin'iza na hapanitaka sy havoaka na aiza na aiza.

Koa misy fepetra izay tsy maintsy raisina ho amin'izany.

Koa ny tompon'andraikirry ny tafo izay fantatry ny fiagonana sy ny fanjakana no tompon'andraikitra voalohany amin'ny fitantanana izany "fichier" izany, dia ny Mpitandrin'ny tafo izay Talen'ny Soritr'asam-piagonana rahateo, sy ny Filohan'ny tafo izay tompon'andraikitra voalohany eo anatrehan'ny Fanjakana. Koa tokony tsy hisy olona na iza na iza afaka hijery na hampiasa izany "fichier" izany raha tsy mahazo alalana avy amin'ireo olona voalaza ireo, ary raha tsy azon'izy ireo antoka fa tsy handika ireo fepetra voalaza etsy ambony.

D. ASA FANOMPOANA FITONDRA-M-PIANGONANA EO ANIVON'NY FIOMBONANA MANAO ASA MISIONA

"PASTORALE D'UNE COMMUNION EN MISSION"

Rev. Dr Jean A. RAVALITERA

Filoha Synôdaly, Filohan'ny FPMA

D.1. Famaritana ny atao hoe « Asa fanompoana Fitondram-piangonana » (Pastorale)

Raha faritana tsotra ny atao hoe asa fanompoana fitondram-piangonana (pastorale) dia ny asa tokony ho voalohany ataon'ny Mpitandrina, mifototra indrindra amin'ny fiandrasana ny ondrin'Andriamanitra, fikolokoloana ny tanimboaloboky ny Tompo, fanitarana ny ambaindain'ny fanjakan'Andriamanitra. Sokajy anankiray tsy maintsy ianarana eo amin'ny teolojia izany, ao anatin'ny taranja teolojia pratika, mahafaoka amin'ny ankapobeny ny fomba fiasa, ny fitaovana, ny soritr'asa hotanterahina, izay entin'ny mpitandrina manatanteraka ny asa fanompoana sy andraikitra nankinina taminy eo anivon'ny fiangonana manontolo. Nantsoina hanana andraikitra ao amin'ny fiangonana ny vahoakan'Andriamanitra rehetra (sacerdoce universel), fa tsy azo amaivanina mihitsy kanefa ny fisian'ny andraikitra manokana izay iantsoan'Andriamanitra mpitandrina. Asa fanompoana izany, kanefa tombom-pahasoavana tsy azo lavina. Noho izany, ao amin'ny asa fanompoana fitondram-piangonana dia tsy maintsy atao ho zava-dehibe mihitsy ny fitarihan-dalana ka hitsinjarana andraikitra eo amin'ny vahoakan'Andriamanitra efa resy lahatra. « Voazarazara ho samy hafa ny fanomezam-pahasoavana, nefo ny Fanahy Masina dia iray ihany. Voazarazara ho samy hafa ny fanompoana, nefo ny Tompo dia iray ihany. Voazarazara ho samy hafa ny asa, nefo Andriamanitra dia iray ihany, loharano ipoiran'ny asa rehetra ao amin'ny olona rehetra.» ¹ Korintianina 12, 4-6 -DIEM-

Ety ambonin'ny tany kanefa ny fiangonana fa tsy mbola any an-danitra, koa tsy azo amaivanina fa mila fampahatsiarovana mandrakariva fa ny olona kinendry amin'ny fanatanterahana ny asa fitondram-piangonana dia olona miaina eo anivon'ny fiaraha-monina voafaritra, ka manana fiantraikany amin'izy ireo ny tontolo manodidina azy ara-jeografia, ara-toekarena sy ny zava-misy eran-tany amin'ny ankapobeny. Ny votoatin'ny asa fitondram-piangonana dia mifototra voalohany min'ny fikolokoloana sy fanabeazana ny kristianina hitombo ara-panahy hahatsiaro fiombonana amin'ny firaisansy amin'ny Tenan'i Kristy, hahatsiaro tena fa misy ilân'Andriamanitra azy araka ny fanomezam-pahasoavana zarazaraina voalaza etsy aloha. Voalazanay ao amin'ny boky iray nosoratanay fa « endrika isehoan'ny fahasalamana ara-panahy eo amin'ny kristianina ny fahavononana handray andraikitra, fa tsy mpitazana fotsiny, na ho mpandrisika ny hafa, na ho mpitsikera fotsiny ny ataon'ny sasany kanefa tsy mahavita na inona na inona »⁸. Tsy vitan'olon-drery ny asa fanompoana, koa mandini-tena sy mitsara tena ny tompon'andraikitra voalohany raha toa ka tsy misy mety mandray andraikitra ny olona hafa : tokony ho midika izany fa tsy ampy ny fitaizana azy ireo, na tsy natao mihitsy. Satria tsy toeram-boninahitra ny asa fanompoana ao amin'ny fiangonana fa famaliana ny antson'ny Tompo ho mpiombona Aminy. Alaim-panahy koa mantsy ny tompon'andraikitra sasany hihevitra fa azy irey ny asan'ny fiangonana, koa ataony izay hahakivy ny hafa tsy hirotsaka mba hanomezana fahafaham-po ny avonavom-pony hiheveran'ny hafa azy ho izy irey ihany no mety hahafaty sy hahavelona ny raharaha. Tsy marina aratSoratra Masina mihitsy izany fiheverantena izany, fa

⁸ J.A. RAVALITERA, *Mifidy ny anjara tsara*, Antananarivo, TP FJKM, 1998, tak. 3-4

hoy i Jesoa hoe : « Lazaike marina dia marina aminareo fa izay mino Ahy dia hanao ny asa ataoko ihany koa; ary hanao asa lehibe noho izany aza izy, satria mankany amin'ny Ray Aho ». Jôhany 14, 12 – DIEM-

Ny asa fanompoana fitondram-piangonana dia asan'Andriamanitra arosony hampiasana olona antsoiny sy manaiky ny hiara-miasa aminy. Ny asa atao dia miainga ao anatin'ny fiangonana aloha, tanterahina amin'ny alalan'ny fanompoam-pivavahana (litorjia), fitorian-teny, fanolorana sakramenta, fitaizam-panahy, fampianaram-pinoana, fombana sy fampaherezana (accompagnement), ka ny sehatra iasana hanatanterahana izany dia manomboka ao an-trano fiangonana, izany hoe ao anatin'ny toerana natokana ivavahana aloha, vao alefa ho tafapaka hatrany amin'ny fari-piangonana soritan'ny tanàna, na akaiky na lavitra, misy ny fonenan'ny olona efa nanaiky ho isan'ny fiangonana misoratra ao amin'ny tafo. Amin'izany sokajin'asa izany, ny fomba enti-manatanteraka (méthodes pratiquées) dia ny fotoam-pivavahana, ny fanaovana dinika manokana amin'ny olona (entretien en tête à tête), ny asam-bondrona ihaonan'ny olona isan-tokony, ny fihaonam-bavaka ao am-piangonana na isam-paritra (cellules de prière), ny favoriana antsoina hampahalam-baovao sy ho fiofanana, ny fanontana boky sy tari-dalana ho fampianaram-pinoana sy fampiofanana ny tompon'andraikitra (manuels de catéchisme, d'éducation religieuse et de formation), ary fifamangiana samy tafo na samy sampana, na koa ao amin'ny fiangonana mpirahavavy, arahin'ny fihaonana hifampizaràna traikefa sy fifampiofanana araka ny fitakian'ny zava-misy .

Fa asa fanompoana fitondram-piangonana koa ny asa atao mivelatra mankany ivelany, asa fitoriana ny Filazantsara amin'ny asa atao (actes/deed) sy ny fiainana (vie/living), hikendrena ireo olona mbola tsy ao anatin'ny fiangonana mihitsy. Andraikitrty ny antsoin'ny Tompo ho « mpanarato olona » izany ; asan'ny mpiantso (héreau) hitaona ny olona hanatona sy hihaona amin'Andriamanitra. Sorohina mihitsy kanefa mba tsy hatao, satria tsy fahendrena mihitsy

sady tsy mahasoa akory, ny manao « fanjonoana ambovo », izany hoe ny mitaona ny olona efa kristianina any amin'ny antokom-pinoana hafa mba hiala any ka hanaraka ny antokom-pinoana misy ny tena (prosélytisme). Manimba fiombonana izany fomba izany.

Avy amin'ny famaritana ankapobeny ny asa fanompoana fitondram-piangonana araka ny voalaza ery aloha, dia misy ireto dingana telo ireto tsy maintsy lalovana eo amin'ny fanatanterahana ny asa :

Dingana 1 : Mahay mandinika tsara sy manao fanadihadiana mialoha ny momba ny tanimboly hiasana na ny sehatra hirotsahana (être un observateur attentif du terrain).

Fantatra fa malalaka sy midadasika ny saha hanatanterahana ny asa misiona, satria natao hikendrena ny olona rehetra sy ny olona manontolo izany, kanefa koa tsy maintsy faritana tsara ny asa maika sy ny miandry kely ary ny mila fotoana maharitra ; fantarina ny azo tanterahina mba tsy hijanona ho fikasana fotsiny ny hatao na ho lasa nofinofy fotsiny ihany.

Dingana 2 : Mikatsaka valiny mazava sy hentitra ho an'ny fanontaniana mitranga na ny olana atrehina ao anatin'ny zava-misy (donner une réponse précise dans une situation donnée).

Dingana 3 : Manome tolo-kevitra sy miroso ho amin'ny fombana(proposition et accompagnement). Hoalalinintsika amin'ny alalan'ny fanontaniana atolotra hodinihan'ny vaomiera atsangantsika amin'izao fiofanana izao ireo dingana telo ireo, ampiharina eo amin'ny sahan'ny fiangonantsika FPMA. Fa misy kosa ireto tari-dalana ireto arosonay hahafahantsika miroso bebe kokoa amin'ny fanatanterahana ny asa fanompoana fitondram-piangonana.

Ho fakafakaintsika tsara eo am-panombohana fa ny manao asa pastoraly ho amin'ny asa misiona dia tsy maintsy miainga amin'ny soritr'asa aloha. Hosoritsoritana manaraka izany ny tsy maintsy hisian'ny tanjona sy fomba amam-pitaovana enti-miasa voafaritra mazava tsara. Misy hatrany ny olana

ampoizina fa tsy maintsy atrehina, fa arahintsika fomba fikatsahana vahaolana rehefa tojo izany tokoa. Horesahina aorian'izany kosa indray ny toetra ilaina na ny fahaiza-manao takiana eo amin'ny asa misiona : izay ilaina hataon'ny mpitandrina, ny tompon'andraikitra isan-tokony tsy mpitandrina. Eo amin'ny asa misiona ao anatin'ny fiombonana dia mila fiaraha-miasa akaiky amin'ny mpitandrina sy ny tsy mpitandrina izay fantatra fa manana fanomezam-pahasoavana. Tsy ho mpiady hevitra sy mpanapakevitra mpanome asa hatao fotsiny no anjaran'ny komity samihafa eo amin'ny fiangonana, fa izay mpanome hevitra sy asa hatao dia tsy maintsy manaiky koa ny hirotsaka ho mpiara-manatanteraka araka ny tandrifiny ny tsirairay avy miainga avy amin'ny fanomezam-pahasoavana nomen'ny Fanahy Masina azy.

D.2. Ny manao asa pastoraly dia sahy manao soritr'asa eo anivon'ny tafo tsirairay avy (Oser des projets au niveau des églises locales)

Hoy ny hira fanevan'ny STK FPMA, hoe : « Mitsangàna ka avia, avia, sahia, avia torio Kristy ! ». Antso tsy ho azy ireo irery izany fa milaza ny tokony hataon'ny mpitory Filazantsara rehetra, indrindra izay nandray antso manokana hanao asa fitoriana. Tokony tsy hohadoin'ny fiangonana na oviana na oviana mantsy, fa antom-pisiany sy niantsoan'Andriamanitra azy, dia ny hanao asa misiona, history ny Filazantsara amin'ny fomba rehetra azo atao sy mifanaraka amin'ny fitondrantena maha-kristianina. Misy asa fanompoana iantsoana olon-drery (mission à vocation personnelle), fa misy kosa asa fanompoana iantsoana ny vahoakan'Andriamanitra miaraka (mission collective). Momba ity farany ity dia hoy ilay teologiana frantsay iray hoe : « Une église qui n'est pas missionnaire est démissionnaire », nadikanay malalaka hoe : « Ny fiangonana tsy mitory dia matory ». Fitandrovana ny fahaveloman'ny fiombonana ny fahasahiana handray andraikitra handroso hanao asa misiona ao anatin'ny sy mankany ivelany. Torimasom-panahy mitarika ho

amin'ny fahafatesana ny tsy mahita afa-tsya ny raharahan-tokantrano ao anaty rindrina efatra ao ka lany andro miady hevitra amin'izay tsy mampandroso fa mampitombo fifampiandaniana (clivage). Ny tsy mihetsika moa dia efa an-dalan'ny ho faty rahateo. Asa pastoraly ny fanolokoloana ny firaisana sy ny fiombonana mba hirosoana hanao asa misiona.

Mifandray amin'ny dingana voalohany izay voalazanay etsy ambony, ny tafo tsirairay dia tokony hanomboka hanao fanadihadiana ny zava-misy ankapobeny eo amin'ny faritra misy azy ka handalina ny zava-mitranga eo amin'ny tontolo manodidina azy, mba hahafahany manangana soritr'asa mifanentana amin'ny takian'ny vahoakan'Andriamanitra sy ireo sehatra hanaovana asa misiona (brosser un tableau global de sa réalité contextuelle : milieu rural, urbain, périphérie d'une métropole, population pauvre, bourgeoise, majorité étudiantine, proximité d'une société multiraciale). Avy amin'izany zava-misy no hahafahany manao safidy ny amin'izay omena laharam-pahamehana amin'ny zava-kendreny amin'ny asa misiona hataony (la réalité concrète permet de faire des choix adaptés de s'orienter en fonction des objectifs prioritaires). Rehefa fantatra mazava ny zavatra azo atao, dia moramora kokoa ny manentana ny fiangonana amin'ny fanatanterahana izany. Sady mampihetsika ny fiangonana tsy ho voafatotry ny fahazarana sy ny fikobonana ao amin'ny raharahan-tokantranony fotsiny izany, no manome aina vaovao ny fiangonana koa, satria mampivelatra azy. Hoy ity mpandinika iray rehefa milaza momba ny finiavana sy fahasahiana hanao soritr'asa izany, hoe : « Ny soritr'asa rehetra dia tokony hahatafara-dalana ny fahalalana ny zava-misy marina sy ny faniriana handeha hijery ny any an-kafa » (tout projet suppose la mise en relation de la connaissance de la réalité avec l'envie d'aller ailleurs)⁹. Ny fiangonana presbyteriana any Etazonia, mandinika sy manao izay hanomezana aina vaovao ny fiangonany, ao anatin'ny projet d'église ataony any, dia manao famaritana niainga avy amin'ny

⁹ Christian ALEXANDRE, *Oser des projets*, Paris, Éditions de l'Atelier/Éditions Ouvrières, 1996, p. 37.

fanadihadiana nataony miatrika ny zava-misy, antsoin'izy ireo hoe « Congregational Redevelopment », azontsika omena dika malalaka hoe « Fampandrosoana indray ny isan-tafo ». Hoy ny famaritana omen'ny PCUSA momba izany hoe : « Ny atao hoe fampandrosoana vaovao indray ny tafo iray (redevelopment of one congregation) dia ny fampitodihana ny asa fanompoana tanterahina ao aminy hifanaraka, na amin'ny iray ihany na ny roa miaraka amin'ireto : fiovana hita eo amin'ny zavatra ilain'ny olona, na ny zava-mitranga eo anivon'ny mpikambana, any amin'ny tafo any (réorientation du ministère à la lumière des modifications intervenues au niveau des besoins ou des circonstances parmi ses membres). Ny fampandrosoana indray dia mahafaoka miaraka ny ezaka iray sy ny fikasana iray vita drafitra tsara mba hahazoana mampitombo ny azon'ny tafo iray atao mikendry asa fanompoana mahomby eo amin'ny toerana misy azy (le redéveloppement inclut un effort et une intention planifiée pour augmenter les capacités de la communauté en vue d'un ministère efficace là où elle se trouve).¹⁰ » Raha lazaina amin'ny teny hafa izany famaritana izany dia azo atao hoe fiovam-po tsaroan'ny kristianina na ny tompon'andraikitra ao amin'ny tafo anankiray misy vahoaka kristianina mitsahatra tsy miahayah intsony ny amin'ny fahavelomany na tsia, ary tsy mandany andro mifampitsikera manoloana ny fahatsapany ny fahalemeny sy ny fitandrovany hitahiry ny lazany sy ny famirapiratany tany aloha. Ny fiovam-po eo amin'ny kristianina sy ny tompon'andraikitra o amin'ny tafo iray dia tsy inona akory fa ny fetezany arahim-piniavana hampivondrona ny hery rehetra ananany mba hamaly ny antson'i Kristy hanao asa misiona, ka hampiseho izany ho hita maso amin'ny alalan'ny fanaovana asa vaovao tsy voafehin'ny efa mahazatra fotsiny ihany mba ho fijoroana ho vavolombelona. Tsy mandeha ho azy ny asa fitoriana

¹⁰ Presbyterian Church (USA), *A Resource book for leaders doing training in Congregational Redevelopment*, New York, Evangelism and Church development National Ministries Division, 1995, section I-A-Handout I-1.

ataon'ny fiangonana fa tsy maintsy misy fahatapanhan-kevitra ary mitaky herimpo sy fahasahiana ary fitiavana omban'ny fisainana mba handanjalanja tsara izay azo atao sy ny ny tokony hatao. Ny tsy sahy miatrika zava-baovao hampandroso dia kanosa sy tsy ampy fitiavana ny asan'Andriamanitra, fa hoy ny Soratra Masina hoe : « Ny fitiavana mandefitra ny zavatra rehetra, mino ny zavatra rehetra, manantena ny zavatra rehetra, maharitra ny zavatra rehetra... » I Korintianina 13, 7 « Tsy manan-tahotra ny fitiavana ; fa ny fitiavana tanteraka mandroaka ny tahotra ; fa mampahory ny tahotra. Fa izay matahotra dia tsy mbola tanteraka amin'ny fitiavana. » I Jaona 4, 18 Eritrereto tsara àry, raha « tia an'i Jesoa Kristy tokoa isika ka vonona hanao ny asany», na tsia.

Fahadisoana lehibe sy fakam-panahy tokony horesena ny fanilihana ny tsy faharisihana hanao asa misiona amin'ny alalan'ny tsy fision'ny enti-manana ara-bola sy ny fandaliana andro eo amin'ny fitadiavana fanapanahan-kevitra. Saika aretina ateraky ny rafitra presbyteriana synodaly izany matetika (une erreur fatale à éviter : tout ramener au manque de moyens financiers et se laisser paralyser par les forces d'inertie engendrées par les lourdeurs administratives ou décisionnelles en partie causées par le fonctionnement du système presbytero-synodal). Indraindray dia ny tompon'andraikitra sasany fotsiny ihany no misaina ho afaka misolo ny vahoakan'Andriamanitra ka maka fanapanahan-kevitra tsy hanao na inona na inona afa-tsy ny efa mahazatra. Marina sy tsy iadian-kevitra mihitsy aloha fa tena zava-dehibe sy tsy azo amaivanina mihitsy ny fahasahiranana ara-bola ary tsy iadian-kevitra ihany koa fa mety tokoa ho vato misakana ny tsy hahafahana manao drafitr'asa sy manao asa mahomby izany. Kanefa, raha ny marina kokoa, ny disadisa manodidina ny fahasahiranana ara-bola dia enti-manarona ny tsy fision'ny finiavana hanao soritr'asa mazava tsara. Tsy ny vola ihany akory no fitaovana omen'Andriamanitra, fa ny harena voalohany omeny dia ny hery sy ny finoana ananan'ny olona. Tena tsy teny nataotao foana fa marina sy misy lanjany lehibe ny hafatra nomen'ny Tompo Jesoa, raha

naniraka ny fitopolo lahy Izy, hoe : « Aza mitondra kitapom-bola na kitapom-batsy ho anareo...»Lioka 10, 4, sy tamin'ny toriteny nataony tany antendrombohitra hoe : « aza manahy ny ho amin'ny ampitso fa ny ampitso hanahy ny azy. Ampy ho an'ny andro ny ratsy niseho ao aminy » Matio 6, 34. Tsy mety ny manaonao foana, fa ny tsy fisian'ny soritr'asa mazava tsara, arahin'ny fiahiana be ny amin'ny entimanana dia, sady manakivy sy mamono ny fahavononan'ny tsara sitrapo te hamaly ny antson'Andriamanitra hanao asa misiona, no mifehy ho an'ny tena ny fiheverana ny tokony hatao ka manimba ny fiombonana. Antsoina ny tafo tsirairay mba hitsirika ny fanomezam-pahasoavana rehetra mety ho nozaraina tao aminy ka hanome lanja sy hampiasa ireny mba hohoarana ny vato misakana tsy hirosoana amin'ny asa misiona. Manomboka amin'ny fahavelomany sy ny heriny ara-panahy izany (sa vitalité spirituelle) sy ny hafanampo mirehitra ao anatin'ny vahoakan'Andriamanitra ao aminy (la ferveur chaleureuse des fidèles), fa hoy ihany ilay mpandinika efa nolaizintsika teo am-piandohan'ity fizara voalohany ity, hoe : « Ny fanaovana soritr'asa dia mangataka fanampiny amin'ny fangatsiahana eo ampanaovana fanadihadiana, “herin'aratra mafana” hanaitra hampahazo vhana, hanaisotra hiala amin'ny fahazarana, hampisokatra ho amin'ny nofinofy aloha mba hahafahana mandroso hiatrika ny tsy fantatra izay matetika ny fiheveran'ny saina dia mandrisika handositra izany.» (Faire des projets demande un complément à la froideur de l'analyse, un “courant chaud” qui donne l'élan, arrache aux routines, ouvre au rêve, lance dans les aventures que la raison conseillerait parfois d'éviter)¹¹. « Izay sahy maty no mifono lambamena », hoy ny razantsika, ary « Eo am-pandrasàna no hahitana ny atiny. »

D.3. Ny asa fanompoana dia misy tanjona kendrena mazava tsara sy fomba amam-pitaovana

¹¹ Christian ALEXANDRE, *op. cit.*, p. 91

voafaritra tsara ihany koa (Des objectifs et des moyens bien définis)

Voalaza teo am-panombohana fa ny asa misiona hatao dia manomboka ao anatin'ny trano fiangonana aloha, ho an'ny vahoaka kristianina efa miombona ao amin'ny fiangonana, mba hahatonga azy ireo hahatsiaro fa misy ilàñ'Andriamanitra azy. Tsy tonga hiangona fotsiny izy ireo, satria tsy toerana natao ho fihalonana sy ho fialam-boly aorian'ny faharerahana azo avy amin'ny onjam-piainana andavanandro ny fiangonana, fa mila sakafom-panahy mahavelona izay hahatonga azy tsy ho tafandrimandry fa hihetsika handray andraikitra hampisehoana fa velona arapinoana ho tena vahoakan'Andriamanitra tokoa izy ka afaka mandray andraikitra amin'ny asa fanompoana tandrify azy. Hoy manko i Luther hoe: « Ny asa fanompoana dia an'ny vahoakan'Andriamanitra rehetra efa vita batisa aloha. (Le ministère est d'abord du ressort de tout le peuple des baptisés)¹² » Oharin'ny apostoly amin'ny vatana iray ny fiangonana, « Vatan'i Kristy ». Hoy ny Soratra Masina momba izany, hoe : « Fa tahaka ny tena iray ihany, anefa maro ny momba ny tena, ary ireo rehetra momba ny tena ireo, na dia maro aza dia tena iray ihany, dia tahaka izany koa Kristy. Fa Fanahy iray ihany no nanaovam-batisa antsika rehetra ho tena iray... Nefa ny momba ny tena tsy iray fa maro... Fa Andriamanitra efa nametraka izay rehetra momba ny tena, samy ho eo amin'ny tena araka ny sitrapony. Ary raha izay rehetra momba ny tena no tonga iray monja, aiza intsony izay tena ? » I Korintianina 12, 12-19 Aoka hotsarovantsika fa izay sary momba ny tena izay no fototra teolojika nentina nananganana ny fisian'ny Sampana samihafa ao amin'ny fiangonana. Ny fiangonana tsy manana sampana mihitsy ao aminy dia tahaka ny vatana iray sampona. Raha misy sampana tokony hitsangana ao amin'ny fiangonana kanefa tsy atsangana dia fambara izany fa mbola marary ny vatana ka mila fitsaboana

¹² Martin LUTHER araka izay lazain'i Gottfried HAMMAN ao amin'ny bokin'i Pierre BÜHLER sy Carmen BURKHALTER (edit.), *Qu'est-ce qu'un Pasteur ?* Genève, Labor et Fides, 1997, tak. 68.

satria tsy ampy fitomboana izy. Ny sampana efa misy na tokony atsangana, voafehy ao anatin'ny rafitry ny fiangonana, dia antsoina mba hanatanteraka ny fanomezana aina hampandroso ny fiangonana ho amin'ny fiombonana (les structures associatives de l'église sont appelées à entamer et à poursuivre leur démarche de dynamisation communautaire). Satria andraikiry ny sampana ny mamaritra mazava ny zavakendrena amin'ny fisian'ny fiangonana ary mandamina ny drafitra sy ny fandaharan'ny asa mifanaraka amin'ny zava-misy eo an-toerana tsirairay avy (ce sont elles qui ont la responsabilité d'établir des objectifs précis et d'organiser les plans et les programmes adaptés à chaque contexte particulier). Fantatsika tsara fa ny atao hoe Komity dia fitambaran'ny solontenan'ny sampana samihafa ao amin'ny fiangonana¹³. Tsy azo neverina ho komitim-piangonana mihitsy raha tsy misy afa-tsy ny diakona fotsiny na ny birao ao amin'ny fiangonana no mahatapa-kevitra amin'ny raharaha rehetra, koa tsy tokony hisy fanapahan-kevitra raisina momba ny fiainam-piangonana mihitsy raha tsy misy feon'ny sampana izay misy ao ka tokony ho mpiaramatanteraka izany amin'ny mpitandrina sy ny Birao. Ny fananganana vaomiera samihafa ao amin'ny fiangonana dia natao hanampy hanatanterahana izany andraikiry ny Komity izany.

Mialoha ny handrafetana drafitr'asa hananganana soritr'asa hotanterahina mandritra ny fotoana mitohy ao amin'ny fiangonana, dia ilaina ny mamantatra aloha ny mety ho aretina mikiky mety tsy hampandeha ny asa, ka ny fitsaboana izany aretina izany no hahafahana manao asa misiona maharitra sy mahomby. Kennon Callahan, teôlojiana amerikana iray nandalina manokana momba ny fomba fanaovana asa misiona ho fampandrosoana ny fiangonana avy ao anatiny¹⁴, dia nametraka fanalahidy na fomba fanao manokana roa ambinifolo (douze clés ou caractéristiques primordiales) neverina fa hampahomby ny soritr'asa fanaovana asa misiona eo an-toerana. Ny enina

¹³ Jereo ny Statuts sy ny Fitsipika Anatiny amintsika FPMA.

¹⁴ Kennon L. CALLAHAN, *Twelve keys to an effective Church*, San Francisco, Harper, 1983.

amin'ireo « fanalahidy » ireo dia miompana indrindra amin'ny lafiny fifandraisana (ordre relationnel), fa ny enina sisa kosa, dia miompana amin'ny fanatanterahana asa (ordre fonctionnel).

1. Zava-kendrena roa na telo manokana sy azo tanterahina tsara ho fampandrosoana ka hahazoana manangana vondrona mafy orina (deux ou trois objectifs spécifiques et concrets de développement qui impliquent de groupes solides).
2. Tsy maintsy ezahina ny hananan'izay omena andraikitra faharishana hampahazoto azy hanatanteraka ny andraikiny (Il est nécessaire de donner une motivation claire et effective pour susciter l'engagement des responsables).
3. Famangiana voarindra tsara sy ara-potoana ataon'ny mpitandrina sy ny tompon'andraikitra sasany any an-tokantranon'ny kristianina na efa ao anaty sampana izy na vao hotaomina, ary indrindra ireo kristianina monina lavitra sy ireo kristianina vaovao tonga ao am-piangonana (visites régulières du pasteur et des laïcs responsables aux membres déjà impliqués dans les structures associatives de l'église d'abord, aux autres qui n'y sont pas encore, aux distancés et aux nouveaux venus).
4. Fanompoam-pivavahana iainana, tsara omana sy hahatsapan'ny vahoaka kristianina fa mandray anjara tokoa izy. Iarahan'ny mpitandrina manomana amin'ny tarika azo antoka sy manana fahaiza-manao mety tsara izany (vie cultuelle communautaire dynamique organisée par le Pasteur et par une équipe compétente et attentive). Tsarovy tsara fa tsy ataotao foana akory ny fandrafetana litorja. Misy dikany avokoa na ny teny fidina ampidirina ao anaty fanompoam-pivavahana, na ny hira, na ny vavaka, fa tsy araka izay tian'ny mpitarika fotsiny akory. Ny litorja no ahitana ny sokajim-piangonana misy ny fiangonana iray ka avy hatrany dia hahafantaran'ny any ivelany ny fototra teôlojika misy azy. Misy rafittra arahina (structure) efa iombonan'ny sokajim-piangonana rehetra (fiangonana sakramentaly, loterana, réformés) fa tsy azo ovana fotsiny araka ny itiavana azy ny fandrafetana litorja, ka ny votoatiny

(fond) dia tsy miala amin'izany rafitra izany, fa ny endrika ivelany (forme) no mety azo ovaovana.

5. Fananganana tarika manokana miandraikitra ny fandraisana ny olona tonga sy ny fanatonana akaiky ireo mikatsaka ny fototra niaviany, ny maha-izy azy, mbamin'ny manana hetahetam-panahy manokana mandoro mila hotonena (création de groupes relationnels d'accueil spécialisés dans l'accueil de personnes en quête de racines, d'identité, d'appartenance et approche de ceux qui ont des soifs spirituels brûlants à assouvir).

6. Tompon'andraikitra mahay ny asany ary afaka mifandray tsara amin'ny olona sy afaka manetsika vondrona amin'ny sehatra ilana fanatanerahan-javatra (responsables compétents sur le plan relationnels et dans la dynamique de groupe).

7. Fandaminana voalanjalanja tsara miaraka amin'ny fomba fanapahan-kevitra tsara orina sy eken'ny maro an'isa (organisation rationnelle ainsi qu'un processus décisionnel démocratique et stable).

8. Fandaharana mifanaraka tsara amin'ny zavatra ilaina, vokarin'ny olona vita fiofanana ambony, afaka mamoron-javatra, kinga sy afaka manome valiny ny filana ara-panahy (programmation adaptée établi par un personnel hautement qualifié, créatif, énergique et apte à répondre à un large éventail de besoins religieux).

9. Fahaizana miara-miasa eo amin'ny samy tompon'andraikitra ka tsy misy mamingana ny ezaka hataon'ny hafa fa mifanampy sy mifameno tsara amin'ny fandraisana andraikitra araka ny fahaizan'ny tsirairay. Finiavana hampisy mangarahara ka hanaovana ho zava-dehibe ny fampahalalam-baovao sy ny fifampizarana traikera.

10. Ny tompon'andraikitra rehetra ao amin'ny fiangonana dia mila sy tsy maintsy manana fahalalana tsara ny maha-sarobidy ny zavatra takiana aminy momba ny andraikiny aloha, ary tsy maintsy vita fiofanana tsara amin'ny fanatanerahana izany andraikitra izany (Tous les responsables ont besoin et doivent avoir une bonne information sur

l'importance de leurs responsabilités, ainsi qu'une bonne formation).

11. Fanomanana sy fitadiavana fomba hahazoana enti-manana ara-pitaovana sy ara-bola ka ilaina ny hisian'ny vondrona kely afaka mandalina sy mikaroka hevitra mahomby sy mifanaraka amin'ny toetra kristianina hahazoana izany.

12. Fiainam-bavaka amin'ny sehatra rehetra, ny asa rehetra, ametrahana eo ambany fitarihan'Andriamanitra izay asa misiona tanterahina ao anatiny sy ataon'ny fiangonana.

Ny fiaraha-monina aty Frantsa dia miteraka olana sy fahasahiranana ho an'ny fiangonana noho ny zava-misy eo amin'ny fiovan'ny toe-tsaina ankapobeny etsy andaniny ary ny tontolo politika etsy ankilany. Hoy ny fanamarihana nataon'i D. Hervieu-Léger, sociologue sady teologiana frantsay iray, momba ny fiantraikan'ny « fandrosoana » eo amin'ny toe-tsaina : « Na aiza na aiza toerana handrosoan'ny fomba maoderina, miaraka amin'izany ny demokrasia politika, ny fandrosoana ara-teknolojia, ny fitomboan'ny tanan-dehibe, ny fanaovan-taozavatra,... dia mihena miaraka amin'izay ny fanomezan-danja ny lafiny ara-pivavahana eo amin'ny fiaraha-monina, ary miaraka amin'izany koa, ny anjara toeran'ny rafitra ara-pivavahana eo amin'ny fiainan'ny olona andavanandro. » (partout où la modernité avance, et avec elle, la démocratie politique, le développement technologique, l'urbanisation, l'industrialisation,... l'importance sociale de la religion diminue, et avec elle, la présence des institutions religieuses dans la vie publique)¹⁵ Fantatra fa nisy fiantraikany be dia be tamin'ny fiangonana, indrindra fa ny protestnta, ny lalàna momba ny fisarahan'ny Fiangonana sy ny Fanjakana. Nanjary voatosika an-jorom-bala (marginalisée) tamin'ny fiaraha-monina ankapobeny ny Fiangonana, ka tonga tahaka ny fikambanana kely tsy afaka misahana afa-tsy ny raharahan-tokantranony (association cultuelle de droit privé) ny tafo isan-tanàna. Nitaky fifanatonana eo

¹⁵ Danièle HERVIEU-LÉGER, « Permanence et devenir du religieux dans les sociétés européennes », *Autres Temps*, juin 1993, p. 33.

amin'ny samy fiangonana izany, satria tsy misy mahavita tena irery intsony fa tsy maintsy mifanohana. Etsy andanin'izany koa kanefa, rehefa tsy nisahana ny fitaizana ankabopeny momba ny fahaiza-miaina eo amin'ny fiaraha-monina ny fiangonana (instruction morale et civique) dia very toky azo itodihana sy iankinana ny ankamaroan'ny olona (perte de répères). Noararaotin'ny antokom-pivavahana sasany, na mitonon-tena ho kristianina na tsy kristianina izany, koa nanjary nampahatahotra indray ny « fivavahana » noho ny nataon'ireo sekta izay tafahoatra ny fifehezany ny fiainan'ny olona ka lasa tsy mamelona sy manome hery fa manandeo. Misy olana lehibe araka izany ny firosoana eo amin'ny asa misiona, fa tsy maintsy hohoarana aloha ny fiahiahiana avy amin'ny mpitondra fanjakana etsy ankilany satria sarotra amin'ny mpitondra sasany ny manavaka ny fiangonana « aradalàna » sy ny antokom-pivavahana mety hitera-doza ; ny olona efa tao anatin'ny fiangonana koa, etsy andaniny, nihena ny hafanampony ary mitombo isa ny tsy te hirotsaka lalina intsony fa tonga mpitazana eny ivelany sy mandray anjara tsindraindray sisa. Manampy izany rehetra izany ny baranahiny hitan'ny kristianina amin'ny fomba fiainan'ny tompon'andraikitra sasany, ny fanaovan'ny sasany ny fiangonana ho toy ny fikambanana tsotra eto amin'izao tontolo izao, ny fanagejana ny fananan'ny fiangonana ho toy ny fananan'ny tena manokana, ampi'an'ny adilahy ateraky ny tsy fitovian-kevitra sy ny fikatsaham-pahefana ataon'ny sasany ao anatin'ny fiangonana, manosika ny olona maro hihataka noho ny fahadisoam-pantanenana. Izany zava-misy izany no mahatonga ny firoboroboan'ny fiangonana antsointsika hoe « évangéliques » eo ankilan'ny fiangonana arantara (églises historiques) mihena an-toerana, satria hitan'ny olona fa any amin' ireny « évangéliques » ireny dia tsapan'ny kristianina tsotra mangetaheta fiainam-panahy fa matotra kokoa ny fiainam-panahy sy ny fifehezana ary omeny lanja ny fifikirana amin'ny tenin'Andriamanitra sy ny fivavahana. Misy lesona azontsika raisina ao amin'ny fitondram-piangonana ato anatin'ny FPMA izany. Maro amintsika manko no te

haka tahaka ny fiainan'ny fiangonana vazaha trrainay, kanefa tsy ny lafiny eo amin'ny fiainam-panahy (côté spirituelle) no omena lanja fa ny lafiny ara-pananana sy fitaovana fotsiny(côté matérielle). Toa raharaha-bola sy fanangonam-pitaovana no mibahan-toerana amin'ny asam-piangonana fa tsy ny lafiny ara-panahy. Kanefa, na dia ny fiangonana any an-tanindrazana aza ankehitriny, miatrika ny firoboroboan'ny sekta, dia efa nanomboka mahatsiaro tena ka lasa nirona kokoa amin'ny fanomezan-danja ny fitaizam-panahy sy fiainam-bavaka fa tsy tahaka ny tany aloha. Nihoaran'ny toetr'andro sy tsy mifanaraka intsony amin'ny zavatra takiana sy ilain'ny olona ny fiheverana fa mety ho vitan'ny toriteny sy ny asa ao ampiangonana fotsiny ny fitaizam-pinoana; voatery ny fiangonana mikaroka izay hahafahany manatona bebe kokoa ny vahoakan'Andriamanitra, indrindra fa izay tsy tonga intsony ao am-piangonana. Iaraha-mahita koa fa, na dia manalavitra ny fiangonana aza ny olona, dia mila ny fiangonana ihany izy amin'ny lafin-javatra sasany eo amin'ny fiainany heveriny ho tena zavadehibe sy tokony hanatonany an'Andriamanitra (batisa, mariazy, aretina, fandevenana).

Mila fijerena akaiky koa ny fandraisana ny olona tonga ao am-piangonana (accueil), na ny efa trrainay na ny vaovao. Mahakivy olona maro ny fitsitokotokoan'ny efa mifankahalala sy mifankahazatra ao ampiangonana, hany ka ireo tsy manana namana sy ny vaovao dia tsy mahita izay atonina sady tsy misy mpijery fa manjary mahatsiaro tena ho toy ny vongana miavaka tsy tokony hiditra ao anatin'ny vongana efa misy (intrus).

Tsy misy intsony tafo iray voafaritra amin'ny toerana tokana, fa miparitaka ny fonenan'ny vahoakan'Andriamanitra. Tsy mbola tonga amin'ny tanjona fihavaozana momba ny fanaovana fotoam-pivavahana isika ankehitriny, fa tsara fotsiny ihany ny mba mahafantatra ny ataon'ny fiangonana sasany. Tandrovina ny fiombonana sy firaisan'ny fiangonana. Ny fanaovana fanompoam-pivavahana isam-paritra toy ny ataon'ny fiangonana sasany ankehitriny dia dingana iray any aoriana ho an'ny fiangonana efa mafy orina, ny

fitsinjarana ny fotoam-pivavahana tsy ho andro iray ihany fa araka ny fotoana mety hahafahan'ny olona dia miankina amin'ny fananana toeram-pivavahana azo ampiasaina amin'ny fotoana rehetra.

Mety ho azo atao kosa kanefa ny fandaminana ny fitsidihana araka izay mety sy azo atao. Tsy azo sarahina mihitsy amin'ny asa fitoriana ny filazantsara sy ny fanatanterahana asa misiona ny famangiana. Manana fototra teôlojika rahateo izany, satria ny vanim-potoana ankalazaintsika kristianina (fetim-piangonana) dia mifamatotra akaiky ara-tantara amin'ny famangian'Andriamanitra antsika olombelona avokoa (Noely, Paska, Pentekostra). Ny olona mamangy dia mivonona hizara teny soa mahafaly ka hampahatsiaro ny olona vangiana ny fitiavan'Andriamanitra azy amin'ny alalan'i Jesoa Kristy ary manoro azy ny anjara toerana misy azy sy ananany zo ao anatin'ny fiombonan'ny mpino (le visiteur doit être en mesure d'adresser à la personne visitée une bonne parole qui la replace dans l'amour de Dieu en Christ et lui indique sa place au sein de la communauté des croyants).

Toetra ilaina na ny fahaiza-manao ilaina amin'ny asa misiona

Hoy L. E. Schaller, teolojiana amerikana, momba ny safidy tokony hataon'ny fiangonana amin'ny fananganana soritr'asa mikasika ny asa misiona hataony ao anatiny sy mankany ivelany : « Tsy azo ihoarana mihitsy amin'ny fananganana drafitra sy fandaharan'asa, ny fananana mpiasa vita fiofanana tsara sy ambony, ka afaka mamoron-javatra, manana hery, olona manana fahaizana manokana ka afamamokatra tsara ka mamaly ny filana ara-pivavahana sy izay tadiavin'ny olona manokana ho azy » (un élément essentiel dans la construction d'un projet et un programme de redynamisation de l'église est d'avoir un personnel hautement qualifié, créatif, énergique, et des spécialistes productifs qui savent répondre à un large éventail de besoins religieux et personnels)¹⁶. Tokony hanana « professionnalisme » ny

¹⁶ Lyle E. SCHALLER, *Choices for Churches*, Nashville, Abington Press, 1990, tak. 41-44.

tompon'andraikitra ary itadiavana tohana ara-bola ampy hahafahanana mamolavola fandaharan'asa misy isafidianana sy tonga lafatra (programmes variés de qualité). Tsy mandeha ho azy koa kanefa fa mila fahaizana manokana ny fampahafantarana ny asa hotanterahina, satria miankina amin'izany fahaizana mampaha-fantatra izany no hananan'ny olona fahatokisana ny fikambanana rehetra manao ny asa hatramin'ny fiangonana akory aza.

Tsy azo sarahina amin'ny maha-fiangonana ny fiangonana ny filana olona manokana voaofana tsara manao ny asan'ny mpitandrina. Hadisoan-kevitra lehibe mihitsy ny fiheverana fa ny mitarika fanompoam-pivavahana sy mizara sakramenta ihany no ilana mpitandrina. Hoy P. Bühler, teôlojiana suisse, manizingizina ny hasarobidin'ny filana mpitandrina eo amin'ny fiangonana : « Ny Fiangonana sy ny asa fanompoana pastoraly dia zava-dehibe roa mifamatotra tsy azo sarahina, fa ny fisian'ny fiangonana dia miankina amin'ny fisian'ny mpitandrina, ary ny fisian'ny asan'ny mpitandrina dia mifamatotra amin'ny fisian'ny fiangonana » (l'Église et le ministère pastoral sont deux grandeurs corrélatives, que l'existence de l'Église est liée à celle du ministère pastoral, et l'existence du ministère pastoral est liée à l'existence de l'Église)¹⁷.

Tahaka ny fitarihana orkestra iray misy mpitendry zava-maneno isan-karazany ny asan'ny mpitandrina, koa mpandrindra sy mikatsaka ny fiombonana hahatsara ny atao izy, fa tsy avondrona eo aminy avokoa akory ny fampandehanana ny raharaha rehetra. Tokony ho tsarovany sy ho tsarovany vahoaka kristianina tarihiny mandrakariva ny tsy tokony hahafaty fa hitohizan'ny fiainan'ny fiangonana hatrany na rehefa tsy eo intsony aza izy, tahaka ny tsy naha-teo azy tamin'ny niorenan'ny fiangonana.

Ireto kosa àry ny toetra fito ilaina amin'ny mpitandrina vita fianarana sy tsara ofana ho amin'ny asany:

1. Mahafantatra tsara amin'ny ankapobeny ny fiainan'ny fiangonana misy azy ny mpitandrina ka

¹⁷ Pierre BÜHLER, Carmen BURKHALTER (édit.), *Qu'est-ce qu'un pasteur ?*, op. cit., tak. 23.

miezaka sy mianatra hahafantatra ny filana arapanahy tadiavin'ny vahoaka kristianina ao amin'ny tafo izay tsidihany ara-potoana voarindra tsara ka omeny sakafom-panahy azo antoka tsara (il doit avoir le souci de la globalité de sa communauté et apprendre à connaître les besoins spirituels des fidèles qu'il visite régulièrement et auxquels il donne une nourriture spirituelle solide).

2. Vita fiomanana ihany koa mba hitory ny Filazantsara sy hizara Teny Fiainana mifanaraka sy antonona ny olona tsy mahalala an'i Kristy sy tafasaraka amin'ny fiangonana izy (il sera également préparé à évangéliser et à donner une parole adaptée à ceux qui ne connaissent pas le Christ et sont éloignés de l'Église).

3. Manana fahalalana teôlojika ampy izy ka afaka hamaly tsara ny fanontanian'ny olona rehetra amin'izay mahaliana azy ireo, amin'ny fomba mazava sy takatra tsara, ary koa afaka mampianatra sy mitaiza ny vahoaka kristianina ao amin'ny fiangonany mba hitombo finoana sy hiroborobo arapanahy izy (il a un bagage théologique suffisant pour apporter une parole théologique pertinente à tous et sera apte à prêcher de manière audible et compréhensible, de même qu'il saura enseigner et œuvrer à l'édification des membres de son église locale).

4. Tsy tokony hiala andraikitra na tsy avela handray andraikitra amin'ny fitantanana ny fiainan'ny fiangonany izy ka hiezaka tokoa amin'ny fampandrosoana ao amin'izany (il doit assumer sa responsabilité et ne doit être mis à l'écart de sa fonction administrative dans le cadre de la gestion de sa paroisse et il contribue au bon fonctionnement ecclésial).

5. Manana fijery mazava sy mahafantatra tsara ny zava-kendrena izy, ka hitarika amin'ny herimpo sy hakingana ny mpikambana mandray anjara ao amin'ny fiangonana amin'ny fanatanterahana ny soritr'asa iombonana (possédant une claire perception des objectifs à atteindre, il saura conduire

avec dynamisme et entrain l'ensemble des membres engagés vers la concrétisation des projets communs).

6. Mpandamina sy mpandrindra asa mahay tsara izy, ka hanao drafitra voarindra araka ny fotoana mahamety izay hatao, dia hamaly izay andrasan'ny tsirairay avy izy ka hanamafy ny fiaraha-miasa sy ny fiombonana ao amin'ny fiangonana (bon organisateur, il planifiera les programmes mis en œuvre selon un calendrier équilibré qui puisse répondre aux diverses attentes des uns et des autres et renforcer ainsi la cohérence de la vie ecclésiale et la communion des fidèles).

7. Miezaka izy hahay handrindra ny fandaharam-potoanany manokana mba hahafahany manao asa mahomby eo amin'ny fiangonana, kanefa koa tsy hanelingelina ny fiainany manokana sy ny fiainan'ny ankohonany ary andraikitra raisiny any ivelan'ny fiangonana izany (il veillera à la bonne gestion de son calendrier personnel afin d'opérer avec un maximum d'efficacité au service de sa communauté sans négliger sa vie privée et familiale, ainsi que ses activités extra-ecclésiales).

Satria ny mpitandrina no fitaratra hitarafan'ny olona eny ivelany ny fiainam-panahy sy ny fitondrantena mahamendrika avy amin'ny fiombonana ao amin'ny fiangonana, dia ezahina ny mba tsy hananany fahasahiranana ara-piainana ka hahafahany mizara fifaliana sy fanantenana amin'ny fiainana miaraka amin'i Kristy eo anivon'ny fiangonana misy azy. Ny fananany filaminan-tsaina no hahafahany mandamina ny korontana sy ny fifampiandaniana mety mitranga ateraky ny tsy fitovian-kevitra eo amin'ny fanatanterahana asa iombonana ao amin'ny fiangonana. (Représentant la figure spirituelle et morale de premier plan, il est nécessaire qu'il n'ait pas de souci matériel afin de pouvoir transmettre la joie de vivre et espérance en Christ à sa communauté. Son équilibre psychologique doit lui permettre de gérer les tensions et conflits engendrés par le travail de groupe dans sa communauté).

Toetra ilaina ho an'ny mpitandrina ireo, kanefa azo afandra ihany koa ho an'izay tompon'andraikitra mety

hirotsaka eo amin'ny fanatanterahana ny asan'ny fiangonana. Ny fanoritsoritana izany toetra izany akory tsy azo atao fomba hanilihana tsy hanaovana na inona na inona. Fa zava-dehibe kosa ny fanekena fa tsy tokony ho fanandramana asa na fanaovana kianjoanjo ny asa misiona hataon'ny fiangonana. Mila fiosanana mandrakariva ary tsy maintsy mivonona hiofana ny tompon'andraikitra rehetra. Samy fahavalon'ny fandrosoana, na ny fiheverana ho mahalala ny zavatra rehetra kanefa miankina amin'ny kely mba fantampantatra fotsiny ihany, na ny finiavana tsy hanao zavatra mihitsy fa lany andro mitanondrika ao anatin'ny fiheveran-tena ho tsy mahomby na dia tsy nanomboka akory aza. Hoy ny ohabolantsika malagasy hoe : « Ny tao-trano tsy efan'ny irery. Ny asa avadidrano tsy vita tsy ifanankohonana. Tsy misy mangidy tsy andramana, fa na masiaka aza ny sakay rehefa ifanarahana telina ihany. »

Fehiny

Fantaro tsara ny atao hoe fiangonana fa tsy fikambanana toy ny fikambanana tsotra rehetra akory izany.

Saintsaino tsara ny fiombonana fa marika ahafantarana ny maha-Kristianina antsika izany, miombona amin'i Jesoa Kristy Lohan'ny Fiagonana, ary miombona amin'ny rahalahy sy anabavy mpiara-manompo nantsoin'ny Tompo hanohy ny asany ety an-tany.

Tsy maintsy misy mandrakariva ny olana sy ny vato misakana ny asa misiona. Ny asa pastoraly dia fikatsahana hitady vahaolana sy fanentanana ny tsirairay handray andraikitra araka ny tandrifiny azy avy. Ny tsy te hanao zavatra ihany no mandany andro mitady fahasahiranana, ary ny malai-mihetsika no manaiky andevozin'ny tsy fananan-kery sy tsy fananam-potoana. Nomen'Andriamanitra saina handinika isika ka tokony ampiasaina izany. Nomen'andriamanitra hery sy fananana isika ka tokony ampiasaina izany amin'ny fanompoana Azy.

« Ary ho an'izay mahay manao mihoatra noho ny zavatra rehetra, eny, mihoatra lavitra noho izay angatahintsika na heverintsika aza, araka ny hery izay miasa ato amintsika. Ho Azy anie ny voninahitra ao

amin'ny fiangonana sy ao amin'i Kristy Jesoa hatramin'ny taranaka farany indrindra mandrakizay mandrakizay. Amena.

Kristy Loha no itomboan'ny tena rehetra (izay akambana sy ampiraisina tsara) noho ny fifanompoan'ny isan-tonony, araka ny fiasan'izay rehetra momba azy amin'izay mety anjara asany avy ka hampandrosoany ny tenany amin'ny fitiavana. » Efesiana 3, 20-21 ; 4, 15-16;

TROYES, jolay 2005

E. FIARAHAN-DALANA NA FOMBANA SY FIFANAMPIANA ARAKA NY FILAZANTSARAN'I JAONA

Pasteur Seth Rasolondraibe

Talen'ny Soritr'Asam-Piangonana

Raha mamaky ireo Epistily nosoratan'i Paoly isika, dia hahamarika fa zavatra tokana no kendreny ho an'ireo olona nasaina notandremany dia ny hahatonga azy ireo ho « **tanteraka** » na « **tsy manan-tsiny** » eo anatrehan'Andriamanitra.

Hoy ny Apostoly Paoly ao am'ny Kol 1, 28: « Izy (Jesosy) no torinay, ka samy anarinay sy ampianarinay amin'ny fahendrena rehetra ny olona rehetra, mba samy hatolotray ho tanteraka ao amin'i Kristy izy rehetra ».

Ny teny hoe “**tanteraka**” dia adikan’ny 1Kor1, 8 hoe « **tsy manan-tsiny** ». Ny dikan-teny hafa koa dia « **matotra** ». Io no teny mahavantana ny olona matetika. Matotra ara-tsaina na matotra ara-pahahy. Matotra amin’ny fifandraisana amin’ny tena ihany, matotra amin’ny fifandraisana amin’ny hafa, matotra amin’ny fifandraisana amin’Andriamanitra.

Mifanandrify indrindra amin’ny zava-kendren’ny atao hoe **Fombana sy Fifanampiana** izany. Mifanandrify koa amin’ny zava-kendren’ny Soritr'Asam-Piangonana dia ny hahamatra ny Mpino tsirairay, ny Tafo tsirairay ary ny FPMA manontolo.

Inona no azo amantarana na ilazana fa matotra na tsy matotra ny olona iray, na ny vondron’olona na Tafo iray?

Ny apostoly Paoly ihany no mamaly izany ao amin’ny 1Kor3, 1: “Ary izaho, ry rahalahy, tsy nahazo niteny taminareo tahaka ny amin’izay araka ny Fanahy, fa tahaka ny amin’izay mbola nofo, dia tahaka izay mbola zaza ihany ao amin’ny Kristy”.

Tsara marihina eto aloha fa araka ny voalazan'I Paoly eto, fa samy ao amin'I Kristy ny rehetra, na zaza na tsy zaza.

Ny atao hoe matotra dia tsy araka ny nofo fa araka ny Fanahy. Ny atao hoe matotra dia tsy zaza intsony. Ahoana no fisehoan’izany tsy fahamatorana na fahazazana izany eo amin’ny olona iray?

- Mila fankasitrahana mandrakariva.
- Matahotra ny hahazo tsiny ka mandositra andraikitra.
- Mahatsiaro ho meloka mandra-kariva.
- Te hanjakazaka amin’ny hafa

Tao Korinto ny fisehoan’ny fahazazana koa dia ady sy fisaratsarahana ary fatotry ny fahotana maro samihafa: ohatra fijangajangana.

Ny fanamarihana azo atao sahady eo anatrehan’ny zava-kendren'i Paoly sy eo anatrehan'ireo dikan-teny (tanteraka, tsy manan-tsiny, matotra) dia izao :

Tsy hery na fahaizana na fahefan’olombelona no mahavita izany asa lehibe izany dia ny hahatonga ny olona iray na fikambanan’olona ho matotra, ho tanteraka ao amin’ny Kristy, tsy hanan-tsiny eo anatrehan'Andriamanitra.

Araka ireo fanambaran'i Paoly ireo ihany dia asa lavitr'ezaka izany, mbola ho lava ny lalan-kaleha vao ho tonga amin’izany hoe “tsy zaza intsony”.

Fantetry ny Tompo izany. Izany no nahatonga azy nanaiky na nanolo-tena ho Mpiara-dia amintsika na Mpomba antsika: “**Indro izaho momba anareo mandrakariva mandrapahaton-gan'ny fahataperan'izao tontolo izao...**” Ao amin’ny Jao 14, 16: “**Izy hanome anareo Mpananatra (Mpanampy) hafa mba ho eo aminareo mandrakizay**”:

Jesosy sy ny Fanahy Masina no Mpiara-dalana sy Mpanampy antsika voalohany indrindra. Izao no voalaza tamin’ny maraina teo: “Matetika misy

Mpomba na olona manampy na mitantana ny hafa mihevitra azy ho ambony sy tanteraka ary mahay noho ny hafa". Tena misy tokoa izany. Inona no mahatonga izany? Fanadinoana fa Jesosy no tena Mpomba, ny Fanahy Masina no tena Mpanampy. Raha tsy omban'i Jesosy isika eo amin'ny fombàna ny hafa, raha tsy ampian'ny Fanahy Masina eo amin'ny fanampiana ny hafa dia ho tsinontsinona izany.

E.1. Ny Filazantsaran'i Jaona

Ao amin'ny Filazantsaran'i Jaona no ahitantsika ohatra maro momba ny fomba nanaovan'ny Tompo an'izany Fombana sy Fanampiana izany fony Izy tety an-tany. Raha ny eo amin'ny lafiny fandinhana ny Soratra Masina no jerena dia azo ambara fa mbola maro ireo fanontaniana mikasika ity Filazantsaran'i Jaona ity. Maro koa ny fomba azo entina mamaky ity Filazantsara ity. Anisan'ireo izay iarahantsika mijery anio: anisan'izay iarahantsika atao androany ny mamaky ny Jaona amin'ny lafiny pastoraly. Inona no hevitr'izany? Ny Filantsaran'i Jaona dia anehoana ny lafiny maha MPIANDRY ondry na Pasteur an'i Jesosy. Antony roa no azo ilazana izany:

Ny 20, 31: "**Fa voasoratra izao, mba hinoanareo fa Jesosy no Kristy...**" Azo lazaina fa ho fitaomana ny olona hino no kendren'i Jaona. Azo lazaina koa fa ny "hitoeran'ny olona amin'ny Finoana".

Ao amin'ny Jaona 10 Jesosy dia milaza mihitsy fa Izy no MPIANDRY tsara. Jaona 10,11: "**Izaho no MPIANDRY tsara manolotra ny ainy hamonjy ny ondriny.**" Ao koa no ahitana ny fanampian'i Jesosy ny olona araka izay ilainy avy.

Izay mamaky ny Filazantsaran'i Jaona amin'ny lafiny pastoraly dia manao ny toko faha 10 ho afovoany indrindra ao amin'io Filazantsara io. Izany hoe manodidina an'io avokoa ny toko hafa.

E.1.1. Jaona 3 : Nikodemosy

Araka ny Jaona 2, 25 dia efa fantatry ny Tompo ny ao am-pony sy ny aminy rehetra.

Lehilahy mpivavaka ary manana fahalalana ambony momba ny Soratra Masina Nikodemosy. Azo neverina

fa eza zatra midinidinika sy manampy olona ary zatra mitaky zavatra sarotra amin'ny olona koa izy.

Olona mahalala fomba: Mpampianatra ô! ...fa tsy mivantabantana, mety mbola saika hiolakolaka fa tsy niresaka mazava izay ao am-pony. Tonga dia novakin'i Jesosy ny resaka amin'ny fanambarana tsotra sy hentitra: Jaona 3, 3 : "**Lazaiko aminao marina dia marina tokoa raha tsy ateraka indray ny olona dia tsy mahazo mahita ny fanjakan'Andriamanitra**". Tsy afaka ny tena ho matotra sy hamokatra ho an'Andriamanitra Nikodemosy raha tsy ateraka indray.

Maro ny olona nifampidinika manokana tamin'i Jesosy tahak'izao ao amin'ny Filazantsaran'i Jaona fa tsy tamin'izy rehetra ny Tompo no niteny mivantana sady tsotra tahak'izao.

Ny lesona lehibe azo raisina avy amin'izany dia izao : tsy maintsy miezaka mahafantatra tsara izay olona ampiany na iresahany ny mpanao dinika sy izay mitarika ny rahalahiny mba tsy hanaonao foana.

E.1.2. Jaona 4 : Ilay vehivavy samaritana

Toy izany ohatra ity vehivavy Samaritana ity.

Vehivavy nitady fivelarana sy fahatanterahan'ny fiaiany teo amin'ny lafiny fanambadiana, teo amin'ny firaisansara ara-nofo. Toa lasa nitoka-monina anefa izy. Ny atoandro efa misakafo ny olona vao mba lasa matsaka rano. Hany ka rehefa nilazan'i Jesosy izy fa hisy loharano miboiboika tsy mety ritra ao amin'izay misotro ny rano izay omeny dia faly indrindra satria nanantena fa tsy handeha eo am-pantsakana intsony. Diso hevitra anefa ity vehivavy ity satria fanoharana no nilazan'i Jesosy hoe misy rano miboiboika tsy mety ritra.

Fantatr'i Jesosy fa misy hetaheta ao anatin'ity vehivavy ity : misy toa fahabangana lehibe ka noheveriny ho fenoina tamin'ny fisolosoloana vady matetika sy ny fitondran-tena tsy madio izay nataony, nefo tsy nahita izany izy. Te hameno izay banga teo amin'ny fiainan'ity vehivavy ity ny Tompo, ka izany no nilazany hoe : Antsoy àry ny vadinao.

Fantatsika ny tohin'ny tantara rehefa tonga tamin'ny finoana marina an'i Jesosy ity vehivavy ity :

- Matotra tamin'ny fifandraisana amin'ny tenany izy satria nekeny avokoa izay rehetra tsy mety teo amin'ny fiaianany.
- Matotra tamin'ny fifandraisana amin'ny hafa satria toa tsy nahamenatra azy ny mitaona ireo mpiarabelona taminy mba hino an'i Jesosy koa.
- Matotra teo amin'ny fifan-draisany tamin'Andriamanitra satria nahafantatra ny Mesia.

E.1.3. Jaona 5 : Ilay lehilahy tao Betsaida

Raha jerena akaiky ny fiainan'ity lehilahy narary 38 taona ity dia hita koa ireo karazana fatorana ara-tsaina sy fangidiam-po izay nanjaka tao anatiny.

Ny cretina ela nahazo azy mantsy dia efa nisy fiantraikany maro amin'ny fisainana ao anatiny:

- Toa lasa lehilahy malahelo tena (pitié de soi) mandrakariva. Iaraha-mahalala ny katri'zany alahelo tena izany fa lasa mihevitra mandrakariva ilay olona fa toa tsy tiana sy ankahalain'ny hafa.
- Toa lasa fiampangàna ny hafa izay tsy mitondra azy ao anatin'ilay farihy no mameno ny fony ka nanimba ny fifandraisany amin'ny hafa izany.
- Noho ireo dia lasa tia na afa-po ary nionona tamin'ilay aretiny fotsiny ity lehilahy ity.

Izany no antony nanontanian'i Jesosy azy hoe : Te ho sitrana va ianao?

Araka ireo ohatra telo ireo, dia hitsitsika fa tsy mitovy ny nitondran'i Jesosy ny resaka tamin'ireo olona izay nifampidinika taminy.

Mbola maro ny ohatra azo raisina ao amin'ny Filazantsaran'i Jaona : Ilay vehivavy azo nijanganjanga ao amin'ny toko faha-8, ilay teraka jamba ao amin'ny toko faha-9.

E.2. Ireo zavatra dimy kendren'ny fitaizana pastoraly

Ireo lohahevitra milaza ny asa Fombana na asa Fanampiana ireo dia azo aravona ho dimy tahaka izao: Fansitranana, Fanohanana, Fitanta-nana na Fitarihana, Fampihavanana ary Famahanana.

E.2.1. Fansitranana

Io no anisan'ny zavatra voalohany kendren'ny dinika pastoraly. Amin'io lafiny io, dia fomba roa no azo anazavana ny atao hoe marary na aretina:

Ny voalohany dia ny tsy fahampian'ny hery na fihenan'ny hery tsikelikely ka mety mahatonga hatrany amin'ny fahafatesana. Ny faharoa dia ny fangirifiriana na ny ratra ateraky ny toe-javatra iray eo amin'ny fiainan'ny olona.

Arak'izany, ny fansitranana dia mikendry indrindra ny hiverenan'ny herin'ilay marary na hampsahatra ny fangirifiriana sy ny ratra eo amin'ny lafiny rehetra.

E.2.2. Fanohanana (soutien):

Fanohanana na fiaraha-mitondra izay mavesatra koa no azo iantsoana ity zava-kendrena iray ity. Misy toe-javatra izay mifanohitra amin'ny fahasitranana satria tsy azo ovana intsony fa tsy maintsy zakaina na tsy afaka ovana avy hatrany fa tsy maintsy lanjaina amin'ny fotoana maharitra. Anisan'ireo ohatra ny fahafatesana, ny loza mihatra tampoka ets.

Tahaka ny fanatsitranana ihany, ny fanohanana koa dia fijoroana eo anilan'izay izany mba hianteherany aminao sy hiaranareo mitondra eo amin'i Jesosy izany entana mavesatra izany.

E.2.3. Fitantanana (fitarihana=direction)

Mety ho raisin'ny olona vilana ity raha tsy mitandrina satria ilay mpitantana dia tsy mahay ny zavatra rehetra fa mila tarihin'ny Fanahy Masina koa. Ny tena hevitra mety dia ny ilazàna hoe mpiara-dia na mpiara-dalana. Ny zava-kendrena dia ny hahatonga ilay tarihina ho amin'ny fahasalamana sy ny fivelarana tanteraka eo

amin'ny lafi-piaainana rehetra. Ohatra tsara azo raisina ny amin'izany dia ilay Samaritana tsara fanahy:

- Nahita ilay lehilahy voaratra izy dia nijanona nitsabo azy.
- Rehefa izany dia nampitaingeniny teo amin'ny borikiny
- Nentiny tany amin'ny tronom-bahiny
- Niantohany ny fitsaboana azy.

Araka ireo dia mpitantana ilay Samaritana nefo tsy izy no nanao ny zavatra rehetra fa napetrany ao amin'ny trano fandraisam-bahiny izay hahay hahatanteraka ny fitsaboana sy fikarakarana ilay noratrain'ny jiolahy.

E.2.4. Fampihavanana (réconciliation)

Mikendry hamitrana ny fifandraisana eo amin'ny olona samy olona sy eo amin'Andriamanitra sy ny olona. Ny eo amin'ny fampihavanana dia tsy maintsy hahitany ireto lafiny roa ireto:

- Ny famelan-keloka
- Ny fifehezan-tena

Amin'ny maha-olona ny olona dia tsy maintsy misy ny tsy fitovian-kevitra sy ny fifanoherana noho izany dia tsy mandeha ho azy ny firaiana fa tsy maintsy tadiavina sy aorina tsikelikely eo amin'ny fiaraha-miaina sy fiaraha-monina misy ny kristianina. Noho izany dia asa lehibe sy masina tokoa ny hoe fampihavanana. Hoy ny Tompo hoe : Sambatra ny mpampihavana fa izy no atao hoe zanak'Andriamanitra (Mat 5:8).

Ambaratonga telo no iresahana ny fihavanana:

- Fihavanana amin'ny tena ihany

Hoy Jean Calvin : tsy ho tonga amin'ny tena fahalalàna ny tenany ny olona raha tsy ao amin'i Kristy, ary arakaraky ny ahafantarany an'i Jesoa Kristy no ahafantarany bebe kokoa ny aminy. Noho izany ny fihavanana amin'ny tena ihany dia mitaky ny itomboantsika amin'ny firaiana sy fiombonana aina amin'i Jesosy.

- Fihavanana amin'ny lavitra sy ny akaiky.

Arakaraky ny ahafantarantsika koa ny tenantsika no itomboantsika amin'ny fahalalàna ny hafa ka ahaizantsika mangataka fandeferana sy fifehezan-tena

mba ahaizana mamela heloka sy mihavana amin'ny rehetra.

- Fihavanana amin' Andriamanitra.

Io no fototry ny zavatra rehetra : izay vita fihavanana marina amin'Andriamanitra dia mangetaheta ny hihavana amin'ny hafa koa.

E.2.5. Famahanana

Araka ny tenin'i Jesosy hoe : Tsy mofo ihany no iveloman'ny olona fa ny teny rehetra izay aloaky ny vavan'Andriamanitra. Ny zava-kendren'ny asa pastoraly koa dia ny mamahana ny olona amin'ny tenin'Andriamanitra.

F. ECCLESILOGIE D'UNE COMMUNION EN MISSION DANS UNE SOCIETE MULTI-RELIGIEUX ET LAÏQUE

Dr Jean A. RAVALITERA

Filoha Synodaly, Filohan'ny FPMA

Mialoha ny hidirantsika lalindalina kokoa momba ny fiainan'ny Fiagonana, dia andeha hojerentsika vetivety ireo taranja ianarana eo amin'ny fampianaranana teolojika izay ametrahantsika ny toeran'ny Ecclésiologie hofakafakaintsika anio.

F.1. Ireo taranja eo amin'ny Teôlôjia

Mizara telo lehibe mazava tsara ireo taranja hahalinina amin'ny teolojia, araka izao :

- Ny taranja Théologie systématique

Misahaha ny fandalinana ny foto-pinoana, ka tafiditra ao anatin'izany ny Dogmatika (antsoin'ny protestanta sasany hoe «Doctrine», mba tsy hifangaro amin'ny fisainan'ny katolika ny atao hoe «dogmatique», avy amin'ny «dogme» izay mametraka ny fampianaranana foto-pinoana ho tsy azo hozongozonina sy iadian-kevitra) ; mbola misy sampantsampany io taranja dogmatika io, ka ny fandalinana momba ny Trinite : Andriamanitra Ray (Patrologie), Andriamanitra Zanaka (Christologie), Andriamanitra Fanahy Masina (Pneumatologie) dia samy misy fampianaranana manokana avokoa ; ao koa ny fandalinana momba ny fitondrantena (Ethique) sy ny fandalinana momba ny Fiagonana (Ecclésiologie). Ireo roa farany ireo dia miditra ihany koa ao anatin'ny taranja manokana iray hafa :

- Ny taranja Théologie pratique

Mandalina manokana momba ny fampiharana ny teolojia eo amin'ny fitondrana ny Fiagonana. Mivelatra be io taranja io, ka ianarana ao anatin'izany ny asan'ny momba ny *asan'ny Mpitandrina* (*Théologie Pastorale*) : fanaovana dinidinika (entretien), fombana (accompagnement), fitarihana fanompoam-pivavahana (Liturgie), fitorianteny (Homilétique), Fitondrana olona

(Leadership), fahaizana mandahateny (Rhétorique), Fahaizana mandahatra hevitra (Logique), Fampianaram-pinoana (Catéchisme), Fahaizana mifampiserasera (Communication), sns.

- Ny taranja Théologie biblique

Mandalina ny Soratra Masina, miainga amin'ny fianarana ireo «teny fototra» na ireo teny nanoratana ny baiboly (langues bibliques : Hebreu, Grec, Araméen, Syriaque, Latin), ny Fitarihanteny (Introduction) ankapobeny momba ny nahazoana ny baiboly (Canon des Écritures), ny tantaran'ireo firenena manodidina ny Zanak'Israely voalaza ao amin'ny baiboly, ny hevitra nifamoivoy tamin'ny fotoana nanoratana ny baiboly, ny Fitarihanteny momba ny horonana na vondrona miray foto-kevitra ao amin'ny baiboly, ny Fitarihanteny momba ny boky tsirairay, ny foto-kevitra teolojika mavesa-danja isaky ny boky, fanaovana Heviteny (Exégèse) sy Fanatsoahan-kevitra (Hermeunétique).

- Ny taranja Théologie historique

Mitsinjara telo mazava tsara :

- Tantaran'ny baiboly (histoire de la Bible) izay mifandray amin'ny voalaza tetsy aloha fa halalininina kokoa ;
- Tantara trrainy (Histoire ancienne) momba izay zava-nitranga nialoha sy nandritra ny niandohan'ny Fiagonana Kristianina ka nisy fiantraikany teo amin'ny fiainan'ny Fiagonana ;
- Tantara araky ny toetr'andro (Histoire moderne). Mandalina ny asa soratra sy ny fiainan'ireo olona malaza nanamarika ny fiainan'ny Fiagonana : Ny Ray Apostolika (ireo nampianatra taorian'ny apostoly mivantana), ny Rain'ny Fiagonana (Pères de l'Église) izay

Soritr'asam-piangonana FPMA

namela fampianarana namaritana ny foto-pinoana kristianina, ireo hevitra nifamoivoy teo amin'ny fianan'ny Fiagonana ka nahatonga tsy fifanarahana mbamin'ny hevi-diso akory aza izay niteraka fihaonan'ny teolojiana namaritra ny foto-pinoana iraisana (Conciles œcuméniques), ireo Mpanitsy Fivavahana (Réformateurs) sy ny niandohan'ny Fiagonana Protestanta samihafa, ny hetsika asa misiona niteraka ireo Fiagonana taty aoriana, ny tantaran'ny Fiagonana tany amin'ny firenena tsirairay avy (taty Eoraopa, tany Afrika, Asia, Madagasikara, sns.)

Hitantsika amin'ireo taranja teolojika ianarana ireo fa tsy tsotsotra akory NY FIANARANA TEOLOJIA (mitaky efa-taona fara-fahakeliny indrindra) ary mahasahana fahalalana maro fa tsy «resaka baiboly» fotsiny araka ny fiheveran'ny sasany azy. Ny Fiagonana dia tsy fikambanana tsotra naorina araky ny filan'ny olombelona na ny antokon'olona izany, fa manana fototra iorenany ary mifamatotra amin'ireo rehetra voalaza teo ireo.

F.2. Famaritana ny maha-Fiagonana

Faritantsika ny maha-Fiagonana ny Fiagonana

F.2.1. Ny heviteny hoe «Fiagonana»

Malalaka be ny hevitra ara-bakiteny fonosin'ny teny malagasy, avy amin'ny fototeny *angona* izay mampahatsiaro *baiko* etsy andaniny ary *fivoriana* etsy ankilany, satria tsy tena sitrapon'ny rehetra ny «*niangona*» fa baikon'ny olom-baventy tao an-tanàna mba «*tsy hanaovana sora-damba tsy tian'ny andriana*», ka rehefa «avy niangona» dia azo atao ny mampakatra tatitra any ambony, fa «*nirava samy marina*» ny iray tanàna¹⁸. Tsy ny hivavaka no nampiangona ny sasany fa ny hifankahita sy ny

¹⁸ Fampianaran'i Pasteur Daniel RALIBERA tao amin'ny Kolejy Teolojika Ivato, noraisin'ny anankiray tamin'ny mpianany tato aoriana ka navoakany sy novelabelariny ao amin'ny boky nosoratany : cf. Julia DARSOT RAFENONIRINA, *Ny Rebik'ondry*, Antananarivo, Edisiona Antso, 1998.

hahitana rariny satria «manao ny tokony hatao» araka ny zava-misy mifanaraka amin'ny toetr'andro. Toetsaina fony faha-Ranavalomanjaka izany, tamin'ny andron'ny Protestantisma tonga fivavaham-panjakana tany Madagasikara, kanefa mbola nolovan'ny sasany taty aoriana ihany. Izany no nahaterahan'ny fitompoana ny fiagonana ho an'ny tena, ka hilazana hoe «izahay, na ny razanay no nanorina io fiagonana io» koa tsy hafa io fa “fiagonan-drazanay” ». Ny *fisehoana ivelany no manan-danja fa tsy ny fanompoana* sy *fanomezam-boninahitra an'Andriamanitra*. Kristianina satria kristianina ny razana, miangona satria fomba mahazatra izany rehefa Alahady. Mbola mipetraka mandraka ankehitriny izany fisainana izany, na dia ato anatin'ny FPMA aza izay hiheveran'ny olona sasany fa «azy ny Fiagonana».

F.2.2. Famaritana teôlôjika

Rehefa alalinina kokoa ara-teolojia indray ny Fiagonana dia mbola misy hevitra mampihazohazo ihany koa, satria misy fifanoheran-kevitra ao kanefa mifameno sy mampisy ny Fiagonana (réalités paradoxales mais complémentaires constitutives de l'Église : Ny Fiagonana dia sady milaza *Fiombonana hita maso* (communauté visible) no milaza koa *Fiombonana tsy hita maso* (communion invisible). Mampiseho *fivoriana hita maso*, miseho amin'ny endrika sy fomba samihafa eo anivon'ny tantara eto amin'izao tontolo izao izy, *iombonan'ny olona velona*, fikambanan'ny mino sy manaiky an'i Jesoa ho Tompo sy Mpamonjy izy, vahoakan'Andriamanitra santatry ny fiombonan'ny mpino rehetra any am-parany manodidina ny Tompo ao amin'ny fanjakany (préfigure le rassemblement eschatologique des fidèles autour du Seigneur dans son Royaume), «*fiombonan'ny olona masina*». Ambaran'ny Mpanitsy fivavahana fa vatan'i Kristy ara-panahy ny Fiagonana (corps mystique du Christ), koa izany no anambarantsika ny finoantsika ao (confesser notre foi), kanefa

Tafangona ao anatin'ny Fiagonana, amin'ny maha-fikambanan'olombelona azy eo anivon'ny fiaraha-

monina (institutions sociales) ny mpino sy ny tsy mpino. Corpus mixtum hoy Bucer milaza izany, ka matetika ny maha-olombelona no matanjaka kokoa sy hita ety ivelany, na dia tokony hiavaka aza izy fa « Fiagonana masina ». Noharin'i Jesoa Kristy tamin'ny voa tsara nafafy sy ny tsimparifary ary harato tarihina izany (Matio 13, 24-30 ;47-50)

Samy tsy marina avokoa, na ny fiheverana ny Fiagonana ho ara-panahy fotsiny ka tsy miraharaha afa-tsy ny fainam-panahy, na ny fandraisana ny Fiagonana ho fiagonana fotsiny ka hanamaivanana ny fitaizam-panahy fa mifototra be amin'ny asa sosialy fotsiny.

Raha halalinitika kokoa avy amin'ny zava-misy hita ao amin'ny Fiagonana ireo hevitra roa mifanohitra kanefa mifameno ireo, dia ireto no voamarika tsara sy misongadina ao : Satria Vatan'i Kristy ny Fiagonana dia Tokana izy (Corps du Christ, l'Église est une) <> mizarazara ho antokom-pinoana maro kanefa ny Fiagonana ary tsy mitsahatra ny mifanolana ao anatiny tsirairay avy ao (elle est constituée d'églises multiples, de différentes confessions, divisées entre elles et au sein de chacune par mille conflits)

Ny Fanahin'Andriamanitra, oharin'i Jesoa Kristy amin'ny rivotra mitsoka amin'izay tiany ka re ny feony, nefo tsy fantatra izay ihaviany na izay alehany (Jaona 3, 8) no mampisy sy mitarika ny Fiagonana (C'est l'Esprit de Dieu qui suscite et dirige l'Église) <> kanefa natsangan'ny rafitra nataon'olombelona izy (institutions humaines) ka tsy maintsy manaja fandaminana samihafa, ary misy rafitra ifehezana azy (structures), ambaratongampahefana (hiérarchies), fitsinjovana ny ho aviny (prévisions).

- Natao hanambara sy ho vavolombelon'ny fitiavan'Andriamanitra mandrotsaka ny fahasoavany maimaimpoana ny Fiagonana (annonce l'amour gratuit de Dieu et sa grâce gratuite) <> vola sy harena kanefa no mampandeha azy amin'ny maha-fikambanan'olombelona azy, ary misy manery sy mandidy azy mandrakariva ao (contraintes et obligations).

- Vahoakan'Andriamanitra nantsoiny sy nomeny ny teniny ny Fiagonana ka miombona manodidina ny Tompony, mihaino sy mankato ny Teniny, mizara ny mofo sy ny kapoaka santatry ny fanasana lehibe ao amin'ny Fanjakan'Andriamanitra <> nefo irahina ny Fiagonana hitory ny Filazantsara ary miteraka antokom-pinoana samihafa izany araka ny antokon'ny mandeha mitory.

Santionany ihany ireo, fa misy maro hafa tsy àry ho voatanisa.

F.3. Ireo fizarazaràna ho antokom-pinoana

F.3.1. Ny Fiagonana voalohany

Ny Andro Pentekostra nilatsahan'ny Fanahy Masina no nahaterahan'ny Fiagonana kristianina. Efa nampanantena ny mpianany ny amin'izany ny Tompo Jesoa Kristy talohan'ny nahafatesany sy taorian'ny nitsanganany tamin'ny maty ary nialoha ny niakarany tany an-danitra. Ireo fanambarana nataon'ny Tompo ireo dia «zava-nitrange»(événement) tsarovan'ny Fiagonana, kanefa koa rehefa nampiasain'ny olombelona dia nanjary nahatonga famaritana ny Fiagonana araka ny rafitra ijoroany koa (Institutions). Nisy sahady taorian'ny nilatsahan'ny Fanahy Masina tamin'ny andro Pentekosta ka nahaterahan'ny Fiagonana voalohany ny fisarahan'ny fiagonana Jiosy sy ny fiagonana avy amin'ny jentilisa. Antony ara-pandaminana tsotra aloha no nahatonga izany (izay niandohan'ny fanendrena ireo Diakona hitantana ny fizarana ny fanampiana, araka ny Asa 6, 1 . Fa tao koa ny antony nateraky ny fanerena hanaraka fombam-pivayahana(rituels) sy ny fiheveram-piamboniana arapirazanana tamin'ny jiosy , nahadiso na dia teo

amin'izy samy apostoly aza. Na i Petera aza, efa resy lahatra teo am-boalohany ka nanazava mba hampiova hevitra ny jiosy mpiray firenena aminy manoloana ny fandrais'an'Andriamanitra ihany koa ny hafa firenena (*Asa 11, 2-17; 15, 6-11*), tafalatsaka tamin'ny fanavakahana ihany indray koa taty aoriania ka nahatonga an'i Paoly hiteny hanohitra azy mafy ampahibemaso, tany Antioquia, tamin'izany fihetsiny mahatonga fisarahana eo amin'ny samy kristianina izany (*Galatianina 2, 11-14*). Tsara homarihina fa teo amin'ny fivavahana jiosy dia nataon'izy ireo ho «sekta» ny fivavahana kristianina hatreо am-boalohany satria niendaka taminy sy nanao fampianarana hafa tsy mifanaraka amin'ny fombany (*Asa 24,14*). Nolovantsika kristianina koa izany fanavahana izany isaky ny misy antoko vaovao miforona avy amin'ny antoko lehibe ka neverina ho mivaona amin'ny fombam-pivavahana ekena sy efa miorina hatry ny ela.

- Tafasaraka koa ny samy kristianina noho ny fialonana sy fifandirana ary fanandratana ny mpitarika (culte de personnalité) ka nampisy fiavakahana ho «mpomba an'i Petera», na koa ho « mpomba an'i Paoly », na ho «mpomba an'i Apolosy.» (I Korintianina 3, 3-4, 21-23).

- Tafiditry ny fampianarana hafa noho ny fahendrena (filôzôfia) notovozina avy tamin'ny fomba teo amin'ny fiaraha-monina ny fiangonana (gnosticisme, monophysites, Nestoriens, sns.). Notoherin'ireo apostoly hatrany am-boalohany izany (Rômanina 16, 17; I Kôrintianina 14, 26; II Tesalonisiana 2, 2-12; II Timoty 6, 3-5 ; Hebreo 13, 9 ; I Jôhany 4, 1-3 ; II Jôhany, 7-11), kanefa tsy levona tanteraka fa namela taranaka mandraka ankehitriny. Ireo izay nanaraka ireny fampianarana ireny dia niendaka tamin'ny maro izay nifikitra hatrany tamin'ny fotora dia miainga amin'ny «fanorenana sy fampianaran'ny apostoly» araka ny fiekiem-pinoana mbola tanantsika mandraka ankehitriny. Taranak'ireo niendaka tamin'izany tany aloha, fa niverina nifanatona tamin'ny samy kristianina ihany taty aoriania, ny fiangonana Coptes sy Armeniens, tsy nanaiky ny

fanapahan-kevitry ny Konsily natao tao Chalcédoine tamin'ny 451.

F.3.2. Ireo anton'ny fisarahana

Antony roa lehibe raha lazaina fohifohy no nahatonga ny fisarahana teo amin'ny Fiangonana Kristianina araka ny tantara :

- Tao amin'ireo taonjato voalohany niorenan'ny Fiangonana, ankoatra ny efa voalaza tetsy aloha araka ny hita ao amin'ny Soratra Masina, dia tsy fitovian-kevitra manodidina ny fampianarana sy finoana momba an'i Kristy (Christologie) no nahatonga ny fisarahana : momba ny Trinite, ny toetra roa (deux natures) sy ny maha-Andriamanitra (divinité) an'i Kristy (la doctrine du Christ). Teraka avy tamin'izany ny Monophysites voalaza tetsy aloha, ny Unitariens izay tsy manaiky ny momba ny Trinite.
- Teo amin'ny Andro antenantenany (Moyen Age) ka nitohy hatramin'ny faramparan'ny taonjato faha-19 dia tsy fitovian-kevitra ara-poto-pinoana sy ara-pandaminana ara-drafitra ny Fiangonana no nahatonga ny fisarahana tsy mbola voaravona tanteraka mihitsy mandraka ankehitriny.

F.3.3. Ireo sokajim-piangonana

Azo zaraina ho sokajy roa lehibe indray ny Fiangonana mijoro vokatr'izany fisarahana izany :

F.3.3.1. FIANGONANA SAKRAMENTALY

Ny sokajy voalohany dia ireo antsoina hoe «*Fiangonana Sakramentaly*» (ÉGLISES SACRAMENTELLES). Ny ao anatin'io sokajy io dia ireo Fiangonana izay mitana fatratra ny foto-kevitra fa ny Sakramenta dia *tsy misy mahazo manolotra afa-tsy ny mpitontra fiangonana nahazo ny fametrahantan'an'ny Eveka niainga avy tamin'ny fifandimbiasana apostolika*. Manome lanja izy ireo ny tarazo nolovana (tradition) sy ny fomba litorjika (formes liturgiques) izay raisiny fatratra ho mifamatotra amin'ny maha-manerana izao tontolo izao («catholicité») ny Fiangonana izy ireo. Tanisaina ho anatin'io sokajy io ireo Fiangonana Ortôdôksa grika any Atsinanana

(teraka hatramin'ny Fivakisana lehibe (Grand schisme) nifanozonan'ny Pape sy ny Patriarche Michel Cellulaire, teo amin'ny Fiagonana katolika tao Rome sy Constantinople tamin'ny taona 1054), ny Fiagonana Katolika Apostolika Romana, ireo Fiagonana Anglicana na Episkopaliana any Amerika), ary ny Fiagonana Loterana any Suède sy Finlande. Raha lazaina tsotra amin'ny ankapobeny dia Fiagonana miaina araka rafitra Episkopaly izy ireo, izany hoe eo ambany fitarihan'ny Eveka iray izay Filohan'ny fiagonana izy tsirairay avy. Mifotra indrindra amin'ny «Sorona» nataon'ny Tompo tamin'ny nahafatesany izy ireo, ka ny ivon'ny fombam-pivavahany dia ny Fanasan'ny Tompo izay ataony ho toy ny famerenana indray ho tsaroana mandrakariva izany «sorona» izany, omeny anarana hoe «Sorona masina». Ny Mpitarika ny Fiagonana dia omena anarana hoe «Mpisorona» (fr. «Prêtres»).

F.3.3.2. FIAGONANA PROTESTANTA

Ny sokajy faharoa kosa indray dia ireo antsoina hoe «*Fiagonana Protestanta*» (ÉGLISES PROTESTANTES). Amin'ny ankapobeny nateraky ny Fanitsiam-pivavahana tamin'ny taonjato faha-16 izy ireo. Fa tafiditra ho iray sokajy aminy ihany koa ireo fiagonana efa niorina tany aloha, niendaka na noroahina niala avy tao amin'ny Fiagonana katolika Romana, toy ny Eglise Vaudoise naorin'i Pierre Valdo tao Lyon tamin'ny faran'ny taonjato faha-12, ny Église de l'Unité des Frères de Bohême, antsoina hoe koa «Frères moraves», mitonona ho manaraka ny fanitsiam-pivavahana nataon'i Jean Hus, efa niorina tamin'ny 1457. Ny mampiombona an'ireo Fiagonana Protestanta ireo izay mbola nisaratsaraka marobe ihany indray koa taty aoriania, dia ny fanekeny ny foto-pinoana voarakitra amin'ireo fiekkem-pinoana eokomenika (Symboles œcuméniques) : *ny fanamarinana amin'ny finoana* (justification par la foi), lazainy hoe principe *materiel* satria manambara ny votoatin'ny famonjena (substance du salut), ary ny *fahefan'ny Soratra Masina* (autorité de l'Écriture

Sainte), lazainy hoe principe *formel*, satria avy amin'izany no ananganany ny fototra iaingan'ny fiainana sy ny foto-pinoan'ny mpino tahaka ny endrika na ny rafitra anorenana ny fiagonana (évoque la norme à laquelle la vie et la doctrine des fidèles comme la forme ou la constitution de l'Église doivent toujours se rapporter). Mifotra amin'ny Pentekostra nilatsahan'ny Fanahy Masina indray izy ireo, ka manome lanja ny fampianarana ny Soratra Masina hanjary Tenin'Andriamanitra noho ny asan'ny Fanahy Masina. Ny fitompoan'ny mpitarika samy hafa ho samy «nandray ny Fanahy Masina» ka mampianatra araka izay heveriny ho fitarihan'izany Fanahy izany, dia nampivakivaky ny Protestanta hanjary antoko maro samihafa indray taty aoriania.

Vavaka nataon'ny Tompo kanefa ny hoe «mba ho iray ihanay izy rehetra» (*Jaona 17, 11*). Na dia tsy mbola tanteraka aza dia misy ny ezaka natao mba hisian'ny fampiraisana.

Efa nahavita dingana lavitra ny fifandraisana eo amin'ny samy Kristianina ankehitriny, na dia mbola tsy voaravona tanteraka aza ny hantsana ara-pinoana sasany mampisaraka. Hitantsika izany amin'ny mbola tsy hahafahan'ny samy mpino akory miara-mandray ny Fanasan'ny Tompo. Ny adihevitra mbola mitohy dia manodidina ny raharahan'ny asa fanompoana ao amin'ny fiagonana sy ny sakramenta : resaka momba ny fifandimbiasana apostolika sy ny fisoronan'ny daholobe (succession apostolique et sacerdoce universel), ny rafitra sy ny zava-mitranga (institution et événement), fahasamihafan'ny fomba fiheverana «katolika» sy fomba fiheverana «protestanta» momba ny atao hoe Fiagonana sy ny asa fitoriana ny Filazantsara (conception «catholique» et conception «protestante» de l'Église et de l'Évangélisation).

Fa andeha hojerentsika vetivety ny mbola fisarahana nitranga tao amin'ireo fiagonana isan-tsokajy nateraky ny fisarahana ara-tantara ireo.

F.3.4. Fivakisana lehibe

Tamin'ny taona 1054 dia niseho ny Fivakisana lehibe (Grand Schisme) tamin'ny Fiagonana, nateraky ny tsy fitovian-kevitra tamin'ny Patriarche Michel Cérulaire sy ny Pape Leon IX momba fombam-pivavahana arahina (samy nanery ny fiagonana tao anatin'ny fitondrany izy ireo: ny fiagonana latina teo ambany fifehezan'ny tao Constantinople noterena hanaraka ny fomba byzantin, ary ny fiagonana grika tany Italia noteren'ny Pape hanaraka ny fomba latina) sy ny tokony ho toerana isian'ny Foiben'ny fahefana eo amin'ny Fiagonana (siège de l'autorité). Nisy ny Fiagonana tany Atsinanana (Église d'Orient) niandany tamin'ny Eveka tao Constantinople (renivohitry ny fanjakana Romana tamin'izany), sy ny Fiagonana taty Andrefana (Église d'Occident) niandany tamin'ny Evekan'i Rôma. Efa nisy fifampizarana moa tamin'ny konsily tao Constantinople tamin'ny taona 381, ka samy nomena anarana ho «Ray masina iombonana» ny mpitarika azy ireo : ny Eveka filohaben'ny tany Atsinanana antsoina hoe «Patriarche œcuménique», ary ny Evekan'i Rôma filohaben'ny aty andrefana kosa antsoina hoe «Pape». Samy «Fiagonana manerana izao tontolo izao» (Catholique) izy roa ireo, ka ilay voalohany, hatramin'ny konsily tao Chalcédoine tamin'ny taona 451 namaritra ny zara fanapahan'ny Patriarka ao Constantinople sy nanekena ny foto-pinoana momba an'i Jesoa, dia nilaza fa mifototra amin'ny «fahamarinana ara-pinoana sy ara-piorenana» izy ka nandray anarana mandraka ankehitriny hoe «Catholique Orthodoxe», ary ny faharoa kosa dia nantsoina mandraka ankehitriny hoe Katolika apostolika miray amin'i Rôma : «Catholique Apostolique Romaine» (ao anatin'ny kosa kanefa ireo antsoina hoe «Églises Catholiques Orientales» manana fomba hafa sy ny Patriarkany kanefa nanaiky hifandray amin'ny any Rôma, ka atao izy ireo hoe «Uniates »). Ankoatra izay tsy fisanarahana ara-pitondrana izay, dia tsy ifanarahany'ny Ôrtôdôksa sy ny Fiagonana aty andrefana ny fanambarana ao anatin'ny fiekm-pinoana momba ny filioque: «ny Fanahy Masina avy amin'ny Ray sy ny Zanaka ka itsahana sy omem-

boninahitra miaraka amin'ny Ray sy ny Zanaka», ary ny amin'ny antsoina hoe Konsily Ekiomenika (hatreto amin'ny Konsily faha-7 natao tao Nicée tamin'ny taona 787 ihany no ifanarahany). Tsy nisy kanefa nahatana ny firaisansa teo am-piandohana tao anatin'ny ireo Fiagonana roa lehibe ireo, fa samy nisiam-pivakisana ihany indray taty aorianana.

- Ny tao amin'ny Fiagonana tany Atsinanana dia nisy tato aorianana ny fitsanganan'ny antoko antsoina hoe «Mpino trrainainy» (Vieux croyants), ary koa noho ny lafiny ara-pitondrana, rehefa tsy renivohitry ny fanjakana intsony Constantinople, sady lasa tany silamo rahateo ny any Turquie firenena misy azy, dia nizara roa ny Fiagonana Ôrtôdôksa ka misy ny miandany amin'ny Patriarka any Moskoa andaniny izay maro an'isa ankehitriny sy ny mijanona miandany amin'ny Patriarka any Constantinople somary vitsy an'isa dia trrainainy kokoa ara-piorenana aza ankilany. Nifanatona tamin'izy ireo, araka ny firehana pôlitika eo amin'ny firenena misy azy avy, ny Fiagonana roa nateraky ny fisarhana ara-poto-pinoana efa nisy talohan'ny Fivakisana lehibe : ny Coptes izay any Etiopia niandany tamin'ny any Moskoa (na dia mitana ihany aza amin'ny lafin-javatra sasany ara-tarazo ny maha-izy azy), ary ny Arméniens indray kosa niandany tamin'ny Ôrtôdôksa grika any Constantinople.

- Ny tao amin'ny Fiagonana taty Andrefana, taorian'ny fialan'ny Protestanta nateraky ny Fanitsiam-pivavahana tamin'ny taonjato faha-16, dia nitsangana indray tato aorianana ireo antsoina hoe «Katôlika Trrainainy» (Église Vieille-Catholique) nantsoina teo aloha hoe «Fiagonan'i Utrecht», na koa «Vieille-épiscopale» , niandoha tamin'ny taona 1723 tany Hollande noho ny fanoheran'ny pretra hôlandey sasany ny bulle *Unigenitus* nalefan'ny Pape Clément XI nanohitra ny jansénisme (fampianaran'i Jansénius, eveka tany Ypres any Belzika, nilaza fa tsy mba omen'Andriamanitra ny fahasoavana antoky ny asa tsara ankasitrahany ireo izay tsy natokan'Andriamanitra mialoha handova ny lanitra, koa ny Eokaristia dia voatokana ihany ho an'ireo manam-panahy mazoto fatratra). Tafatambatra tamin'io

koa ireo nanohitra ny Dogme navoakan'ny Konsily Vatikana I tamin'ny taona 1870 momba ny tsy fetezan'ny Pape ho diso eo amin'ny fampianarany "ex cathedra" rehefa lazainy fa «finoana» izany. Lavin'io fiangonana io ny fahefan'ny Pape, ny dogme voalaza etsy ambony, sy ny dogme momba ny Immaculée Conception ary ny Assomption, ny tsy fanambadian'ny pretra, ny maha-sorona masina ny lamesa. Miorina any Hollande, Allemagne, Suisse, Autriche, Tchéquie, Serbie, Pologne, ary eto Frantsa io fiangonana io. Vao haingana ihany koa, noho ny fandavana ny tapaky ny Konsily Vatikana II niteraka fiovana sy ainga vaovao eo anivon'ny Fiangonana Katôlika Romana, dia niendaka tamin'i Rôma ireo antsoina hoe «Catholiques traditionnels» mivondrona amin'ny *Fraternité sacerdotale Saint Pie X*, naorin'i Mgr Marcel Lefebvre.

Ao anaty sokajin'ny Fiangonana Sakramentaly ny Fiangonana Anglikana izay manana ny mampiavaka azy manokana satria tsy mba ara-poto-pinoana no niorenany fa noho ny nataon'ny mpanjaka anglisy Henri VIII. Na dia izany aza anefa dia akaiky ny Protestanta izy eo amin'ny fampianarany sy ny fanatanterahany fanompoam-pivavahana (doctrine et culte), fa «katolika» eo amin'ny heviny mitana ny fitohizana (continuité) sy ny maha-mannerana izao tontolo izao (universalité) ny Fiangonana. Ny mpanjakan'i Angletera no filohany, fa Fiangonana anaty fiombonana (Église en communion) miaraka amin'ny Arsevekan'i Canterbury izy, ka ny fombampivavahany sy ny Foto-pampianaram-pinoany dia voarakitra ao anatin'ny *Book of Common Prayer*, voasoratra voalohany tamin'ny 1549, fa nasiana fanitsiana matetika taty aoriana. Tamin'ny taona 1562 no nanapahany ny votoatin'ireo andininy 39 ao amin'ny foto-pinoany, ka milaza tena matetika ny Anglikana ho toy ny «Fiangonana tetezana» (Église-Pont) mampifandray ny Katolika Romana sy ireo Protestanta, noho ireo fototra efatra ijoroany atao hoe «quadrilatère de Lambeth» :

1° Ny Soratra Masina no mirakitra izay ilaina ho amin'ny famonjena sy ho fifehezana ny finoana (ce qui est nécessaire au salut, et règle de la foi) ;

2° ny Fiekem-pinoana Apostolika sy ny Fiekem-pinoana tany Nicée dia milaza mazava tsara ny finoana kristianina (exposés suffisants de la foi chrétienne) ;

3° Roa ny Sakramenta dia ny Batisa sy ny Fanasana Masina araka izay nanorenan'i Kristy azy ireo (Baptême et la Sainte Cène tels que le Christ les a institués) ;

4° Épiscopat historique. Ankoatra ny any Angleterre dia mitondra anarana hoe *Fiangonana Protestanta Episkopaly* ny anglikana.

Tahaka ny fiangonana kristianina hafa rehetra dia nisehoam-pisarahana ihany koa avy tao aminy noho ny tsy fitovian-kevitra ny lafin-javatra maro arapitantana sy ara-pinoana. Avy amin'ny anglikana no nivoahan'ny *Congregationalistes* na nantsoina koa tany am-boalohany hoe *Independanta*, naorin'i Robert Browne tany Angletera tamin'ny taona 1620, ny *Baptista biblika*, ny *Fiangonana Metodista* naorin'i John sy Charles Wesley tamin'ny taona 1739, ny *Armée du Salut* naorin'i William Booth tamin'ny 1878. Ireo fiangonana ireo dia saika avy amin'ny Fifohazam-panahy sy ny fandinihana narahina fanomezan-kevitra ny voalazan'ny Baiboly, ary fifotorana amin'ny fitsipi-pitondrantena neverina hananana toe-piaina feno fahamasinana no niandohany. Tsy azo odian-tsy hita koa kanefa ny anjara toeran'ny fihetsehampo sy ny fisainana araka ny maha olombelona ao anatin'ireo loharanom-pisarahana.

F.3.5. Fizarazarana eo amin'ny Fiangonana Protestanta

Fa hojerentsika kosa indray ny foto-pampianaranana protestanta momba ny atao hoe Fiangonana (*conception protestante d l'Église*). Tsy azo lazaina ny hoe Fiangonana Protestanta (*Une Église protestante*) fa ny marina diaireo Fiangonana Protestanta (*Les Églises Protestantes*).

Ny Fiangonana Protestanta manko no tena nisehoan'ny fitsitokotokoana samihafa hatramin'ny niandohany ka

mbola mitohy misy antoko vaovao miforona foana mandraka ankehitriny. Ao ny Fiagonana notarihin'i Lotera (1517) (nandray anarana hoe «Loterana» taorian'ny nahafatesan'i Lotera) ary ao ny notarihin'i Jean Calvin sy ny namany toa an-dry Bucer, Farel, Zwingli, Théodore de Bèze, John Knox, sns (nantsoina hoe «Fiagonana Nohavaozina»= «Églises Réformées»). Tamin'ny taona 1529, tao amin'ny fihaonan'ireo Réformateurs natao tany Marbourg (Colloque de Marbourg) *dia tafasaraka ho nisy fiavahany, na dia samy nanaiky ireo fototra iombonana niorenany aza, ny Luthériens sy ny Réformés.*

Ny tsy nampitovy hevitra azy ireo dia momba ny Sakramenta, ka ny hevtry ny Fanasan'ny Tompo teo amin'ny voalohany, fa taty aoriania dia nisy indray nampisaraka avy amin'ny fomba fanatanterahana ny batisa. Samy nanohitra ny fampianaran'ny Katôlika momba ny Fanasan'ny Tompo izy ireo, ary samy manaiky ny fanatrehan'ny Tompo marina ao anatin'ny Fanasany (présence réelle du Christ), fa Luther sy ny namany dia nanambara ny finoany momba ny atao hoe «*consubstantiation*» (ao anatin'ny mofo amin'ny Fanasana i Jesoa Kristy, tahaka ny afo ao anatin'ny vy mahamay midorehitra). Zwingli sy Bucer mbamin'ny namany kosa dia manizingizina fa fanatrehana arapanahy ihany no ataon'ny Tompo ao amin'ny Fanasan'ny Tompo.

Isam-pirenena dia toa samy nanana ny maha-izy azy, kanefa nisy niraisany ihany ara-pinoana ny samy Protestanta ankoatra ny voalaza teo. Ny ezaka fampiraisana voalohany natao dia samy nanoratra ny fampianarany ary nanoratra mazava ny foto-pinoana niraisany. Nisy araka izany ireo Confessions de foi samihafaNy Loterana nanana ny *Confession d'Augsbourg* tamin'ny 1530, ny Réformées nanana isam-pirenena, ka tao ny *Confessio Helvetica* tany Suisse tamin'ny 1536-1566(nisy fanekem-pinoana indroa miantoana), ny Frantsay nanana ny *Confession de la Rochelle* tamin'ny 1559-1571, ny tany Ecosse nanana ny *Confessio Scotica* na Confession d'Edimbourg, ny tany Belgique nanao ny *Confessio Belgica* tamin'ny 1561, ny tany Allemagne nanao ny

Confession Palatine tamin'ny 1563, ny tany Bohême dia nampivondrona ireo mpanaraka an'i Jean Huss sy ny protestanta tany Tchequie ka hatrany Pologne sy Lithuanie ny *Confessio bohemica*.

Nampiavaka ireo fanekem-pinoana réformées ireo ny fandrafetany momba ny fitantanana ny Fiagonana sy ny fandraisana andraikitra eo anivon'ny fiaraha-monina ao amin'izao tontolo izao. Ny Synoda nataon'ny fiagonana réformées frantsay tao Paris tamin'ny taona 1559 no namaritra ny fomba fitondrana eo amin'ny Fiagonana, antsoina hoe «Presbytérien Synodal» : ny fahefana manapa-kevitra amin'ny fitondrana ny Fiagonana dia mandeha amin'ny fivoriana (synodal) isan'ambaratonga ka ny fara-tampony dia ny fivoriambe (synode) amoriana ny solontena tendren'ny isam-piangonana ahitana loholona sy pasitera (presbytérien).

Avy amin'ny Réformées no nivoahan'ny *Fiagonana Morave* mbamin'ny Églises Libres maro tokoa. Tamin'ny taonjato faha-16 dia efa niseho sahady ireo tsy nanaiky ny batisa ho an'ny zaza (pedobaptême) ary nanizingizina ny tsy maintsy hanaovana batisa asitrika anaty rano (baptême par immersion). Ireo anabaptistes izy ireo (mamerina fanindroany ny batisa efa natao tany aloha fa heveriny ho tsy araka ny tokony ho izy). Nifanatona tamin'izy ireo tamin'ny taonjato faha-17 ireo fiagonana mahaleo tena niendaka avy tamin'ny Anglikana, teo ambany fitarihan'i John Smith sy Henry Jacobs, ka nampivelatra ny antsoina hoe *Fiagonana Batista*. Mbola avy amin'ny batista ihany no nahaterahan'ny *Fiagonana Mennonite* naorin'i Menno tamin'ny 1524, ny *Brethren* naorin'i Alexandre Mack tany Allemagne tamin'ny 1708, ny *Fiagonan'ny mpianatra (Disciples)* notarihin'i Alexandre Campbell tamin'ny 1826, ny *Fiagonana Advantista manaja ny andro faha 7* naorin'i William Miller tamin'ny taona 1831, ny *Fiagonana Pentekotista* naorin'i Charles Parham tany Los Angeles tamin'ny 1906.

F.4. Ny asan'ny Fiagonana

F.4.1. Ny antompisian'ny Fiagonana

Voalazantsika teo aloha fa vahoakan'Andriamanitra nantsoiny sy nomeny ny teniny ny Fiagonana ka miombona manodidina ny Tompony, mihaino sy mankato ny Teniny, mizara ny mofo sy ny kapoaka santatry ny fanasana lehibe ao amin'ny Fanjakan'Andriamanitra kanefa irahina ny Fiagonana hitory ny Filazantsara ary miteraka antokom-pinoana samihafa izany araka ny antokon'ny mandeha mitory. Ny teny grika hoe *Ekklesia* nahazoana ny teny frantsay hoe *Église* dia milaza ny fivoran'ny vahoaka manan-jo (citoyens) mba hiara-mandinika sy handray fanapahankevitra momba ny fiaianana iarhana eo amin'ny fiaraha-monina. Ny teny hebreo hoe *Qahal* indray dia nenti-nilaza ny fiantsoan'Andriamanitra ny Zanak'Israely hivoaka ny lainy ka hivory manoloana ny Tranolay Fiagonana mba handre ny Tenin'Andriamanitra nampitondrainy ny mpanompony (*Deuteronomia 9, 10*). Misy hetsika roa (double mouvement) azo raisina avy amin'ireo ary maneho fanorenana sy ny fiasan'ny Fiagonana : *Fiantsoana* hiala amin'ny mahazatra, hihaino ny Tenin'Andriamanitra, ary *Fanirahana* hanatanteraka sy hampita amin'ny hafa ihany koa izany hafatra izany. Ny Tenin'Andriamanitra niantsoana azy no mampisy ny Fiagonana fa tsy nateraky ny fisainana na ny finiavan'ny olombelona fotsiny izy, kanefa koa mamaly ny antso ny vahoakan'Andriamanitra miray ao amin'ny Fiagonana ary mampita izany amin'ny hafa amin'ny alalan'ny teny sy ny asa. Mila fitandremana tsara ihany kanefa mba tsy hahadiso hevitra antsika, fa tsy ny fahamaroan'ny olona no azo raisina ho marika mampitombo na mampandroso ny Fiagonana, fa Kristy Irery ihany no mampitombo ny Fiagonana fa tsy ny olona akory. TSY NY MPINO NO MANOME NY ANTOM-PISIAN'NY FIANGONANA FA NY ASAN'I KRISTY AMIN'NY ALALAN'NY TENINY HAZAVAIN'NY FANAHY MASINA SY ARAHIN'NY ASAN'NY FANAHY MASINA MAMPIOVA FO NY OLONA. Hoy Lotera hoe: « Ny fisian'ny Fiagonana dia raisiny avy amin'ny fitoriana mazava ny Tenin'Andriamanitra sy ny fizarana madio ny Sakramenta»(L'Église reçoit son existence et sa valeur uniquement lorsque la Parole est strictement

proclamée et les sacrements correctement administrés).

Misy fomba fiteny roa izay mifameno tsara eo anivon'ny Fiagonana, dia ny hoe *Asa fanirahana* («Mission») sy ny *Asa fitoriana* («Évangélisation»). Ankehitriny dia somary efa mifangaro ireo ka sarotra ny mampiavaka azy tanteraka. Tany aloha kanefa, ilay voalohany dia nentina nanambara ny fandehanan'ny Fiagonana nankany ivelan'ny toerana misy azy, neparitaka mba hitaona ny hafa sy hampita ny hafatra momba ny Vaovao Mahafaly. Ny faharoa indray dia nentina nilazana ny fampianarana teo an-toerana. Tsy mifanipaka kanefa izy ireo fa mifameno tanteraka ary asa tsy maintsy ataon'ny Fiagonana. Avy amin'ny *Iraka* no miteraka ny *Mpitoky* ary avy amin'ny *hafatra ampitondraina* no anovozana ny *fampianarana*. «Tsy ny teny ambarany fa ny teny henoiny» no mampisy ny Fiagonana, hoy Lotera voalazantsika tetsy aloha. Tsy avelan'ny teny henoiny hitomoe-poana kanefa ny Fiagonana fa tsy maintsy mandeha manambara izany. «Une Église qui n'est pas missionnaire est démissionnaire», hoy ny mpampianatra anay izay, nadikako hoe «Ny Fiagonana tsy mandeha mitory dia matory».

F.4.2. Ireo asa sahanin'ny Fiagonana

Ireto manaraka ireto no hanatanterahan'ny Fiagonana izany asa fanirahana sy fitoriana izany, na ao anatinny na entiny any ivelany :

- Fijoroana ho vavolombelon'ny asa fanavotana nataon'ny Tompo Jesoa Kristy ka hanambarana ny Vaovao Mahafaly momba ny famonjena efa vita ho antsika tamin'ny alalany. *Marturia*, hoy ny filazan'ny teny grika izany.
- Fiombonana enti-maneho ny firahalahiana sy fifankatiavana ateraky ny fanarahana ny Tompo Jesoa Kristy, araka ny «didy vaovao» nomeny ny mpianany (*Jaona 13, 34*). *Koinonia* hoy ny filazan'ny grika izany.
- Asa fanompoana ataon'ny vahoakan'Andriamanitra mba ho fanomezam-

boninahitra ny Tompony. *Leitourgia* hoy indray ny filazan'ny grika izany.

- Asa fanampiana ny hafa mba hahatsiarovany ny fitiavan'Andriamanitra azy miatra mivantana eo amin'ny fiainany. *Diakonia* hoy ny filazan'ny grika izany.

Ny teôlôjiana taty aoriana dia namintina ireo asa efatra ireo tamin'ny fomba tsotra araka izay hita fa iainan'ny Fiagonana ankehitriny.

- *Asa fanompoam-pivavahana* (Fonction cultuelle) entin'ny Fiagonana mijoro eo anatrehan'Andriamanitra ho fanomezam-boninahitra Azy sy ho fangatahana ihany koa ho an'ny mino sy ny tsy mbola mino samy handray ny fahasoavana maimaimpoana avy aminy.
- *Asa Fitorianteny* (Fonction kerygmatique) entina mampita ny Vaovao Mahafaly sy fampianaranana ny olona hitodika amin'Andriamanitra ka hitombo amin'ny finoana.
- *Asa Fitondrantena* (Fonction éthique) satria mampianatra ny mpianany sy izay mino Azy mba hanaraka ny fiainany Jesoa Kristy :« Eto amin'izao tontolo izao, kanefa tsy naman'izao tontolo izao» (*Jaona 17, 13-16*).
- *Asa fampivondronana* (Fonction œcuménique) izay mampifamatotra ny samy kristianina, kanefa koa ifandraisany amin'ny hafa samy mivavaka amin'Andriamanitra.

F.4.3. Fomba fijery tsy mitovy eo amin'ny Asa

Mampalahelo fa ireo asan'ny Fiagonana ireo sy ny fandraisana izany dia mbola nahatonga fisarahana indray eo anivony.

F.4.3.1. EGLISE DES PROFESSANTS

Ao ny manenjana ny fitondrantena sy ny Finoana, ka mitaky amin'izay ao anatin'ny Fiagonana mba haneho izany ho hita ety ivelany amin'ny fijoroany ho vavolombelona. «*Ce qui constitue l'Église, c'est la sincérité, la fidélité, la consécration de ses membres*». Ezahina mba ho masina sy tsy misy pentipentina na fiketronana» ny Fiagonana, araka ny *Efesiana 5, 27*.

Manjary henjam-pitondrana ny Fiagonana ka manavaka ny «madio »sy ny «tsy madio», ka mitaky «fiovam-po» ho an'izay te hanaraka azy. Izany no antsoina hjoe «EGLISE DES PROFESSANTS». Isan'ny loharano niaingan'izany dia ny fahitan'ny mpiara-dia sasany tamin'ireo mpanitsy fivavahana fa tsy hentitra loatra ny fiovana teo amin'ny Fiagonana nateraky ny fanitsiam-pivavahana, satria mbola maro no tavela avy tamin'ireo fombafomba sy fisainana «tsy ara-pilazantsara» navelan'ny katolika. Ilay teologiana alzasiana atao hoe SPENER namaritra ny hoe « ao anatin'ny Fiagonana dia tokony hiavaka tsara ny “tena Fiagonana”, dia ireo “manam-pahamasinana” (*Ecclesiola in Ecclesia*). Io fomba fijery io no nolovan'ny «Professants» maro taty aoriana. Ny lafiny tsara avy aminy dia ny fiainam-bavaka sy ny fifikirana amin'ny tenin'Andriamanitra ataon'ny mpino. Fa ny lafiny ratsy kosa dia ny fision'ny fanavakavahana izay manjary miteraka «avonavom-panahy» (orgueil spirituel) ary malaky mampirona ho amin'ny fihenjanana ara-poto-kevitra tsy hanaiky ny tsy mitovy hevitra amin'ny tena (intégrisme). Efa nampianarin'ny Tompo kanefa, tamin'ireo fanoharana nataony mikasika ny «vary sy ny tsimparifary» ary ny «harato tarihina» (*Matio 13, 24-42; 47-50*), fa ny Tompo Irery ihany no haniraka ny anjely hanavaka ny marina amin'ny tsy marina any am-parany. Tsy misy Fiagonana hita maso afaka hihizingizina ho hany manana ny marina, fa samy miandry ny fanamarinana avy amin'Ilay Tompo sy Lohan'ny Fiagonana avokoa isika.

F.4.3.2. EGLISE DES MULTITUDES

Ao indray ny manamafy fa ny fahasoavan'Andriamanitra no tena zava-dehibe sy voalohany indrindra, koa tsy tokony hosakanana tsy handray ny fitiavan'Andriamanitra ny olona rehetra. Natao hivelatra ho an'ny maro ny Fiagonana fa tsy natokana ho an'ny antokon'olona vitsivitsy, ary an'ny Tompo ny Fiagonana, Izy no Lohany ary Izy no manamboatra ny olona ao anatin'ny Fiagonana fa tsy

azofefena amin'ny asa sy ny sain'ny olombelona. Io indray no antsoina hoe :

« EGLISE MULTITUDENISTE» na « Eglise de multitude». Mifototra amin'izay voalaza etsy ambony avy tamin'ny fanoharana nataon'ny Tompo io fomba fijery io. Manaiky ny fahalemen'ny Fiagonana noho ny maha- «fikambanan'olombelona azy» ny apostoly Paoly, raha niatrika ny savorovoro nitranga tao amin'ny Fiagonana tany Korinto noho ny fanandratana olona (culte de personnalité), ary tsy nandà mihitsy ny endrika maha-olombelona hita ao anatin'ny Fiagonana, kanefa nanizingizina fa ny TOKONY OMEM-BONINAHITRA AMBONIN'NY REHETRA DIA KRISTY IRERY IHANY (*cf. I Korintianina 3, 5-11*). Mbola nohamafisin'ny apostoly akory aza fa tsy ny endrika ivelany no maha-Fiagonana ny Fiagonana fa ny ao anatin'ny olona izay iasan'ny Fanahy Masina (*I Korintianina 3, 16-23*). Ao amin'ny taratasiny ho an'ny Romanina dia lazain'ny apostoly fa tsy mampaninona azy mihitsy izay mety ho fitsaran'ny olona azy ivelany, satria ekeny fa mpanota avokoa isika rehetra ary samy mila famonjena ka ny finoana an'i Kristy Irery ihany no hahazoana fanamarinana avy amin'Andriamanitra sy famonjena antsika. Fa hoy ny apostoly hoe : «Fa raha ny fahamarinan'Andriamanitra kosa no nitombo tamin'ny laingako ho voninahiny, nahoana aho no mbola tsaraina ho mpanota indray ? Ary nahoana no tsy hanao ratsy hihavian'ny soa isika, - araka ny anendrikendrehana anay sy ny filazan'ny sasany anay. Marina ny fanamelohana ireny. Ahoana ary ? Manankavaly va isika ? Tsia tsy akory; fa efa voalazantsika rahateo ho mpanota avokoa na ny Jiosy na ny jentilisa; araka ny voasoratra hoe : “ Tsy misy marina na dia iray akory aza...”»(*Romanina 3, 7-10*) ; tohizany ery ambany hoe : «... fa samy efa nanota izy rehetra ka tsy manana ny voninahitra avy amin'Andriamanitra, nefahamarinina maimaimpoana amin'ny fahasoavany izy noho ny fanavotana izay ao amin'I Kristy Jesoa, Izay nasehon'Andriamanitra tamin'ny rany ho fanavotana amin'ny finoana, hanehoana ny fahamarinany amin'ny tsy namalian'Andriamanitra ny fahotana lasa tamin'ny

nandegferany, mba hanehoana ny fahamarinany ankehitriny, mba ho marina Izy sady hanamarina izay manana finoana an'I Jesoa.»(*Romanina 3, 23-26*) Manazava io mialoha izy raha nanoratra hoe : «tsy araka izay miseho no Jiosy, ary tsy izay miseho eo amin'ny nofo no famorana ; fa izay araka ny miafina no Jiosy, ary ny famorana dia amin'ny fo, amin'ny fanahy, fa tsy amin'ny soratra ; ny fiderana ireny tsy avy amin'ny olona, fa avy amin'Andriamanitra.» (*Romanina 2, 28-29*) Azo adika mitovy amin'ilay fiteny mahazatra hoe «l'habit ne fait pas le moine» izany tenin'ny apostoly izany. Raha mijery ny fiainan'ny Fiagonana akory aza, dia mahalasa eritreritra izay voalazan'ny apostoly Paoly tamin'ny taratasiny ho an'ny Fiagonana tany Filipy, hoe : «Fialonana sy fifandirana aza no itorian'ny sasany an'i Kristy, ary fifaliana kosa ny an'ny sasany ; fitiavana ny an'ny sasany... ; fifampiandaniana kosa no itorian'ny sasany an'i Kristy fa tsy mba fo madio... Ahoana ary no izy afa-tsy izao ? Amin'ny atao rehetra, na amin'ny fihatsarambelatsihy, na amin'ny marina, dia Kristy no torina, ary mifaly amin'izany aho ; eny, mbola hifaly ihany aho.»(*Filipianina 1, 15-18*) Fikirin'ny «Église de multitude» ireo fanambarana ireo. Marihina fa ny nampiova fo an'i Lotera dia ny famakiany ny taratasy ho an'ny Romanina, ary avy amin'izany no nahazoana ilay isan'ny fototra lehibe maha-Protestanta ny Protestanta, dia «ny finoana irery ihany»(*Sola Fide*). Mbola hiverenantsika izany etsy aoriana.

F.4.4. Loza manambana ny Fiagonana

Na ny «Église des Professants», na ny «Église multitudeniste» dia samy tokony hitandrina mba tsy hivaona eo amin'ny fiainana ny Fiagonana. Ny zavadoza voalohany tsy mantsy sorohina dia ny antsoina hoe «Hérésie». Nadika malalaka taty aoriana hoe «fahadisoam-pinoana» io teny io, ary niteraka fanenjehana (na ny «heretika» tany aloha, na ny «diso finoana» taty aoriana). Maro ny olom-pinoana arapilazantsara na koa ireo protestanta novonoina satria nampangaina ho «heretika» (ohatra, ry Wiclef, Jean Huss, ry Jeanne d'Arc, sns.) Nanamaloka ny

tantaran'ny reformasiona koa ohatra ny fanamelohan'ny samy protestanta ny namany heveriny ho tafahoatra ka tonga «diso finoana»(fandorana velona an'i Michel Servet tao Genève). Tsy azo lavina tokoa kanefa fa zava-doza ny «Hérésie», noho izy manaoana ny fifandeferana (tolérance) fa mihizingizina amin'izay heveriny ho *hany* fahamarinana. Ny tena hevitry ny teny grika nahazoana io teny io dia «*safidy*»(choix), ka ny «heretika» dia ireo izay misafidy fahamarinana iray azony avy amin'ny foto-pinoana ka roritiny hanjary rafitra mampiavaka ny Fiagonana eo amin'ny fiainany (institutionalisation d'une part de vérité). Mandraka ankehitriny dia maro ny Fiagonana kristianina latsaka ao anatin'izany : ny fandrortana ny fampianarana momba ny fiavian'ny Tompo ka ifotorana amin'ireo teksta apokalyptika no niteraka ny Adventisme. Ny fanomezana lanja be ny fisehoan'ny asan'ny Fanahy Masina ety ivelany notakarina avy amin'ny zavanitrange tamin'ny andro Pentekosta voalohany (fiteny tsy fantatra, asa mahagaga nataon'ny apostoly) no niteraka ny Pentecôtisme. Manjary alaim-panahy ny olona ao anatin'ny vondrom-piangonana mirona amin'izany hihevitra fa izy irery ihany no hany marina, koa tsy mitory ny Filazantsara amin'ny tsy mpino vao taomina izy fa manao «fanjonoana am-bovo», izany hoe ny efa krsitiana indray no tarihiny hanaraka azy (prosélytisme).

Zava-doza mitovy amin'ny hérésie ihany koa ny fanomezana lanja ny «Illuminisme» : fanandratana olona izay heverina ho nahazo fanambarana manokana avy amin'Andriamanitra, noho izy «nihaona mivantana tamin'i Jesoa», ka izay ambarany dia raisna ho toy ny «tenin'Andriamanitra» mivantana na tsy mandalo amin'ny Soratra Masina sy ny fampianaram-pinoana aza. Ireo mpitarika «illuminés» dia mora mivaona hanangana antokom-pinoana tafasaraka amin'ny Fiagonana efa misy (sectes), ka izay voatariny dia tsy manana fahafahana hamakafaka intsony (esprit de discernement, recul) ka tsy azo iadian-kevitra fa tonga mitompo teny fantatra sy mpanaraka bontolo izay heveriny ho marina (fanatiques).

Samy mety ho hita ato anatin'ny FPMA avokoa ireo zava-doza mila fitandremana ireo, noho ny tsy fahampian'ny fahalalana ny tena atao hoe Fiagonana (esprit d'Église) ato amintsika ka mila ho entin'ny fihetsehampo sy ny fisehoana ivelany fotsiny indraindray.

F.5. Fehiny sy fampiharana

Ahoana no tokony hiatrehantsika FPMA, «Fiombonana manao asa asa misiona», ny Fiainam-piangonana ato anatintsika ?

Tsy hiverenako intsony fa efa voalaza teo aloha ny momba ny *asa fanirahana* sy ny *Asa fitoriana* izay tsy maintsy atrehintsika. Tanterahina amin'ny alalan'ny teny sy ny asa mivantana hanampiana ny olona hanala fahasahiranana azy ara-piainana izany.

F.5.1. Fampianaram-pinoana

Fa ny fanatevenana ny fampianaram-pinoana no maika amintsika aloha (Formation et Édification). Hoy ny voalazan'ny Soratra Masina : «Raha manaiky an'i Jesoa ho Tompo amin'ny vavano ianao, ary mino amin'ny fonao fa Andriamanitra efa nanangana Azy tamin'ny maty, dia hovonjena ianao. Fa amin'ny fo no inoana hahazoana fahamarinana, ary amin'ny vava no anekena hahazoana famonjena. ... Fa “izay rehetra miantsy ny anaran'ny Tompo no hovonjena”. Hataony ahoana ary no fiantso izay tsy ninoany ? Ary hataony ahoana no fino izay Olona tsy reny ? Ary hataony ahoana no fandre, raha tsy misy mpitory ? Ary hataony ahoana no fitory raha tsy nirahina ? »(Romanina 10, 11-15)

Tsy izay rehetra mahay miteny na mahatsiaro tena ho «nirahina» araka ny fisainany fotsiny kanefa dia afaka hitaiza sy hampianatra marina sy hitory ny Filazantsara. ILAINA NY FIOFANANA LALIM-PAKA HO AN'NY MPIASA VOANTSO MARINA ARY TENA IRAHINA MBA HITORY NY FILAZANTSARA. Tena lesoka lehibe mila fanarenana amintsika FPMA io tsy fahampian'ny fiofanana io, ka nanomezana lanja teo aloha ny fihetsehampo sy hafanampo fotsiny (napetraka

tamin'ny hoe «fananana traikefa»(experience) dia ampy nanekena ho mpitandrina, hany ka nanjary nanamaivanana ny hasarobidin'ny fiofanana izany tamin'ny olona sasany. Vaha olana vonjimaika noho ny tsy fisian'ny mpitandrina no natao, kanefa tsy ampy ny finiavana hanarina izany tato aoriana, na dia aza nisy fifanekena am-bava izay tsy notanterahina akory. Manoloana ny fanirantsika ho mpikambana feno ao amin'ny Fédération Protestante de France, tsy azo odian-tsy fantarina fa misy critères takian'ny FPF momba ny Mpitandrina rehetra ao aminy, dia ny LMD (Licence, Master, Doctorat). Tsy mbola mahafeno izany tanteraka kanefa ny maro amin'ny mpitandrina ato amintsika. Ezaka lehibe ny fampitomboana sy fanatsarana ny fahalalan'ny Mpitandrina ny asany (revalorisation de la formation au ministère pastoral), tahaka izay ataon'ny Fiagonana rahavavy ao anatin'ny FPF izay mitovitovy amintsika.

Sarobidy ny Tenin'Andriamanitra ary entintsika hitaizana sy hanabeazana ara-pinoana ny Soratra Masina. Mahasoa ny kristianina vao tezaina, eo amboalo hany ny mifikitra amin'ny fanarahana arabakiteny ny Soratra Masina ary manovo amin'izany ny Tenin'Andriamanitra. Ny apostoly dia nampiasa ny teny hoe «rononom-panahy» mba hilazana izany. Hoy ny apostoly Paoly tamin'ny Korintianina izay nifanditra tamin'ny fanandratana olombelona fotsiny fa tsy nifototra tamin'ny foto-pinoana, hoe : «Ary izaho, ry rahalahy, tsy nahazo niteny taminareo tahaka izay araka ny Fanahy, fa tahaka izay mbola nofo, dia tahaka izay mbola zaza ao amin'I Kristy. Ronono no nomeko anareo, fa tsy ventin-kanina, satria tsy mbola natanjaka ianareo; eny, mbola tsy matanjaka mandraka ankehitriny aza, fa mbola nofo ihany ianareo.» (*I Korintianina 3, 1-3*). Ny apostoly Petera dia nananatra mba hiainga amin'ny fahalalana tsotra aloha, mialoha ny hitomboana ara-pinoana : «Fa tahaka ny zaza vao teraka dia maniria ny rononom-panahy tsy misy fitaka, mba hitomboanareo amin'izany ho amin'ny famonjena.» (*I Petera 2, 2*). Fa tsy mety intsony raha mitohy ho zaza ara-pinoana mandrakariva ny olona, fa mila ventin-kanina, araka ny voalazan'ny Epistily ho

an'ny Hebreo hoe : «Fa izay rehetra mivelona amin'ny ronono dia tsy zatra amin'ny tenin'ny fahamarinana, satria mbola zaza-bodo. Fa ho an'izay efa lehibe ny ventin-kanina, dia ho an'izay manana ny saina efa zatra nampiasaina tsara ka mahay manavaka ny tsara sy ny ratsy» (*Hebreo 5, 13-14*), mba hahatonga azy ho «lehilahy lehibe mahatratra ny ohatry ny halehiben'ny fahafenoan'I Kristy.» (*Efesianina 4, 13*). Fakam-panahy ho an'ny mpampianatra tsy tsara ofana ny tsy manao afa-tsy ny mizara rononom-panahy, ka tsy mitaiza ny olonanho amin'ny fahalehibeazana ara-pinoana. Midika izany ny maha-sarobidy ny fiofanana matanjaka kokoa hitaizana ny olona mino hanjary hahay mandray andraikitra.

F.5.2. Famakafakana ny vanin'andro iainana

Manaraka izany dia ny tokony hananantsika fahaizana mamakafaka (esprit de discernement) mba ho mailo tsara manoloana ny zava-mitranga eo anivon'ny fiaraha-monina misy antsika (vigilance éthique). Iaraha-mahalala fa ankehitriny dia mahazo vahana be ny fihetsika manao tsinontsinona na manamaivana ny maha-olona (déshumanisation), ka apetraka amin'ny maha-zava-boaary azy fotsiny ny olombelona, mila ho tsy mifankaiza akory amin'ny biby eo amin'ny fitondrantenany. Endrika iray maneho izany ny fanandratana tafahoatra ny filana ara-nofo, hita amin'ny dokam-barotra samihafa saika mifototra mandrakariva amin'ny érotisme. Ny fanaraoraotana ny filana dia fanarian-dia ny olona (subterfuge) tsy hifototra amin'ny maha-izy azy izay efa voatohintohina rahateo noho ny fahasahiranana isan-karazany ateraky ny hasarotam-piainana. Mitady hiantsampazana manko ny olona mba hifikirany, etsy andaniny, ary izany rahateo koa no trandrahin'ny antokon'olona sasany izay mampiasa ny fivavahana hahitan-tombontsoa ho an'ny tenany; fa mila fanarian-dia tsy hiatrehany ny zava-misy marina koa, etsy ankilany. Mba ho fiarovana manoloana izany dia alaim-panahy ny Fiagonana hanome vahana ny fitsipi-pitondrantena (morale) hanjary ho toy ny foto-pinoana. Manjary tahaka ny

boky tsy mirakitra afa-tsy fitsipi-pitondrantena ny baiboly, ka ny fananarana sy ny fampitahorana no atao be dia be, fa tsy ny fanabeazana hahatsiaro tena sy ho tena tompon'andraikitra (responsable). Ny fitaizam-pinoana dia tokony hitarika ny olona hifototra amin'i Jesoa Kristy, fa tsy fitadiavam-pifaliana vetivety kanefa tsy maharitra tahaka izay atolotry ny fialambolin'izao tontolo izao, na koa fitaizan-tsaina amin'ny alalan'ny fifehezan-tena tafahoatra neverina fa hahafahana mohoatra ny zava-misy. Aretina lehibe mila tsaboina sy sorohina ankehitriny ny fampifangaroana ny fikatsaham-pamonjena izay tsy azo afa-tsy amin'ny alalan'ny finoana an'i Jesoa Kristy Irery ihany ary asan'Andriamanitra manokana tsy miakina amin'ny ataontsika olombelona mihitsy, amin'ny fahazoana manome valiny ny fahafinaretan'ny nofo. Mila ho tafahoatra ny fanomezan-danja ny «fahagagana» ka manjary miteraka dokam-barotra na dia eo amin'ny sehatry ny fivavahana aza. Raha nanoratra ny mémoire de DEA nataonay mikasika ny FPMA izahay, dia efa nanao izao fanamarihana izao ho fampitandremana tsy hampivaona antsika, hoe : «Nous vivons actuellement une époque où la religion se mue en une pratique religieuse qui tend à confondre le salut,[qui est une œuvre de Dieu seul et n'est possible qu'uniquement dans la foi en Jésus- Christ], avec le bien-être spirituel accessible aux différentes exercices de réflexion humaine»¹⁹. Ny «andriamanitra» tadiavin'ny sain'olombelona dia fanariany sy fanilihany ny zavamanahirana azy ary neveriny hampitony ny samboaravoaram-pisainany. Hoy ny apostoly Paoly, efa nahatsapa izany hatry ny ela ka nananatra ny Korintianina, hoe : «Aiza ny hendry ? Aiza ny mpanora-dalàna ? Aiza ny mpiady hevitra avy amin'izao tontolo izao ? Fa satria, na dia naseho aza ny fahendren'Andriamanitra dia tsy nahatonga izao tontolo izao hahalala an'Andriamanitra, ka dia ny fahadalan'ny fitorian-teny no sitrak'Andriamanitra hamonjeny izay mino ; fa ny jiosy mila famantarana,

ary ny jentilisa mitady fahendrena, fa izahay kosa mitory an'i Kristy voahombo tamin'ny hazo fijaliana, dia fahatafintohinana amin'ny jiosy ary fahadalana aamin'ny jentilisa, fa amin'izay voantso kosa, na jiosy na jentilisa, dia Kristy, Izay herin'Andriamanitra sy fahendren'Andriamanitra.

Fa ny

fahadalan'Andriamanitra dia hendry noho ny olona ; ary ny fahalemen'Andriamanitra mahery noho ny olona.»(*I Korintianina 1, 20-25*). Ny olona matotra arapinoana dia tsy voahozongozon'ny fombafomba tsy mikendry afa-tsy ny fisheoana ivelany fotsiny. Hoy ihany ny apostoly Paoly nananatra ny Efesianina hoe : «...mba tsy ho zaza intsony isika, ka ahilangilana sy ampitambolimbolean'ny rivotry ny fampianaranana samy hafa rehetra amin'ny saim-petsy ataon'ny olona sy ny fihendreny hahatanteraka ny hevitry ny famitahana ; fa mba hanaraka ny marina amin'ny fitiavana ka hitombo amin'ny zavatra rehetra ho amin'Izay Loha, dia Kristy.»(*Efesianina 4, 14-15*)

Protestanta isika FPMA, koa tokony hifikitra amin'ny andry efatra lehibe maha-zanaky ny Fanitsam-pivavahana antsika :

- Ny Fahasoavan'Andriamanitra irery ihany fa tsy ny asantsika (*Sola gratiae*)
- Ny Finoana irery ihany no hahazoam-pamonjena (*Sola fide*)
- Ny Soratra Masina irery ihany no hanovozana ny fampianaram-pinoana (*Sola Scriptura*)
- Amin'ny zavatra rehetra sy izay atao rehetra dia ho an'Andriamanitra Irery ihany ny voninahitra (*Soli Deo gloria*).

Tsy Fiagonana miolonolona isika fa miezaka hifandray amin'ny hafa. Antony nanorenana ny FPMA hatrany am-piandohana ny ho fampiraisana, tsy hisian'ny fiavakahana hoe «Loterana» na «Réformé» izay nateraky ny asa misiona tany Madagasikara, fa mba ho «protestanta Malagasy tokana». Fiagonana naorina ho mpialoha lalana (pionnière) ny FPMA. Samy hita ao anatin'ny FPMA avokoa ny protestanta rehetra, na dia ny Tsimiakina tany Madagasikara aza. Ny fisaratsarahana niseho indray taty aoriania dia

¹⁹ Jean A. RAVALITERA, *Dynamique et Pastorale d'une Église de langue étrangère. Cas de la FPMA*, Mémoire de DEA en Théologie Systématique, Montpellier, IPT, 1996.

vokatry ny fisainan'olombelona ihany, ka azonay itompoana mihitsy fa tsy araka ny sitrapon'Andriamanitra. Mivavaka isika mba hisian'ny firaisansa eo amin'ny samy kristianina protestanta Malagasy, any an-tanindrazana sy aty andafy. Ny FPMA dia tsy FJKM fotsiny na FLM fotsiny, fa sady loterana no Réformée (Luthéro-Réformée), koa izany no ananantsika fomba mampifandray ireo Fiagonana roa ireo, hita ao anatin'ny Litorjantsika, ohatra. Toetsaina mitarika hampiverina ilalana ny FPMA ny fanandrata na ataon'ny olona sasany ny *fomban'ny* Fiagonana iray nahazatra azy talohan'ny nahatongavana taty an-dafy, fa tsy maintsy miezaka isika hijoro ho fampiraisana. Efa natsangana tany Madagasikara teo aloha ny fampifanatonana ny samy protestana (œcuménisme intra-protestant), fa tsy tanteraka izany fampiraisana izany noho ny hambompon'olombelona. Nomena fahaleovantena isika tamin'ny taona 1996. Adidintsika ny mitandro ny firaisansa ary mijoro ho vavolobelona fa tsy sitrak ny Lohan'ny Fiagonana ny fisaratsarahana. Aoka mihitsy isika tsy hanaiky ny fitarihana antsika hiverina ilalana indray.

Fa miezaka koa ny FPMA hifandray sy hifanatona ary hiara-miasa amin'ny Fiagonana rahavavy aty an-dafy. Efa mpikambana mpiara-miasa (membre associé) ao

amin'ny Fédération Protestante de France (FPF) sy ny Association des Églises Luthériennes de France (ANELF) isika ankehitriny, ary an-dalana ho mpikambana feno. Mpikambana feno ao amin'ny Fédération Luthérienne Mondiale (FLM/LWF) sy ny Alliance Réformée Mondiale (ARM/WARC), ary Conférence des Églises Chrétiennes en Europe (KEK) isika, ary ao amin'ny Fiombonan'ny Fiagonana Kristianina Malagasy aty Frantsa (FFKM-France). Miroso ho amin'ny firotsahana eo anivon'ny Fiombonan'ny Fiagonana Kristianina rehetra erantany isika ankehitriny (Conseil œcuménique des Églises—COE/WCC). Entina amim-bavaka izany. Mbola tsy tonga amin'izany isika ankehitriny, kanefa amin'ny alalan'ireo Fiombonana misy antsika ireo dia miroso koa ho amin'ny fifanatonan'ny sampy mpivavaka (Dialogue inter religion) : fifampidinohana amin'ny Judaïsme sy ny Silamo ary ny Bouddhiste.

«Tandremo fandrao ho voataonan'ny fahadisoan'ny ratsy fanahy ianareo ka ho lavo hiala almin'izay iorenanareo; fa mitomboa amin'ny fahasoavana sy ny fahalalana an'I Jesoa Kristy, Tompontsika sy Mpamony. Ho Azy anie ny voninahitra ankehitriny sy mandrakizay. Amen. » (*II Petera 3, 17-18*)

G. NY FPMA, FIANGONANA TSY MISY EFITREFITRA

Rev. Dr Jean A. RAVALITERA

Filoha Synôdaly, Filohan'ny FPMA

G.1. Savaranonando

Fanamarihana voalohany ataonay, raha vao mandray ny teksta ato amin'ny Galatiana 3, 28, dia ny andikanay aloha ny hoe « mur » amin'ny teny hoe « efitrefitra » eo am-piandohana fa tsy hoe « rindrina ». Ny efitrefitra dia zavatra efa misy hatramin'ny nanorenana ny « trano », kanefa rehefa misy ny varavarana ahafahana mifamezivezy ao an-trano dia tsy tsaroana ho manelingelina akory ny fisian'ny efitra, fa raha tsy misy ny varavarana dia ety ivelany ihany no hahalalana fa trano iray io fa ao anatinয kosa dia fitambaran'ny trano maromaro ihany izany. Ny rindrina indray dia mamefy ny trano ho voafaritra miavaka tsara eo anoloan'ny sehatra malalaka anorenana azy. Raha tsy misy ny rindrina dia tsy misy mihitsy ahafantarana avy ety ivelany fa trano.

Ny fanamarihana faharoa dia avy eo amin'ny teksta iaingana araka ny nanomezana ny lohateny. Hitantsika izany fa ny Galatiana 3, 28. Mandringa ihany kanefa ny fandraisana ny hevitr'io teksta io, raha tsy atomboka hatreto amin'ny and. 27. Io andininy io manko no manondro ny fotoana nanombohan'ny fisian'ilay « trano » na ny Fiagonana . Teny fampiasa hatramin'ny andron'ny Fiagonana voalohany io, eo amin'ny fotoana anaovana batisa (formule baptismale) ary araka ny filazan'ny mpanao tantaram-piagonana dia faneke na mpanpanaozina izay natao batisa izany.

G.2. Ireo efitrefitra hatrany am-boalohany

Mbola tamin'ny fotoan'andro nampiharihary ny sokajin'olona niavakavaka tsara teo anivon'ny fiarahanonina izany, ka ny Jiosy izay firenena niavian'ireo apostoly sady niavian'i Jesoa Kristy Tompo tamin'ny naha-olombelona Azy, eo ankilany : nenti-nilazana ireo

« zanaky ny Faneke na
voalohany nifanaovan'Andriamanitra tamin'ny
olombelona », firenena voafidin'Andriamanitra ho
olony ka nirehareha tamin'izany fididianana azy izany,
na dia tsy nitsahatra niaritra ny fanenjehan'ny firenen-
kafa mpiara-belona aminy aza mandraka ankehitriny ;
ny grika na ny jentilisa indray, eo andaniny, dia ireo
rehetra tsy jiosy, kanefa nanana ny nampirehareha azy
ireo koa, dia ny fahendrena amam-pahalalana nananany
sy ny sivilasiona nampiavaka azy ka mbola
nolovan'ny firenena tandrefana rehetra mandraka
ankehitriny. Ny andevo dia ireo olona noverezin-jo, na
noho ny faharesen'ny fireneny tamin'ny ady
nifanaovana, na noho ny trova na heloka tsy maintsy
nefainy. Ny filazana ny hoe lahy sy vavy, tsy
fanavakavahana ara-toetra maha-olombelona akory
(genre), na dia nisy ihany aza ny fanandravana kokoa
ny lehilahy teo anatrehan'ny vehivavy, izay nitatra
hatramin'ny fiheverana ny vehivavy ho « fananan'ny
lehilahy » mihitsy aza. Nanjary teksta ampiasain'ny
olona mahatsiaro tena ho voaforitra io teksta ato
amin'ny Galatiana io, ka tonga fanevan'izay rehetra
miady mba hitaky ny zony. Misy tokoa ny zo takiana
araka ny rariny amin'ny toerana sasany. Saika amin'ny
firenena tatsinanana moa dia nisy ary mbola misy ny
fanavakavahana, na ara-tsaranga, na lahy sy vavy. Tsy
azo atao kitapo iray mitovy kanefa ny zava-misy
amin'ny toerana rehetra, ary tsy maintsy apetraka tsara
koa ny vanim-potoana itrangan'izany zava-misy izany.
Ny apostoly Paoly dia miseho ho toa manamaivana ny
vehivavy, raha vakiana ara-bakiteny ny I Timoty 2, 9-15. Roritin'ny sasany tokoa izany ka mahatonga
mandraka ankehitriny ny tsy famelana ny vehivavy
banana anjara toerana amin'ny fandraisana andraikitra
ao amin'ny fiagonana. Ny fombam-piainana tamin'ny

andro taloha kanefa tsy azo ampitoviana amin'ny ankehitriny. Tsy nifidy apostoly vehivavy ny Tompo araka ny voasoratra ao amin'ny filazantsara, fa tsy tokony hohadinoina sy tsy tokony hohamaivanina kosa fa ny vavolombelona voalohany tamin'ny nitsanganan'ny Tompo tamin'ny maty ary « nanambara ny vaovao mahafaly fa velona i Jesoa » dia vehivavy. Tsy kisendrasendra izany fa misy dikany lehibe. Ireo vehivavy rahateo no naharitra njery ny Tompo nihombo teo amin'ny hazofjaliana hatramin'ny nahataperan'ny ainy rehefa lasa nandositra ireo lehilahy mpianany akaiky Azy. Fa hiverenantsika mialoha ny hijerentsika ny « FPMA Fiagonana tsy misy efifitrefitra » ny and.27 milaza momba ny batisa.

G.3. Ny batisa

Nantsoina hoe « Sakramentan'ny vavahady » izany batisa izany, satria tany aloha teo teo am-baravarana no nanaovam-batisa, faneken'ny olona hiditra ho isan'ny fiagonana, « vahoaka sy ankohonan'Andriamanitra » ao amin'i Jesoa Kristy. Fanomezan-jo na fandraisana fiziina maha-vahoakan'Andriamanitra ny batisa araka izany. Fanao teo amin'ny jiosy, rehefa misy fanasana handraisana olona dia ampitafian'ny tompom-panasana fitafiana sahaza hidirany ho ao amin'ny fanasana ny olona nantsoina. Izay tsy mitafy izany fitafiana izany dia ireo tsy nandalo teo amin'ny varavarana tokony hidirany. Nambaran'i Jesoa tao amin'ny fanoharana nataony momba ny « olona tsy niakanjo ny akanjo fitondra amin'ny fampakarambady » izany (Matio 22, 11). Ny vita batisa dia manan-jo hiditra ao amin'ny Fanasana hanasan'ny Tompo azy rehefa « mitafy an'i Kristy » izy. Tsy voalaza ny momba ny zaza natao batisa, fa ny olon-dehibe no lazaina amin'izany. Nampiofanana tsara izay natao batisa, « nianatra ny batisa » (catéchuménat). Mandraka ankehitriny dia nolovantsika izay fomba fampiofanana izay, koa mialoha ny handraisana'ny vita batisa ny Fanasan'ny Tompo rehefa manamafy ny fanekeha natao teo amin'ny nanaovam-batisa azy izy (Konfirmasiona) dia miofana aloha (katekomena). Tsy mikendry

fanakavahana no anton'izany fa natao kosa mba hahatonga fahamatorana ara-pinoana , hahatanteraka izay lazain'ny apostoly Paoly ao amin'ny Galatiana 2, 16.

G.4. Izay mety ho efifitrefitra eto amin'ny FPMA

Efitrefitra mety mitranga eo amin'ny fieraha-monina iray ary efa nihoarantsika FPMA ireto :

- ny maha-lahy sy vavy (genre) : zarazaraina ho an'izay voantso, tsy mijery ny maha-lahy na maha-vavy azy ny fanompoana. Isan'ny Fiagonana manaiky ny mpitandrina vehivavy isika FPMA.
- ny saranga eo amin'ny fieraha-monina : tsy marina velively ny fanakianana ataon'ny sasany fa an'ny manan-katao ny Fiagonana. Misokatra ho an'ny rehetra mangetaheta te hihaona amin'ny Tompo ny FPMA. Tsy azo odian-tsy hita fa sehatra iray ahitana io fiombonana miara-manompo io ny asam-pifohazana misy ato amintsika. Ezahina hihatra amin'ny sehatra rehetra koa izany.
- ny fiaviana, eny hatramin'ny fifikirana amin'ny «finoana nitaizana » aza [tany Madagasikara, na dia am-polotaonany maro aza no efa niorenan'ny FJKM dia mbola ampahatsiarovin'ny sasany foana ny hoe «izahay LMS/MPF/FFMA». Ny FPMA koa dia mbola misy sasantsasany mifikitra amin'ny hoe «FJKM», na «FLM»]. Mbola endriky ny tsy fahamatorana ara-pinoana ihany izany, na koa vokatry ny «avonavom-panahy» (orgueil spirituel) mahatonga fiheverana ho fiamboniana kokoa noho ny hafa, kanefa indrindra koa dia fahajambana ara-panahy ka minia tsy mijery ny fizotry ny tantara.
- Ny fanindraindrana olona dia mahatonga fitsitokotokoana. Nananaran'ny apostoly Paoly ny Fiagonana tany Korinto izany (I Korintianina 1, 10-17; 3, 21-23) kanefa mbola fakam-panahy mety mahazo ny olona mandraka ankehitriny ihany koa. Zava-dehibe ny hahatsiarovana mandrakariva fa Kristy no Fihavanantsika sy nampihavana antsika, koa tsy misy intsony fiefitreferana fa «tsy mba vahiny sy mpivahiny intsony hianareo, fa tompon-tany, mpiray

fanjakana amin'ny olona masina sady ankohonan'Andriamanitra, natsangana teo ambonin'ny fanorenan'ny apostoly sy ny mpaminany, ary Kristy no Fehizoro indrindra.»(Efesiana 2, 19-20)

Fehiny

Iarahantsika mahalala fa nandalo fotoan-tsarotra ny Fiagonantsika FPMA teo alohaloha teo. Misaotra an'Andriamanitra isika noho ny fitahiany ka hahafahantsika miroso ho amin'ny fahatsarana,

mitandro ny fiombonana. An'Andriamanitra ny asa misiona niantsoana antsika. Hoy ny apostoly Paoly tamin'ny Filipiana hoe : « Koa raha misy fampirisihana ao amin'i Kristy, raha misy fampiononana avy amin'ny fitiavana, raha misy firaisansa amin'ny Fanahy, raha misy famindrampo sy fiantrana, dia tanteraho ny fifaliako, mba hiraisanareo saina, miray fitiavana, miray fo... Aza samy mihevitra ny azy ihany, fa samy ny an'ny namany koa.» (Filipiana 2, 1-2,4) Filamatra iainan'ny FPMA Fiagonana tsy misy efitrefitra izany !

